"Gerilim dolu bir peri masalı, bir aşk öyküsü... Elinize alınca bir gecede bitireceğiniz bir kitap, tıpkı çocukken yaptığınız gibi." Andrew Sean Greer

KRALIN LANETİ

OLVİDO

WILL HEINRICH

WILL HEINRICH

Amerikalı yazar. İlk romanı olan *Kralın Laneti* 2003 yılında yayımlandı ve PEN/Robert Bingham Fellowship ödülünü kazandı. Çeşitli Amerikan dergi ve gazetelerinde sanat yazıları ve öyküleri yayımlanmaktadır.

ZEYNEP ENEZ

Kadıköy Anadolu Lisesi ve ODTÜ İngiliz Dili Eğitimini bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi'nde yüksek lisans yaptı. İngiliz ve Amerikan edebiyatından çeşitli çevirileri vardır. İngilizce ve Almanca bilir.

OLVİDO / Dünya Edebiyatı - Roman
Kralın Laneti / Will Heinrich

OLVİDO KİTAP

Cemal Nadir Sokak, Ferah Han No: 16/77 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: 0 212 522 94 22, Sertifika No: 27215

Kralın Laneti, © *Will Heinrich*, 2003

Özgün Adı The King's Evil *İngilizceden Çeviren* © Zeynep Enez
Editör Suat Kemal Angı *Tasarım* Hakan Güngör

ISBN: 978-605-6663-70-3

1. Baskı: Ekim 2016, İstanbul

Ana Basın Yayın San. Tic. A.Ş.'de basılmıştır.
Matbaa Sertifika No: 20699

© Olvido Kitap, 2016

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmadan çeşitli araçlarla çoğaltılarak yayılması, paylaşılması 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanun'un hükümlerine aykırıdır.

www.olvidokitap.com
iletisim@olvidokitap.com

WILL HEINRICH

KRALIN LANETİ

Çeviren
Zeynep Enez

OLVİDO

BİRİNCİ BÖLÜM

1

Karakalemle çizmeyi bıraktığımda on üç yaşındaydım. Onun yerine yağlı boyaya başladım. Ancak derdim ressam olmak falan değildi, sadece boyalarla uğraşmak bile bana yetiyordu ve bu uğraşım fazla bir sekteye uğramadan dört yıl kadar daha devam etti. Fakat bu düşüncem sonsuza kadar böyle sürüp gidemeyecekti tabii ve on yedime geldiğimde aklıma bir müzeye girmek gelmişti. Eğitimli bir aileden gelmeme ve sanat eğitimi almış olmama rağmen, şimdiye dek hiçbir müzeye kendi seçimim sonucunda gitmemiş, hatta, deyim yerindeyse, gözlerim açık bile girmemiştim; beni bir müzeden diğerine sürükleyen hep başkaları olmuştu. Modern Sanatlar Müzesi'nde, eleştirmenlerden birinin gazete ilanlarında "sıradan gözler için fazla ağır" diye tanımladığı Hollandalı ressam Piet Mondrian'a ait bir retrospektif vardı. Fakat ben bir ressamdım ve on yedi yaşındaydım.

Her bir resmi sırayla, saygılı bir lütufkârlıkla inceleyerek, ilk salondan sakince geçtim. Bir ağaçlığı, bir hendeği ve kuru ot yığınlarının yanında otlayan bir ineği tasvir eden bir manzara resmi gördüm. Mondrian denen bu adamın ustaca bastırılmış bir yeteneği varmış diye geçti aklımdan. Şekillerin hiçbirinde sert hatlar yoktu, keza renkler de öyleydi; ve sanki bana bu manzaranın ucu bucağı yokmuş gibi gelmişti. Aradığı yolu bulmuş olabilirdi ama aradığı ev henüz ortalarda

görünmüyor diyebilirdim. Saatime baktım ve eğer Mondrian bundan daha karmaşık değilse, bu sergiden vaktinden evvel çıkıp yemeğe gidebilirim diye düşündüm.

Ot yığınlarının önünde durmuş, kendimi mutsuz hissettiren o ağır ve sıkıcı sabah manzarasına bakarken, resimden mümkün olduğunca keyif almaya çalışıyordum. O anda, aklım yeterince yerindeymiş ki, resimde bakacak başka şeyler de bulmuştum. İlk bakışta tesadüf sandığım o inek desenindeki kahverengi beyaz beneklerin aynısının bulutlara da yansımış olduğunu görünce, aslında bu desenin kasıtlı olarak seçildiğini fark etmiş ve çok şaşırmıştım. Çimenlerin rengi tıpkı bir okyanusu andırıyor, kuru ot yığınlarının sivri tepeleri ise kilisedeki çan kulesine benziyordu, lacivert gökyüzünde ise incecik bir hilâl vardı. Cennetle dünyayı, maviyle yeşili birbirinden ayıran ağaçların tepeleriyle, binaların üstleri, başlı başına bir tablo oluşturuyordu. Tam o sırada ineğin yanında duran belli belirsiz boyanmış kızı fark ettim. Daha önce farkına varamamıştım çünkü üzerindeki o mavi elbiseyi karanlık çimenlerden ayırt etmek zordu ve perspektifi de hayli kusurlu, resmen yamyassıydı. Açık sarı saçları olan, şekillerin arasında zar zor göze çarpan mavi bir lekeydi sadece: kesinlikte bir hataydı. İşte böylece, sanatçıyı bu başarılı eserinden dolayı, kendimi ise yüce gönüllüğümden ötürü tebrik ettim.

Gezinmeye devam ederken, sonradan rastladığım bir otoportre ve elinde çiçekler olan bir kız portresiyle moralim yerine gelmişti. Kuru ot yığınları güçlü renkleriyle dikkat çekiyordu, ancak kenar çizgilerini ve ressamın ustaca kullandığı kahverengi tonları kaybetmişlerdi. İkircikli kalmışlardı. Çiçekli kız ise çok daha iyiydi: sıradan, duygulu ve keskin çizgilerden ıraktı. Mondrian'ın beni pusuya düşürdüğünü söylemem lazım, çünkü öbür salona geçer geçmez karşıma ilk çıkan *Güneş Işığındaki Yel Değirmeni* beni resmen sendeletmişti.

Sapsarı bir gökyüzüne doğru uzanan muhteşem, kırmızı bir yel değirmeni, aşağıda, kendi yansımasında yok olup gidiyordu: Turuncu zeminde küçük bir gölet vardı, tepesinde ise, olanca asaletiyle göğe yükselen yel değirmeninin hareketsiz kolları yer alıyordu. Tablo, kimisi titrek, kimisi kırık ama sonunda mükemmelliğe ulaşan, kalın, renkli çizgilerden oluşmuştu.

O yaştayken biri bana aşktan ya da evlilikten bahsetmiş olsaydı, bu beni hiç rahatsız etmezdi, çünkü halihazırda bir kızla öpüşmüştüm ve bu da aşağı yukarı aynı anlama gelirdi. Fakat eğer kendi gözlerimle, el ele tutuşmuş giden iki âşık görürsem, hemen yolumu değiştirirdim, çünkü bu diğerlerinden farklı bir şey değilmiş gibi davranamazdım. Bakmadan geçemeyeceğimi inkâr ediyordum. Fakat bu günışığındaki yel değirmeni beni büyülemişti: Onu yorumlayamasam bile kesinlikle görmezden gelemezdim. Sersem adımlarla bir sonraki resme geçinceye kadar, sanki Tanrı'nın karşısına çıkmışım gibi büyük bir huşu ile önünde dikilerek, şaşkına dönmüş bir halde onun olağanüstülüğüne bakakaldım.

Sakinleşmiştim. Sonraki resimlerin birkaçı, oto-portredeki tarza yakın olmakla birlikte biraz daha iyiydiler; ama ben rahatlamıştım, yaşadığım şoku atlatmanın huzurundan başka hiçbir şey hissetmiyordum. Bu resimlerin hiçbiriyle ilgilenmeyerek, ürkekçe bir hayranlıkla yanlarından geçip gittim. Gücümü toplamaya çalışıyordum çünkü bunlardan daha güzelleriyle karşılaşacağım belliydi. Örneğin, gözüm beyaz, narin bir krizanteme takıldı. Alçakgönüllülükle karışık tuhaf bir utançla yoluma devam edip, mavi bir fonda, açık mavi bir vazoya konmuş, uzun, kırmızı bir güzelhatun çiçeğinin yanına geldim.

Güzelhatun çiçeğine bakarken rahatladığımı hissettim. Bu tablo yel değirmeninden daha kusursuzdu, ama aynı zamanda ondan daha hoş, daha dingin, daha detaylı ve daha hareketsiz

olmasına karşın, daha göz alıcıydı. Sanatçı bu çıkışıyla dünyamı sarsmış, gözlerimi buğulandırmış, fakat bu çiçek tasviriyle cenneti garantilemişti. Bu tabloda da, en az diğerindeki kadar büyük bir zekânın izleri var diye geçti aklımdan, yine de ilk bakışta o denli çarpıcı durmuyordu ve bu yüzden ona çok fazla ilgi göstermedim. Sadece, onun müthiş bir tablo olduğunu söyleyip geçtim. O kadar da kusursuz sayılmazdı ve şöyle bir bakıp geçmek yeterliydi.

Orada durup bu güzelhatun çiçeğini seyrederken öylesine mest olmuştum ki, zamanı bile unutmuştum. Sonunda kendime gelip de tekrar yürümeye başlayınca, ilgisiz bulduğum tuhaf renkli manzara resimlerinin çoğuna bakmadan geçtim. Onların oluşumlarını görmezden geldim ve ressamın kendini geliştirmeye ara verdiği bir zamanda yapıldıklarını düşündüm. Ancak bu seferki tuzak daha kurnazca hazırlanmıştı: *Kırmızı Değirmen*'in önüne geldiğimde tek hissettiğim şey tatlı bir şaşkınlıktı. Sanırım kendi kendime, "işte bu çok daha büyük" dedim.

Tablo neredeyse benim o zamanki boyumdaydı ve renkleriyle desenleri oldukça sadeydi. Daha koyu bir mavinin, yerle göğün düz bir çizgiyle ayrıldığı gece mavisi bir zeminde, kocaman kırmızı bir değirmen vardı. Değirmenin hareket eden kolları olmasa resim simetrik görünebilirdi, ama böyle bir simetri anlamsızdı, hatta böyle bir yapıyı eşit olarak ikiye bölmek matematiksel olarak bile mümkün değildi.

Bir türlü oradan ayrılamıyordum ve onun karşısında durdukça gözlerimi ondan alamaz hale gelmiş, dahası, onun hepten içime işlediğini hissetmeye başlamıştım. Birkaç saniye sonra, gözlerimin, kulaklarımın ve bedenimin kırmızı değirmene gitgide daha da çok teslim olduklarını gösteren ani bir uğultuyla irkildim. Az önce gördüğüm değirmen için kullandığım "Tanrı" yakıştırması bunun yanında değersiz kalıyordu,

zira bu kırmızı değirmen Tanrı'nın ta kendisiydi, yüce ve ürkütücüydü ve ben onun karşısında korkudan sinmiştim.

Derken varlığın etkisi azaldı ve ben de yoluma devam ettim. Bir salondan diğerine gezip dururken, bir şekilde o değirmenle sınanmış ve sınıfta kalmış olduğum sonucuna varmıştım. Siyah çizgilerle gri tonlar bana pas vermemiş, iş pembeye, turuncuya ve maviye gelince de, artık benim düşünceme ihtiyaç kalmamıştı. Renkler karelere, kareler ise ızgaralara döndükçe, bu resmin anlamından gittikçe uzaklaştığımı hissediyordum.

Çakışan gri çizgilerden oluşan büyük, baklava biçimli bir tablonun önüne geldim. Kare tuval yan çevrilmiş ve böylece köşeleri sağı solu ya da yeryüzüyle cenneti gösterir hale gelmişti: Her şeyi kuşatan, ruhani bir hapishane gibi görünüyordu. Sonunda Mondrian'ın en bilinen eserlerine, yani düzensiz, siyah beyaz, ızgara biçimli çizgilerle ana renklerden oluşan karelere gelmiştim. Saat sabahın on biri olmuştu ve ben gece müze kapanıncaya kadar, bu tehlikeli ve kusursuz karelerin başından ayrılamadım. Tüm günümü, bana bir kınkanatlının zırhı kadar sağlam ve parlak, aynı zamanda da düşmanca, yabancı ve anlaşılmaz görünen o tabloları seyrederek geçirdim. Bakışlarım onları zerre kadar etkilemiyordu, ama ben onları yeninceye kadar orada kalmaya kararlıydım. En sonunda üniformalı bir görevli tarafından kibarca müzeden çıkartıldım.

O akşam yemekte öyle sessiz ve dalgındım ki, annem kendini tutamayıp ağlamaya başladı. Sonra hızlıca odayı terk etti. Bu değilse bile, bu olaydan sonra babamın benimle konuşmaması beni bir nebze etkilemişti galiba. Yemekten sonra yatak odama çekildim ve, pek bir şey düşünmeden, karanlıkta bir iki saat kadar oturduktan sonra uyudum. Sabah olur olmaz müzeye döndüm.

Girişteki salonları, karelerle yeniden yüzleşmenin heyecanı içinde hızlı hızlı arşınlarken, yanından geçtiğim her şeyin önemsizmiş gibi göründüğünü fark etmek beni mutlu etmişti. Hedeflediğim salona geldiğimde artık koşar adımlarla ilerliyordum. *Tablo*'nun önüne gelince birdenbire durdum ve gözlerimi ovuşturdum; sanki aniden alacakaranlıktan günışığına çıkmış gibi olmuştum. Çocukluğumdan beri hiç tatmadığım bir hazza kapıldığımı ve zevkten tüm bedenimin tir tir titrediğini hissettim. Bu ressam işin özüne inmiş ve yalnızca beş renk ve iki çizgi kullanarak mükemmelliği yakalamıştı. Eğer onun şu *Kırmızı Değirmen*'i İsrail'in o yüce ve dehşet verici Tanrı'sıysa, *Sarı Çizgilerle* yaptığı bu *Kompozisyon* da Spinoza'nın felsefesindeki o soyut, bozulamayan, ezeli ve ebedi Tanrı figürüydü.

Yine bütün bir günü, yemeden içmeden, bir an bile oturup dinlenmeden, tümüyle müzede geçirmiştim ve zaman sanki su gibi akıp gidivermişti. Bir mükemmellik üçlemesiyle mest olmuştum: yetenekteki, algılamadaki ve estetikteki mükemmellikle. Büyük gün gelmişti ve bu defa suikastçı ben olacaktım. Doğrusu, şu bir gerçekti ki, o gün birisi kalkıp bana adımı soracak olsaydı, nasıl hissedeceğimi ve ne cevap vereceğimi bilmiyordum, ama bunun da ötesinde, dildeki yabancılaşmaya karşı büyük bir öfke duyuyordum.

Fakat öğleden sonra, bir an için kendime geldim; ben de bir ressamdım. Aslında dört yıllık bir altyapıya sahip olduğum halde, kendimi bir ressam olarak nitelendirmek şimdi bana yanlış gelmişti, ama bunun nedenini kestiremiyordum. Bunu düşünmeye başladığım andan itibaren, sanki en sevdiğim kitabın adını unutmuşum da bana onu hatırlatacak bir ipucu ararmışçasına, son birkaç salonda kalan sergileri, yine bir üniformalı tarafından kibarca müzeden kovuluncaya dek, tek tek dolaştım.

O akşam yemeğinde, içime kapanmak yerine çılgınca bir tavır sergilemiş, ama neyse ki sohbet ederken seviyemi bozmamayı başarmıştım. Bu defa odama gittiğimde, hiçbirine yoğunlaşamadan düzinelerce kitap karıştırdım. Bunun sebebi, aklımı meşgul eden sorunun yanı sıra, biraz da endişeli olmamdı; hatta aklımdaki sorunun cevabının ne denli korkunç olabileceğini düşündükçe, gitgide daha da endişeleniyordum.

Üçüncü günün sabahı, kahvaltımı ettikten sonra, dikkatli adımlarla istasyona kadar yürüdüm. Cevabın bir tabloyu görür görmez bir anda aklıma geleceğini biliyordum; aslında, cevabı zaten bildiğimi ama şu beş parlak renkle iki mükemmel çizginin bunu doğrulayacağını biliyordum demem daha doğru olur. Müzeye kadar yolumu olabildiğince uzattım, ama oraya gitmekten de vazgeçmedim. İyi uyuyamadığım için sabah epeyce erken kalkmış olduğumdan, müzeye vardığımda henüz kapıları yeni açıyorlardı.

Bomboş galerilerin duvarlarına asılmış sessizce bekleyen ilk tablolar beni cesaretlendirmişti. Yanlarından yürüyüp geçerken, tabiri caizse, ellerini omuzlarımda hissettim. Fakat *Tablo*'nun önüne geldiğimde, dünkü kadar korkunç şeyler duyumsamadım. Sadece dün aldığım zevkin aynısını yaşadım, ya da belki dün aldığım zevki hatırlayıp, onunla mutlu oldum. Başka bir şey olmayınca da rahatlamaya başladım. Bu defa, arkamda bekleyen tuzağa birazcık geç yakalandığımı söyleyebilirim; önümdeki resmin tüm özelliğini değiştiren bu fikrin, bedenimden çıkıp beynime, oradan da gözlerime aktığını hissettim. Artık bu kusursuz çizgiler gülümsemiyor, şeytanca bir hazla bana bakıyorlardı.

Ressamın başarısı, ahlaki bir mükemmelliğe ulaşmış ya da genel bir estetik kusursuzluğu betimlemiş olması değildi; daha basitti: Resim sanatındaki kusursuzluğu yakalamıştı. Resmin özüne inmiş ve kusursuz bir betimleme sergilemişti. Ve şimdi

Tanrı'yla, ilham perisiyle, para ya da şöhretle izah edilen tüm resimler, adeta *Sarı Çizgili Kompozisyon*'da toplanmıştı. Bu yüzden, gelişimi hedefine ulaşmıştı. Bitmişti.

Algıladığım korkunç şey buydu işte: Resim bitmişti. Ben artık bir ressam olmayacaktım. Resim yapmayacaktım. Mondrian denen bu adam, bunu benim elimden almıştı.

2

Müzedeyken, resmin sanatının ulaşabileceği en üst noktaya ulaştığını ve bu yüzden artık bir ressam olamayacağımın farkına vardım. Sanırım, benden önce yapılmış tüm resimler yok edilmiş ve unutulmuş olsa, ya da gözlerden ırak bir ormanın içinde resim yapsam ve tüm resimlerimi bitirir bitirmez yakıp yok etsem, bu hiç sorun olmazdı. Fakat insanlar toplu halde yaşar ve hep birlikte gelişim gösterirler; hiçbiri diğerlerinden ayrılamayacağı gibi, tek başına da ilerleyemez. Bu gerçeklik üzerine kafa yordukça, işler daha da sarpa sardı. Müzede dururken, Hollanda'da doğmuş olmasaydı Mondrian'ın o yel değirmenlerinin hiçbirini yapamayacağını düşünmeden edemedim; bence onun çapraz kolları olan şu tek renkli yel değirmeni, sonraki karelerinin ve çizgilerinin atası sayılmalıydı. On yedimdeyken, insanların her açıdan özgür olduklarına inanmak istiyordum, ama Mondrian yaşadığı zamanın ve mekânın ürünü olmaktan öte bir şey değildi. Yani, hepimiz öyle olmalıydık.

O birkaç berbat dakikayı, bundan sonra nasıl hayatta kalabileceğimi, hatta yaşamam için bir sebep kalıp kalmadığını düşünmekle geçirdim. Ama kafamdaki bu sorunun çözümünü yine kendimde, yani sorunun kaynaklandığı o saf tecrübesizliğimde buldum. Sanırım, etrafımda gördüğüm, kayıtsızca

hayatını sürdürmeye çalışan bütün o insanlar, az önce şu insan doğası hakkında fark ettiğim şeyin aynısını fark edebilirdi. İşte bu yüzden varlığım bu denli benzersiz ve bir o kadar da anlamsızdı. Çünkü kader denen şeyin gerçek yükünün farkına varmıştım, özgürdüm ve bulunduğum yerden soylu bir kederle daha aşağılara bakabilirdim. Mesela kör kuzenlerime karşı o kadar büyük bir merhamet duyuyordum ki, kendime acıyacak halim kalmamıştı ve çektiğim bu işe yaramaz eziyetin dışında özgürlüğüme bugüne dek hiç ihtiyaç duymamıştım. Resim yapmaya gereksinim duymakla tehdit edilen bir ressam olmak mükemmel bir şeydi, ancak bu yeni düşüncem başlı başına kusursuzdu.

Günün geri kalanını, öncelikle ne yapmam gerektiğini düşünerek ve sanattan salt sanat olarak keyif almakla geçirdim. Yine de dışarı çıktığımda etkilenmemiş değildim; Hazreti Yakup'un Peniel'deki hali gibi sekiyordum. Artık dünyayı değiştirmek ya da arkamda bir iz bırakmak gibi beklentilerim yoktu. Bir anda, en büyük görevimin tamamlandığını kavrayıvermiştim ve artık, becerebilirsem bir işe girip, bir aile kurup, çoluk çocuğa karışmaktan başka bir ümidim kalmamıştı. Kısacası, sıradan ve önemsiz ama adam gibi adam olmaktan başka bir çıkar yolum yoktu ve ben de bunu yaptım.

3

Gençlikteki umutlarım ve heveslerim hiç iz bırakmadan geçip gitmişti. Hayalperestliği bir tarafa bırakarak üniversiteye girmiş, çok çalışıp okul birincisi olarak mezun olmuştum. Sigarayı ve içkiyi ağzıma sürmemiş, kumar oynamamış, uyuşturucuya, kızlara ve dine bulaşmamıştım. Müzede, sanat yokmuş gibi davranırsam ve müziği, tiyatroyu, edebiyatı ve cinselliği

ayıplarsam, hayatta tamamen mutlu ve güvende olabileceğimi öğrenmiştim. Ancak benim kadar ruhsuz ve açık yürekli insanlarla dostluk kurabiliyordum, ama bir yandan da, sanatı görmezden gelmek gibi ciddi bir sebepleri bile olmadığı için onları küçümsüyordum. Yakın arkadaşlar edinmemiş, sürekli ve sağlam dostluklardan kaçınmıştım; özgüven duymamı gerektirmeyecek kadar bir çaba harcayarak, yalnızca bir avuç kifayetsiz insanla arkadaşlık edip, kendimi mümkün olduğunca küçük bir sosyal çevreye hapsetmiştim.

Kolejden sonra hukuk okudum. Bazen kendi kendime, takdirle adaleti, adaletle de hukuku birbirine karıştırmış olabileceğim için hukuk eğitimi aldığımı düşünüyordum ve sık sık kaderle ilgili kâbuslar görüyordum. Fakat sıkıntıdan kurtulmanın yolunun, onu anlamaktan mı yoksa ondan kurtulmaya çalışmaktan mı geçtiğinden emin değildim. Muhtemelen, hukuk fakültesine girme sebebim, stratejik bir kaçıştan başka bir şey değildi; küçükken de hukukçu olmak isterdim, çünkü babam bir avukattı. İnsan haklarıyla ilgili belli başlı davalarda önemli roller üstlenmiş, oldukça iyi tanınan ve çok da saygın bir hukukçu olan babam, doğduğum yıllarda çok büyük ve çok değerli birkaç hayırsever kuruluşun avukatlığını yapmış, bu sayede oldukça zengin olmuştu. Hukuk fakültesinden mezun olurken, benim için bir referans mektubu yazdı ve bir hafta içinde, daha sınavlarım bile bitmemişken, işe başladım.

Benim için bir işin detaylarından çok, o işin yapılıp bitirilmesinin önemli olduğunu gizlemediğim için, kısa bir zaman sonra kıymetli şirketim, vasiyet düzenlemekten tutun da, yatalak hastaları ziyaret etmeye kadar, insanların yapmaktan kaçındıkları ne kadar sıkıcı iş varsa hepsini bana yüklemeye başlamıştı. Okul zamanındaki o sıkıcı, tatsız yemeklerin yerini ise, kibirli meslektaşlarla, bol bira eşliğinde uzayıp giden

akşam yemekleri almıştı. Şahsi menfaatlerimle birlikte, eski çocukluk arkadaşlarımı da, kolejdeki o pısırık ve samimi sınıf arkadaşlarımı da bir bir kaybetmiştim; artık söyleyecek hiçbir sözü olmayan, sıradan bir adamdım. Elbette o zamanlar bunu bu şekilde görmüyordum; sorumluluk sahibi bir yetişkin olduğumu zannediyordum.

Bu süreçte önüme hiçbir engel çıkmamış olsaydı, sanırım yavaş yavaş yok olur giderdim. Örneğin, pek önemsemesem de, kırkımı devirdiğim yıl hayatımda sadece iki kadın olduğunu fark etmiştim; biri çalıştığım şirketteki sekreter, diğeri de annemdi. Her ikisiyle de merhabalaşmaktan öte bir sohbetimiz yoktu. Ancak bu gidişat babamın hastalanmasıyla bozuldu. Annemin o isterik hastabakıcılığına engel olmaya çalışsam da, beceremedim. Ne kendisinin enfeksiyon kapma riski, ne de babamın dinlenme ihtiyacı hakkındaki tartışmalarımız onu yolundan alıkoyabildi ve nihayet, el ele diz dize geçirdikleri bu günlerin sonunda ikisi de peş peşe ölüverince, ben yalnız kaldım.

Akşamları, birbirlerine evlilik törenleri ya da babamın kariyer hayatının başlangıcına ait anılarını anlatırlarken çıkardıkları boğuk fısıltıları dinlemeye, hatta onlarla aynı evde olmaya bile tahammül edemediğim için sık sık kütüphaneyi ziyaret ederek, onları öldüren şeyle ilgili kitaplar okumaya başlamıştım. Kısa bir zaman içinde tüberkülozla ilgili soyut bilgilere ulaştım ve annemle babamın hastalıkları ilerleyip de iyiden iyiye gerçek etkilerini göstermeye başladıkça, bu araştırmalar hoşuma gitmeye başladı. Çok uzun bir zaman sonra ilk kez bir şeye karşı içten bir ilgi duymuş ve hayatımda ilk kez saatimin o tekdüze tik-taklarının farkına varmaz olmuştum. Annemle babam ölüme yaklaştıkça, bu hastalığa karşı duyduğum ilgi, beni insanlığa yaklaştıran garip bir tutkuya dönüştü; hastalık benim için bir uğraş olup çıkmıştı.

Birkaç dakika arayla ölmüşlerdi ve onların ölümlerinden sadece birkaç saat sonra, çalıştığım hukuk bürosundaki ofislerden birinde, büyük bir ciddiyetle başımı sallayarak vasiyetlerinde yazılanları dinliyordum. Tepki verecek zamanım olmamıştı. Bana dedikleri yeri imzaladım ve bir anda kendimi zengin birisi olarak buldum.

Babam bana dudak uçuklatacak kadar büyük bir servet bırakmıştı; bana kalsa bu kadar çok paranın meşru yollarla kazanılabileceğini hayal bile edemezdim. Ancak o anda buna kafa yormak aklıma gelmemişti (hatta onların öldüğünü ya da kendi kaybımı dahi düşünememiştim), çünkü artık, bir anda ne yapacağımı bilemediğim kadar paraya sahip olmanın dehşeti içinde, çok daha büyük bir sorunla karşı karşıya kalmıştım.

Bunca yıldır, sorumluluk sahibi bir yetişkinin yapması gerektiği gibi, büyük bir özveriyle çalışmıştım; ancak yaptığım işin kimseye bir faydası dokunmadığının da farkındaydım ve şimdi hayatım boyunca bitiremeyeceğim kadar çok param vardı. Parayı bir yerlere bağışlayıp tümüyle unutmayı isterdim, ama böyle bir şey yapmak da son derece anlamsız olacaktı. Ayrıca, babamın vasiyeti öyle açık bir biçimde tanımlanmıştı ki, bu paranın hepsinden kurtulduğumda bile ruhunun beni rahat bırakmayacağından korkuyordum. Bunca para bankada dururken, her sabah kalkıp işe gitmek kadar saçma bir şey olamazdı, fakat her sabah kalkıp işe gitmekten başka bir şey bilmiyordum. Bunun dışında ne yapabileceğime dair en ufak bir fikrim bile yoktu.

Bu konuyu haftalarca geçiştirdim, ama bu beni daha fazla yıprattı. Bu yüzden kitap okumayı bile bıraktım ve bir süre sonra artık uykularım kaçmaya başladı. Hatta bir keresinde, sabaha kadar dönüp durmama rağmen gün ağarmadan önce uyuyamadım. Öğlene doğru, ofise gitmek için evden

çıktığımda sokaklar tenhalaşmıştı ve ben günlerdir ilk defa biraz olsun sakinleşmiş, rahat bir nefes almıştım. Sessizliğin verdiği huzurla o günkü yürüyüşten keyif aldığımı hissettim ve yolu uzatmayı göze alarak ağır adımlarla ilerlerken, etrafıma bakınmaya ve yürüdüğüm yolu, etraftaki evleri ve üstümdeki gökyüzünü fark etmeye başladım.

Sonunda, isteksiz bir halde şirket binasına vardım ve binanın dış cephesinde küçük bir çatlak olduğunu fark ettim. Çatlağın arasında minik turuncu bir çiçek bitmişti. Ne tür bir çiçek olduğunu bilmiyordum; aslında yabani bir ot bile olabilirdi. Yine de bana son derece küçük, parlak ve güzel görünmüştü. Eğilip onu seyrederken zamanın nasıl geçtiğini fark edemedim. Doğrulduğumda, hâlâ bu güzelliğin büyüsünden kurtulamamış olduğum için kıpırdayamıyordum. Şimdiye dek, kim bilir kaç kez farkında olmadan bu turuncu çiçeğin yanından geçip gitmiştim. Henüz bahar yeni geldiği ve çiçek de taze açmış olduğu için çok fazla olmamıştır, ama yine de bana çok gibi gelmişti. Bunun üzerine, ofisin kapısından geri döndüm ve eve gittim.

İstifa etmeme kimse şaşırmadı. Daha sonra ofistekilerle, sokakta yürürken bir iki kez karşılaştık ve her seferinde bana selam verme zahmetine girmemek için başlarını öte yana çevirdiler. Ama bu beni hiç rahatsız etmedi, çünkü yirmi yıldır tepemde dolaşan bulutlar artık dağılmıştı ve ben ilk kez güneşığını görüyordum.

Son maaş çekimi verdikleri günden, almaya çalıştığım evin senedinin vadesi gelinceye kadar, yani tam altı hafta boyunca, şehri sokak sokak gezmeye ve duvarların çatlaklarında biten turuncu çiçekleri keşfetmeye karar verdim. O zamanlar bu bana bir ömür boyu sürecek gibi gelmişti; önümdeki tarihlere bakıyorum da, şimdi bile öyle olduğunu iddia edebilirim. Bu birkaç hafta boyunca, bundan önce yaşadıklarımdan çok daha

fazla şey yaşadım. Bu arada bir arkadaşa ya da bir sevgiliye hiç ihtiyaç duymadım, çünkü onca güzelliğine ve harikuladeliğine rağmen en basit tensel duyular bile benim için fazla yoğundu; bazen soluduğum hava bile beni kendimden geçirmeye yetiyordu ve işte böyle zamanlarda hareket etmeyi bile unutuyordum. Artık sabahları kaygı ve endişeyle değil, aniden coşkulu bir heyecanla uyanıp, hızlıca giyiniveriyordum. Sabah kahvaltısında ekmekle sudan başka bir şey yemiyordum, zira daha karmaşık şeyler yediğimde sindirmesi güç oluyordu: Bir bardak soğuk suyun tadında ve kıvamında sonsuz bir derinlik vardı. Sonra bazen, evde yere yatmış, hareketsiz bir biçimde penceremden güneşin batışını seyrederken, birdenbire kapıdan fırlayıveriyordum. Tüm günü şehrin park ve caddelerinde aylak aylak dolaşarak geçirip, dinlemeyi, görmeyi ve insan olmayı öğreniyordum.

Tıpkı bir çocuk gibi, güzeli çirkinden ayırt etmeyi de öğrenmiştim. İstifamın ertesi, yani yeni hayatımın ikinci gününde, hayat artık müzedeki ikinci günümden daha şahaneydi ve pis bir kaldırım köşesi bile bana o ressamın sarı çizgilerinden daha mükemmel görünüyordu. Güzelle çirkini ayırt edebilmek de bir zevkti aslında. Böylece, zaman içinde birbirinden daha da güzel şeyler olduğunu görmeye başladım. Örneğin, caddede yürürken parka gideceğimi bilmek, salt caddede yürümekten daha hoştu ve ortalıkta kimsenin olmadığı mesai saatlerinde parkta olmak, herhangi bir zamanda parkta olmaktan daha iyiydi.

Eğer bazı şeyler diğerlerinden daha güzelse, o zaman, bazı şeylerin de onlardan çirkin olması gerekiyordu ve ben bunu da fark etmeye başlamıştım. İlk başlarda, bundan bile keyif alıyordum: Şöyle cafcaflı, abuk sabuk bir reklam panosunun önünde dikilip de onun ne kadar berbat göründüğünü düşündükçe, heyecandan içim titriyordu adeta. Ama bu tür

duyguları bir kez hissetmeye başlayınca sık sık hisseder oldum ve aldığım zevk de pek uzun sürmez oldu. Bütün bir şehir, berbat reklam panolarıyla, korkunç gürültülerle ve çirkin insanlarla doluydu.

O zamanlar hâlâ daha iyi bir insan olma çabasındaydım ve bu da benim için kendi paramla başkaları için yaşamak anlamına geliyordu. Açıkça fakirlerin yardımına koşmuyor ya da ölenlerin yakınlarını teselli etmiyordum. Babamın mirasından da kimseye bir kuruş dağıtmadım. Bütün bunlar ölçüsüzlük olurdu. Ama insanlarla olan en küçük etkileşimimde bile, her zaman karşımdakinin iyiliğini düşünüyor, kendimi ikinci plana atıyordum. Tartışmalarda hep ben haksız çıkardım, bekleme odalarında en sona ben kalırdım, her yerde insanların ayağına dolaşan kişi ben olurdum. Bu arada, kendini beğenmiş genç bir bankacıdan kazık yedim; baktım ki ben de onun ayağına basmaya meyilliyim, hemen yolundan çekildim. Bankacıların ve çirkin reklam panolarının bana ulaşamayacağı parklarda ve kitapçılarda saklandım ve sonunda bu şehri terk ettim.

Bettley'den ilk nasıl haberdar olduğumu hatırlayamıyorum. Burası, epeyce kuzeyde yer alan ve şehirde pek adı geçmeyecek kadar önemsiz bir kasabaydı. Ama bir nedenden ötürü ismini duymuştum ve bir gün bir kitapçıda şehrin çirkinliğinden kaçarken, elime bir atlas alıp haritada yerini buldum. Ertesi gün, yapacak başka bir işim olmadığı için, bir tren bileti aldım ve derhal yola koyuldum. Çocukluğumdan beri yaptığım ilk seyahatti ve ailecek çıktığımız tatillerden çok daha keyifliydi. Hayatımda ilk defa, yaşadığım şehrin dünyanın merkezinde olmayabileceğini düşündüm, en azından tümüyle dünyanın merkezi sayılmazdı. Ağaçlar beni şaşkına çevirmişti, tren istasyonları da öyle. Yavaş giden bir banliyö treniydi ve yol üzerindeki herhangi bir kasabada inip, oraları

gezebilirdim, ama yerimde oturup camdan dışarıya bakmakla yetindim.

Sanırım o trenle kuzey kutbuna kadar gidebilirdim, ama biletim Bettley'e kadar geçerli olduğundan orada indim. Bettley'de ne bir otel, ne bir restoran, ne de bir pasaj-çarşı olduğu için istasyondan ayrılıp kasabayı gezdim. Görülmeye değer tek yer, kasabanın tam ortasındaki anayolla, onun etrafındaki birkaç dar sokaktan ibaretti. Rastladığım tek dükkân ise, tatil günü olması sebebiyle kapalıydı.

Anayolun kasabanın dışına kadar uzandığını ve uzaktaki köknar ormanının içlerinde kaybolduğunu görünce, hiç düşünmeden o tarafa doğru yürümeye karar verdim. Mondrian'dan beri hayal gücüm bu denli çalışmamıştı. O ulu köknarlara bakarken, her birisini ağaçtan yapılmış yüce birer devlet adamı olarak hayal ettim; ben de onların ormandaki parlamentolarına girmiş sıradan bir ziyaretçiydim. Yol önce sola, kasaba tamamen gözden kaybolduktan sonra da, tekrar sağa doğru kıvrılıyordu ve tam o dönemeçteki, boyaları çatlamış, maviye çalan yeşilimtırak ev de benim evimdi. Herhangi bir evden ziyade, şematik bir diyagramın gerçeğe dönüşmüş hali gibi görünüyordu.

Kapıyı çaldım ve içeriye, çaya davet edildim. Evdeki dul adam, bana gençliğinden beri böyle bir ev hayal ettiğini ancak evlendiği kadının bu evi yapmasını istemediğini anlattı. (Doğrusu kadına hak vermek gerek. Ev tıpkı legolardan yapılmış gibi duruyordu, üstelik tuhaf ve ürkütücü bir rengi vardı.) Beklediğinin aksine karısından daha uzun yaşayınca, bankadaki parasıyla bir zamanlar hayalini kurduğu bu evi inşa etmeye karar vermişti. Adamcağızın sayesinde iş bulduklarına sevinen kasabalı marangozlar, evin şeklini şemailini sorgulamadan işi bitiriverınişlerdi. Adam, ihtiyar bir dul olmasına rağmen, sabah kahvaltılarında taze süt içmek istediğine de

karar vermişti ve bunun için yolun karşı tarafındaki bazı ağaçları keserek besleyeceği inek için çim ekmiş ve ineğin barınması için bir de ağıl yapmıştı. Ama tüm bunlar bittikten sonra yorulduğunu ve üşüdüğünü hissetmiş ve güneyde bir yere taşınmayı aklına koymuştu.

İkimizin de yeterince parası olduğundan, bu bir iki dakikalık dostça sohbetin sonunda, çekin üzerine yazacağım para konusunda anlaştık. Anlaşmayı pekiştirebilmek için de, beni yolun öte yanına götürüp ineği göstermeyi ve çayıma katmak için biraz süt vermeyi teklif etti. Hayvancağız, sırtında bulutlara benzeyen beyaz desenleri olan uysal bir inekti. Bana hemen kanı ısındı ve bu da ihtiyar için yeterliydi: Seyahat hazırlıkları bitinceye kadar onunla beraber kalmam için beni limonküfü rengindeki eve davet etti. O akşam birlikte bir yürüyüşe çıktık ve yeni komşularımdan bazılarıyla tanışma fırsatı buldum. Ertesi gün eşyalarımı toplamak için şehre döndüğümde, şehrin bana çoktan yabancılaşmış olduğunu hissettim. Kitaplarımla kıyafetlerimi bir bavula doldurdum, kalan işlerimi de postayla halletmeye karar verdim ve derhal kuzeye döndüm. Yaşlı dulun hazırlıkları da pek uzun sürmedi ve kısa bir zaman içinde gitti.

Yirmi yıldan fazla bir zamandır, iyi biri olabilmek için, üzerime düşen görevi yerine getirebilmek adına son derece yavan ve insanca duygulardan ırak bir hayat yaşamıştım; fakat şimdi Bettley'in ana caddesinde yürürken, yanından geçtiğim bir hanıma gülümsemekten, ya da bir dükkâna girerken, eli kolu dolu bir beyefendiye kapıyı açıp yol vermekten sonsuz keyif aldığımı görüyordum. Kendimi her an mutlu ve müteşekkir hissediyordum. Bundan başka bir şeye de ihtiyacım yoktu. Sanki hiç bitmeyecekmiş gibi gelen sabah saatlerinde, ormanda sakin yürüyüşlere çıkıyor, akşamları da açık bir pencerenin önüne kurulup, burnuma kadar gelen çam kokularının

arasında kitabımı okuyordum. Bazen dükkâna gidip kâğıt oynadığım bile oluyordu. Bu arada, yolda utangaç bir kıza rastlayıp da şapkamla onu selamlayabilirsem, günümün son derece iyi geçtiğine kanaat getiriyordum.

Annesiyle birlikte kasabadan geçen bir oğlana taze süt ikram edebildiğimde, bu mutluluğum had safhaya ulaşmıştı. Onlara, istasyonda tren beklerlerken rastladım ve eve getirip öğlen yemeği yedirdim. Süt sağmaya giderken, eline bir bardak tutuşturup oğlanı da götürdüm. Bana öyle bir teşekkür edişi vardı ki, çocuğu yolcu ederken resmen içim parçalandı. Peronda durdum ve tren gözden kayboluncaya kadar el salladım.

Yıllarca böyle yaşadım.

İKİNCİ BÖLÜM

Abel geldiğinde Bettley'de yağmur vardı. Herhalde trene kaçak binmiş ya da bilet parası bulabilmek için hırsızlık yapmıştı, ama yürüyerek de gelmiş olabilirdi. En yakın kasabadan buraya birkaç saatte yürüyebilirdi. Buraya vardığında cebinde otuz dolar para, sustalı bir çakı ve üzerinde LMS harfleri bulunan altın bir kalem vardı. Bulabilseydi bir otele ya da bir restorana falan gidebilirdi, ama dükkân sekizde kapanmıştı ve ana caddede kimsecikler kalmamıştı.

Dükkânı bulması an meselesiydi zaten, bulduğunda da kilidini kırmak hiç vaktini almamıştır sanırım. Kasabamızdaki tek dükkân burasıydı ve bu yüzden de neye ihtiyaç duysak, muhakkak bir köşesinde olurdu. Abel da kendine kuru giysiler bulmuş ve üzerindeki ıslak giyecekleri de ardiyenin bir yerine tıkmıştı. Bir parça ekmek yiyip, bir ufak şişe de şarap içmişti. Ertesi gün dükkân sahibini gördüğümde, bana kasanın yanında Abel'ın bıraktığı boş şarap şişesiyle, kuru ekmek kabuklarını bulduğunu anlatmıştı. Ayrıca, kasayı açmış ve oradan aldığı on dolarlık bir banknotu da tezgâhtaki şişenin altına sıkıştırmıştı. Mücevher tezgâhına ise elini bile sürmemişti. Dükkân sahibi kasada kaç para olduğunu bildiğine göre ve her şey göz önüne alındığında, Abel'ın kapının iç tarafına işemesi dışında, bütün bu yaptıklarıyla, dükkâna zorla girmesi anlaşılır ve affedilebilir bir durum olabilirdi. (O zaman hiç düşünmemiştim ama bu özellikle rahatsız edici bir davranıştı, çünkü dükkânın arka kapısı yoktu ve dışarı çıkmak için kendi pisliğinin üzerine basması gerekiyordu.)

Bir şemsiye ya da bir ceket bile almadan dükkândan çıkmış ve tekrar yürümeye başlamıştı. Nereye gitmeyi düşündüğünü bilmiyorum, ama nereden geldiğini de bilmiyordum. Son kaldığı evden kovulduğunu ve amaçsızca ortalarda dolandığını zannediyordum. Kasabadan bakınca evimin göründüğünü bilmiyordum, o yüzden ya kasabadan ayrılıp yürümek istemiş ya da kalabileceği izbe bir ev aramaya çıkmış olmalıydı.

Bu ikincisini yapmak için gayet sıradan ya da gayet korkutucu pek çok sebebi olabilirdi, ama en basit neden Bettley'deki evlerin verandaları olmasıydı. Kasabadaki bütün evlerin ya da binaların önünde küçük birer veranda vardı ve bu verandaların hepsinin döşemeleri de eskimiş durumdaydı. Abel'ın bu eski verandalardan birine çıktığını ama adımını attığı anda çıkan gıcırtı sesinden ürküp verandasız bir ev bulmaya karar verdiğini sanıyorum.

Belki de en doğru cevap, gece boyunca yürümeye karar vermişken, tam benim evin önünden geçtiği sırada fırtınanın kötüleşmiş olmasıydı. Yalnız yaşıyordum ve dışarıdan bakıldığında evde kimse yaşamıyormuş gibi görünüyordu; aslında çalışma odası ile mutfak dışında öyle de sayılabilirdi. Gece yarısı, aval aval dolanan serserinin birine terk edilmiş gibi görünebilirdi.

Ön kapı, duvara sıfır monte edilmiş, kapı kolu olmayan ve üzerinde yalnızca bir anahtar deliği bulunan metal bir kapıydı. Arka kapı da aynı böyleydi, ama kilitlenmeyen bir sinekliği olan kapalı bir verandanın içindeydi. Aslında evin eski sahibi serserileri de düşünürmüş; bir keresinde, önceki evine biri girmiş ve adamcağızın yatağında uyuyakalmış. "Seyahat eden birine bir yatak vermek önemli değil, ama kendi yatağımı veremem," demişti bana. Bu yüzden kapılardan kolayca geçilememesini, pencerelerin ise yerden yüksekte olmalarını sağlamıştı, ama yağmurdan kaçan birinin sığınabilmesi için de arka verandaya minderli, ahşap bir bank yaptırmıştı.

Bu olaydan epeyce bir zaman sonra, kapıya dikkatlice bakınca, anahtar deliğinin kenarlarındaki sıyrıkları görebilmiştim. Sanırım Abel bunları cebindeki o çakıyla yapmıştı. Ön kapıda çuvalladıktan sonra arka kapıdan girmeye çalışması pek zekice değildi doğrusu, çünkü ikisinin de kilidi aynıydı, ama sanırım buna biraz sinirlenmişti. Sırılsıklam siyah saçları ve üstündeki incecik gömlekle, bu kapıları tasarlayan adama verip veriştirdiğini görür gibi oluyorum. Sığınabileceği bomboş bir ev onu beklerken, içeriye bile girememişti.

Arka tarafa dolaşmış ve tel sinekliği görünce bir an için yeniden ümitlenmiş, ama aynı iğrenç kilitle karşılaşınca iyice hayal kırıklığına uğramıştı. Bir kez daha denedi. En sonunda, bir yandan o korkunç fırtınanın sesini dinlerken, bir yandan da boylu boyunca mindere uzanıp ısınabilmek için kollarını bedenine doladı. O gece rüzgâr beni pek uyutmadı, ama Abel bütün günü ayakta geçirdiyse, uyumakta hiç de zorluk çekmiş olmamalıydı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1

İlkbaharda ve sonbaharın başlarında, her ayın ilk gününü çam ormanlarında gezinerek geçirirdim. Bettley'de hiç kilise yoktu ve çamlar, itiraf etmeliyim ki, ruhumda daima İsa'nın çarmıha gerilişinden çok daha fazla saygı uyandırmıştı, bu yüzden ormanda geçirdiğim bu günler benim için bir tür ibadet gibiydi. Yanıma bir parça ekmekle peynir, bir şişe su, bir defter, bir kitap ve bir de kalem alıyor ve tüm günü ormanda sessizce gezinerek geçiriyordum. Eve geldiğimde, ağaçların tepelerindeki dallara bakmaktan boynum tutulmuş oluyordu. Defteri ya da kitabı bir kez olsun açtığımı sanmıyorum, ama birkaç defa elime bir kalem alacak kadar ileri gitmiş olabilirim.

Bazen Diana Green'i de ormana getiriyordum. Bir sabah, evinin önünden geçerken çekine çekine birlikte ormana gitmeyi teklif ettim ve o da bunu kabul edip sessizce bana katıldı. Bir süre hiç konuşmadan yan yana yürüdük. Sonunda, boğazımı temizleyip, ağaçlardan oluşan bir meclise girdiğimizi hayal ettiğimi anlatmaya başlayınca, o da bana ormanları, içinde böceklerin ve kuşların yaşadığı şehirlere benzettiğini söyledi. Daha sonraları onunla sık sık görüşür olduk, ama sohbetimiz ağaçlarla ilgilenmemize mani olduğundan, çoğunlukla yürüyüşlerime onu davet etmiyordum.

Temmuzun birinde, hava henüz aydınlanmadan uyandım. Şafaktan önceki o alacakaranlık, ya da şafak vakti, bana hep

amcamı hatırlatırdı. Ailem seyahatteyken, bazen onlarda kalırdım. Benimle hep dalga geçerdi: Beni mutfaktan bir şey aşırırken, ya da ne bileyim, raftaki bir kitaba uzanabilmek için ayakkabılarımla koltuğa çıkmışken yakalarsa, yüzüne acımasız bir ifade takınır, "Ne halt ediyorsun?" diye sorardı. Amcamın iyi niyetli olduğundan hiç şüphem olmasa da, her defasında onun o iri yarı cüssesinden korkar ve olduğum yerde donakalırdım. Karşıma dikilip bakarken, benim titrediğimi görünce de, yüzü yavaşça yumuşamaya başlardı. Dudaklarının kenarları öyle belli belirsiz, öyle yavaş yukarı kıvrılırdı ki, bu değişimin farkına bile varamazdınız. Sonunda gülümsemeye ve derken sırıtmaya başlar, sonra kıkırdadığım halde çakılıp kaldığım yere doğru dans ede ede gelir, beni kucaklayarak koltuğun sırtına çıkartır, ya da "Üst raftaki kurabiyeler daha lezzetli!" diye bağırırdı. Bazen de, ben kitap okurken usulca odama süzülürdü. Bense, geldiğini göz ucuyla fark etmeme rağmen, onu görmemiş gibi yapardım ve o da çömelerek, gizli gizli yanıma kadar gelirdi. Sonra ayağa kalkıp, gittikçe yükselen bir sesle "Güm, güm, güm," diye bağırır ve çılgın kahkahalarla beni kucaklayarak odanın etrafında dört döndürürdü.

Kendime çay demleyip ekmek kızarttım ve amcamın sevgili hayaliyle birlikte mutfak penceresine oturup, gökyüzündeki o ürpertici pembe ışıkları seyrettim. Hava biraz aydınlanır gibi olup da yerle göğü ve ağaçları birbirlerinden ayırt edebilmeye başladığımda, tabağımı lavabonun içine koydum ve çantamı kaptığım gibi kendimi arka kapıdan dışarı attım. Minderde yatan çocuğu fark ettiğimde, kapıyı yeni kilitlemiştim.

Daha önce hiç ölmüş birini görmemiştim; sanırım ölü değildi ama pek uyuyormuş gibi de görünmüyordu. Kolları sarkmış bir vaziyette sırt üstü yatmış, ağzı hafif açık ve gözleri kapalıydı. Nefes alıp almadığını anlayamamıştım. Ayrıca, onu bulduğumda hiç tepki vermemiş olmam da beni biraz

huzursuz etmişti. Demek istediğim, kuzeyin bir ucundaki ücra bir kasabada yalnız yaşıyordum ve sabahın köründe verandamda bir yabancıyla karşılaşmak beni korkutmalı ya da en azından şaşırtmalıydı. Ama öyle olmamıştı; şimdi bile düşündüğümde buna hiç şaşırmadığımı söyleyebilirim. İlk defa gördüğüm bu insanın başka bir yerde olabileceğini hayal bile edemiyordum; sanırım farkında olmadan, onu üzerinde uyuduğu bu bankla özdeşleştirmiştim. Derken, göz kapaklarının oynadığını ve nefes alırken alt dudağının titrediğini görünce müthiş bir rahatlama hissettim.

Nefes alıp verdiğinden emin olabilmek için üzerine eğildim ve kolumdaki saati çıkartıp, metal kapağını ağzına tutarak buğulanıp buğulanmadığını kontrol ettim. Şimdi düşünüyorum da, sanırım uyuyan birine ilk defa bu kadar dikkatli bakıyordum ve belki de bu yüzden bana uyuyormuş gibi gelmemişti. Hep hareketli ve renkli rüyalar gördüğüm için uykunun dinamik bir olay olduğunu düşünürdüm, ama bu çocuk donmuşçasına hareketsizdi.

Onu uyandırmak istemediğim için, verandanın uzak bir köşesinde durup onu incelemeye başladım. Koyu renk dalgalı saçları biraz uzamıştı ama başının arkasına toplanmıştı. Çukura kaçmış gözlerini örten göz kapakları kapkaraydı. Bütünüyle bakıldığında, çocuğun çok tuhaf bir rengi vardı; beyazdı, hatta epeyce solgun görünüyordu, ama her nasılsa teninin daha koyu olması gerekiyormuş gibi duruyordu. Aylardır kapalı kalmış, sıcak bir ülkeden gelen hastalıklı birine benziyordu. Dudaklarının güçlü ve etli olduklarını görebiliyordum.

Aslında, onu bulduğumda tepki vermiştim: Pek hissetmesem de birazcık gerilmiştim; yaşadığım şaşkınlık ve stresle, sanki zaman bana farklı akıyormuş gibi gelmişti. O sabah yürüyüşe çıkmayı da, kahvaltı etmeyi de unutmuştum. Beni bekleyen çamlar da, Diana da tamamen aklımdan uçup gitmişti.

Tepesinde durduğum bu genç yüze kendimi kaptırmış ve en az onun kadar kendimden geçmiştim.

Birkaç saniye için onun yaşını tahmin etmeye çalıştım, ama hemen sonra vazgeçtim. Yüzü yaşlı ama bedeni gençti. Kıyafetlerini inceledim: Üzerine uymayan, büyük beyaz bir gömlekle, biçimsiz, koyu renk bir pantolon giymişti. Bunlar yeniydi ama ayakkabıları paramparça olmuştu. Ufak tefek, kemikli bir yapısı vardı, ama kollarının güçlü olduğunu görebiliyordum. Sanırım kafası orantısız ölçüde büyüktü, ya da gövdesi biraz güdük kalmıştı. Yine de, bu ölüm uykusundayken bile fark edilecek kadar karizmatikti. Sonunda, doktorla birlikte, onun on yedi yaşından daha büyük olamayacağına karar verecektik; on üçünde falan olmalıydı.

Uyurken, gözüm gömleğinin yakasının altındaki bir şeye takıldı. Ahşap döşemeleri gıcırdatmaktan çekine çekine, usulca başucuna kadar sokuldum. O kocaman yakanın içine bakabilmek için çömelince, göğsündeki çürükleri gördüm. Berelenmemiş yerleri de olduğundan, aradaki fark ve ne denli kötü hırpalandığı kolayca anlaşılabiliyordu. Sol kulağının altındaki yeşilimsi leke dışında, boynunun yukarısında hiç morluk yoktu. Ayağa kalkıp köşedeki yerime döndüm.

Bu çürükler adil bir dövüşten kalmış olamazdı; açık konuşmak gerekirse, böylesine berelenmesi için, biri onu tutarken iri yarı başka biri onu adamakıllı benzetmiş olmalıydı. Fakat ruhu yaralanmış gibi görünmüyordu: Minderde sırt üstü yatarken, uyuyan bir krala ya da taş bir lahdin kapağındaki haçlı askerine benziyordu. Çocuğun bu gelişigüzel yiğitliğine hayret etmiş ve onun bu ihtişamından onur duymuştum.

Anne ve babaların çocuklarına karşı 'derin bir aşk' beslediklerini duyar ama bu lafı hep antipatik bulurdum. Bunun oldukça abartılı ve uygunsuz bir ifade olduğunu savunur, ne demek istediklerini hiç mi hiç anlamazdım. Benim çocuğum

yoktu ve annemle babam da beni, yerine getirmekle yükümlü oldukları bir iş gibi görmüş, kendi çocukları gibi sevmemişlerdi. Ama bu uyuyan çocuğun ayağındaki o çürümüş pabuçları gördüğüm anda içimin parçalandığını hissettim. Gözlerimi kaçırmaya çalışsam da, göğsündeki o morlukları, ayakkabılarını ve o dingin yüzünü asla aklımdan çıkartamıyordum. Ona âşık olmuştum.

Onu incelemeye başladığım andan beri, kendi kendime durmadan bu işteki sorumluluğumun ne olabileceğini soruyorum. Bettley'deki o sakin ve düzenli hayatımdan memnundum ve ufak tefek geçici aksaklıkların düşüncesine bile tahammülüm yoktu. Kendiliğinden uyanmasını ve bu işin bir an önce hallolmasını istemiştim, çünkü onu uyandırmış olmak istemiyordum. Ama şimdi tek yaptığım, onun rahat bir uyku çekebilmesini dilerken, köşede durmak ve kendimi frenlemeye çalışmaktı.

Ona bakarken orada ne kadar bir süre durup beklediğimi bilmiyorum, ama fazla uzun bir zaman geçmiş olamaz. Gözlerini açtığında henüz şafak tam sökmemişti. Kıpırdamadan verandaya bakındı, sonra başını bana doğru çevirdi. Gözünü üstümden ayırmadan doğruldu ve bana döndü.

"Günaydın," dedim. Oysa, emin ol seni incitmeyeceğim diye bağırmak istemiştim.

Cevap vermeden önce bana dikkatlice baktı.

"Burası senin evin mi?" diye sordu. Ses tonundan henüz ergenliğe yeni girdiği anlaşılıyordu, ama kelimeleri dikkatlice ve kendinden emin bir tonda telaffuz etmişti. Gözlerindeki o fıldır fıldır bakışların bir korku emaresi olduğunu sandım – aslında dikkat kesilmekten başka bir şey yaptığı yoktu– ve bu kaba saba sorusu karşısında hiç alınmadım.

"Burası benim evim," dedim. "Adım Joseph."

Donuk bakışlarını üstüme dikmiş, gözlerini ayırmadan bakıyordu.

"Joseph S. Malderoyce," dedim. Boğazımı temizledim. "Senin adın ne?"

"Benim ismim Abel Rufous," dedi. Cevap verirken, tekrar etrafına bakmaya başlamıştı. Derken, gözleri kapının kilidine takıldı. Garip geleceğini biliyorum ama sanki onu rahatsız ediyormuşum gibi hissettim. Ona hitap ederken kaba ve sırnaşıkça konuşuyormuşum gibi hissettim.

"Daha şafak yeni söküyor," dedim. "Neden içeri gelmiyorsun?"

Sessizce onaylayıp kalktı. Çabucak kapıyı açıp, peşimde Abel'la beraber yukarıdaki misafir odasına çıktım. Heyecanlanmıştım; o bu eve aldığım ikinci kişiydi ve ilkinin, yani Diana'nın, bu limonküfüne boyanmış evi, ilk sahibinin karısından daha fazla beğenmemiş olduğunu biliyordum. Sessizce beni takip ederek misafir odasındaki yatağa ilişti. Henüz afyonunun patlamadığını bildiğim için, onun bu sessizliğini mazur görmüştüm.

"İstersen birkaç saat daha uyuyabilirsin, Abel?" dedim. Tekrar başıyla onayladıktan sonra, yatak örtülerinin üstüne sırt üstü uzandı.

"Kendini evinde farz et," dedim ve "ayakkabılarını da çıkar" diye eklerken neredeyse tıkanıyordum. Gözleri kapanmadan önce tek yapabildiği, başını iki yana sallayarak bunu yapmayı reddetmek oldu. Bir battaniye getirip, dikkatlice üzerini örttüm. Şimdi kendini daha güvende hissediyor olmalıydı, çünkü hafifçe yana kıvrılmış ve bir elini başının altına koyup, diğerini de dizlerinin arasına sıkıştırmıştı. Kapıyı yavaşça çektim.

Kapıdan çıkar çıkmaz, bir an için de olsa tuhaf bir fanteziye kapılarak kendimden geçtim. Çocuğu yataktan çekip çıkarmak, ahşap merdivenlerden sürükleyerek ya da yuvarlayarak aşağı indirmek, evden atmak ve kapıyı da içeriden kilitlemek istedim. Kendimden korktum. Böyle bir düşüncenin

kaynağını keşfetmeye çalışırken resmen bacaklarım titredi ve oracıkta duvara yığıldım kaldım. Ama sonra anladım: Bu, benim tekdüze hayatıma olan bağlılığımdan kaynaklanıyordu. Abel'ın kapımda bitivermesine bozulmamıştım – kesinlikle! Bu saldırgan fantezim, günlük yaşantımdaki rutin alışkanlıkların engellenmesine karşı çıkan, hayvani içgüdüler sonucundaki vahşi bir teşebbüstü sadece. Bunun farkına vardığım için sevinip güldüm, çünkü öyle olduğunu düşünüyordum ve hemen sonra bu fikri aklımdan çıkarıp attım. Gidip Diana'ya bugün planladığımız yürüyüşe çıkamayacağımızı söylemeli ve doktoru getirmeliydim.

2

Bettley'e taşındığımdan beri hiç doktora uğramam gerekmemişti. Doktorla bir yerlerde –muhtemelen kışın, insanlar soğuktan dükkândaki sobanın başında vakit geçirirlerken– tanışmıştım ve el sıkışıp merhabalaşmanın ötesinde pek bir şey konuşmamamıza rağmen, ona hemen kanım ısınmıştı. Epey uzun boylu, yapılı ve fiziksel açıdan (özellikle, kuzeyin bir ucunda, o simsiyah teni göz önüne alındığında) heybetli bir adamdı. Onunla ilk karşılaştığımda, tıpkı sınıfa yeni gelmiş ve tanımadığı bir çocuğun yanına oturtulmuş küçük bir çocuk gibi hissetmiştim. Kitaplar elden ele dağıtılırken, o hiç düşünmeden iki tane alıp birini bana uzatmış ve ben de hiç düşünmeden onun uzattığı kitabı alıvermiştim, çünkü biz konuşmaya bile ihtiyaç duymadan, anında arkadaş oluvermiştik.

O Temmuz sabahında, doktoru verandasında oturmuş pipo içerken bulmuştum. Daha ağzımı bile açmadan, suratımdaki ifadeyi fark etmiş, içeri girerek piposunu söndürüp kitabını bırakmış ve kapıyı kilitleyip peşime düşmüştü. Evin

kapısına gelinceye kadar ona bir açıklama yapıp yapmamakta kararsızdım.

"Sabah verandamda uyuyan bir çocuk buldum," dedim kapıyı açarken. "İçeri alıp yatırdım ama gömleği üstüne pek büyüktü ve yakasından tüm bağrının çürüklerle dolu olduğunu gördüm. Soyunmadı, bu yüzden başka yerlerinde de bir şey var mı yok mu..."

"Bu kadarı yeter," diye cevap verdi doktor. Tam o sırada aklıma Diana geldi ve ne yapacağımı bilemeden, sinirli sinirli bir merdivene bir kapıya bakıp durmaya başladım. Dr. Ericsson merakla kaşlarını kaldırdı.

"Ah," dedim. "Şimdi aklıma geldi. Bu sabah Diana Greene'le görüşmem gerekiyordu."

"Çocukla ben ilgilenebilirim," diye cevap verdi, "ama ilk önce siz de benimle gelin de, çocuğu korkutmayayım."

Doktoru, yukarıdaki misafir odasına çıkartıp kapıyı vurdum. Abel'dan ses gelmedi. Bir daha vurdum.

"Uyuyor mu acaba?" diye sordu doktor.

"Sanırım," dedim ve kapıyı açtım. Abel yatakta oturmuş bize bakıyordu. Sanki orada değilmiş gibi davranıyordu. Aklının başka yerde olduğundan bahsetmiyorum, çünkü bir taraftan bizi izlerken, bir taraftan da dikkatle etrafını inceliyordu. Fakat sanki bir tiyatronun ortasındaymış da, oyunda neler olup bittiğini anlamaya çalışıyormuş gibiydi. En başta da oyunculara karşı mesafeliydi. Onu tehditkâr bulmuştum.

"Bir kez daha günaydın," dedim gülümsemeye çalışarak. "İşte Abel." Abel, elini omzuma atan doktora baktı.

"Ben Dr. Ericsson," dedi. "Joe beni sana bakmam için getirdi."

"Neden?"

"Çünkü gömleğinin yakasından göğsündeki çürükleri görmüş," diye cevap verdi doktor. Sonra bana dönüp gidebileceğimi söyledi.

Diana'nın evine uğramak ve onunla görüşemeyeceğimi söylemek için kasabaya indim. Bir sebepten, ona bu durum hakkında herhangi bir açıklamada bulunmak istemiyordum; başka bir sebepten dolayı da, onunla sohbeti kesmek içimden gelmiyordu. Sonunda sabırsızca kapıyı kapattı ve ben de eve döndüm. O vakit doktor bana sadece teşhisini söylemişti, ama ben gittikten sonra olanların ayrıntılarını çok daha sonra anlattı:

Ben kapıdan çıkınca, Abel, ayak seslerim uzaklaşıncaya kadar bekledi ve sonra doktorun gözünün içine baktı.

"Bir zencinin doktor olduğu duyulmamış şey," dedi. Karısı dışında bu civardaki tek siyah olduğu için, Dr. Ericsson bu tür sıradan izansızlıkları görmezden gelmeyi öğrenmişti, ama bu artık izansızlığın da ötesinde bir şeydi. Çocuk onu kışkırtmaya çalışıyormuş gibi görünse de, doktor onun bu güdük bedenine tepeden bakarak, kendinden emin bir şekilde gülümsedi.

"Soyunur musun lütfen?" dedi. Abel ona yüz çevirince, doktor yatağın yanına gelip gömleğinin düğmelerini çözmeye başladı. Abel onun elinden kurtulmaya çalışınca, doktor da onu çevirip yatağın içine soktu ve bacaklarını sıkıca yatağa bastırdı. Bu şekildeyken kolları erişmediği için, doktorun omuzlarına vurup duruyordu. Doktor, onu soymaya ara verip, poposuna sıkı bir şaplak indirdi.

Abel gözyaşlarına boğulmuş olmasına rağmen vazgeçmeyerek doktorun elini ısırmayı başardı, ama doktor yeniden gömleğin düğmelerine yapışmıştı. Doktor gömleği çıkartırken, bir eliyle de Abel'ın ağzını sımsıkı kapattı. Abel'ın göğsü yara bere içindeydi.

"Bana ne olduğunu anlatacak mısın?" diye sordu. Bunu sorarken, parmağının ucuyla çocuğun çürüklerini yokluyordu. Abel cevap vermedi. Doktorun elinden bir kez daha kurtulduktan sonra, doktor bu kez onun kulağına eğildi: "Bana bak

ufaklık," diye fısıldadı. "Senden daha iriyim ve kimse fazladan birkaç çürüğün farkına varamaz. Anladın mı?"

Abel yüzünü öte tarafa çevirdi, ama Dr. Ericsson uzanıp çenesinden tuttu ve tekrar kendine döndürdü. "Anladın mı diye sordum," dedi.

"Anladım." Abel gözlerini kapattı ve doktorun kendisini muayene etmesine izin verdi. Dr. Ericsson Abel'ın vücudunda önemli bir kırık ya da çatlak olmadığını görünce, başka yerlerine vurup vurmadıklarını sordu ve onu bütünüyle bir muayeneden geçirdi. Çocuğun kalbini dinledi, kulaklarına, gözlerine ve boğazına baktı, tek ayak üstünde durdurup kuvvetini ve reflekslerin kontrol etti.

"Pekâlâ," dedi doktor, "artık giyinebilirsin."

Abel suratını asıp gömleğini üstüne geçirdi. Doktor da geçip kapının yanındaki sandalyeye oturdu.

"Söyle bakalım Abel," dedi. "İki iki daha ne eder?"

"Yetmiş beş," diye cevap verdi.

"Peki yüz kırk dördün kare kökü kaçtır?"

"Oh," dedi Abel, "bu zor bir soru."

"Öyle mi?" Doktor Ericsson, sandalyesinin altında bulduğu tenis topunu Abel'ın kafasına fırlattı ama tutturamadı.

"On iki," diye homurdandı Abel. Yatağa uzanıp doktora arkasını döndü.

"Ahşabın tersi nedir?"

"Çiy," dedi Abel, doktor da güldü. Güldü çünkü Abel'ın cevabı hoşuna gitmişti. Fakat Abel döndü ve tenis topunu ona fırlattı.

Tenis topunu havada yakalayıp ona atarken, "Sana nazik davranmam için bana hiçbir neden bırakmadığını anlayacaksın," dedi doktor. "Tam tersine, sana saygı duymamam için pek çok neden gösterebilirim. Tekrar denemek ister misin? Kibarca kendini tanıttıktan sonra, hatırımı sorsan iyi edersin."

Abel ona sırtı dönük bir şekilde yatıyordu, ama birden iyice arkasını dönmek istemişçesine kıvrıldı. Doktor ayağa kalktı ve kapıyı açtı. Şimdi daha da yavaş bir sesle konuşuyordu. "Cevabına şaşırdığım için güldüm sadece," dedi. "Metalden daha iyi bir cevap vereceğini ummamıştım. Çok akıllıcaydı doğrusu."

Abel döndü ve nefret dolu bakışlarla doktoru süzdü.

"Gururumu okşuyorsunuz *doktor*," dedi. Doktor bir kahkaha daha atıp kapıyı çekti.

Diana'nın evinden döndükten sonra, o sinirle çalışma odama geçip biraz kitap okumaya çalıştım. Çocuğun çok fazla hırpalanmamış olduğunu umuyordum, ya da en azından öyle umduğumu düşünüyordum. Oysa şimdi farkına varıyorum ki, monotonluğumun bozulacağı korkusuyla bana onu merdivenlerden itmeyi düşündürten o berbat dürtüyle, onu şehrin dışına çıkarıp güneydeki hastaneye yatırmamı gerektirecek kadar ciddi bir sağlık sorunu olması için dua etmeme sebep olan dürtü, birbiriyle aynıydı. Doktor kapıyı tıklattığında, açmak için birden yerimden fırladım.

"Lütfen gelin," dedim. "Nesi varmış?"

Doktor yerine oturmadan önce çalışma odama şöyle bir göz attı ve tıp kitaplarımı görünce gülümsedi.

"Biyoloji, ha?" diye sordu.

"Mikrobiyolojiye karşı amatörce bir merak diyelim," dedim. "Abel nasıl?"

"Çok zeki görünüyor," dedi doktor. "Duygusal gelişimi ayrı bir soru tabii."

"Peki ya o çürükler neyin nesiymiş?"

"Bana bir şey anlatacağını sanmıyorum," diye cevap verdi doktor. "Pek ciddi sayılmazlar. Kırığı çıkığı yok, çürükler de birkaç haftada iyileşir."

"Sağlığı yerinde yani?"

"Bu ilginç bir soru işte," dedi. "Sanırım sorununun ne olduğunu tam olarak saptayamadım, ancak buraya gelmeden

önce sıkı bir dayak yediği belli. Şu an için endişelenecek ciddi bir şey yok. Onun hakkında adından başka bir şey biliyor musun?"

"Hayır."

"Nereden geldiğini de mi?"

"Hayır."

Doktor kaşını kaldırdı. "Onu burada tutmaya niyetli misin?"

"Başka ne yapabilirim ki?" diye sordum. Bunun kulağa laf olsun diye sorulmuş bir sorudan çok, sızlanarak söylenmiş bir zorunluluk gibi geldiğinin farkındaydım. "Onu gerisin geriye ormana salamam, palas pandıras bir trene bindirip, dosdoğru en yakındaki yetimhaneye yollamak da, bir o kadar kötü olurdu."

Doktor tırnaklarının ucuna baktı.

"Karar senin," dedi. "Yalnız, pek dost canlısı biri değil, Joe."

Doktorun da onu en az benim kadar düşmanca bulması içime su serpmişti doğrusu. Böylece, çocuğa tarafsız yaklaşmaya ve biraz daha sevecen davranmaya karar verdim.

"Değil," dedim, "ama kim bilir nerelerden geliyordur?"

"Haklısın."

"Sana zorluk çıkarttı mı peki?"

Dr. Ericsson buna cevap vermeden önce beni dikkatle süzdü.

"Ciddi bir zorlukla karşılaştığım söylenemez," dedi ve aylarca da Abel'ın o köpek gibi dişlerinden söz bile etmedi. Doktor ayağa kalkıp kitaplığıma doğru yürüdü. Yaklaştı ve kitapların başlıklarını okuyabilmek için başını yana doğru eğdi.

"Müthiş bir koleksiyonun varmış," dedi. "Neredeyse, salgın bir hastalık çıksa da buraya gelip biraz araştırma yapsam diyeceğim geldi."

Kalın bir kaynak kitabı göstererek, "Bakabilir miyim?" diye sordu.

"Tabii, lütfen," dedim.

3

Sonraki konuşmalarımız esnasında, doktor benden kendisine Michael diye hitap etmemi istedi. Onun sözel zekâsı beni çok etkilemişti ve sanırım o da benim bu beklenmedik uzmanlık bilgilerimden bir o kadar etkilenmişti. Hastalıklardan konu açmışken, birden hayat hakkında konuşmaya başlamıştık ve bir hastasına gitmek zorunda olduğunu hatırlayıp da saatine bakmadan önce, ne kadar uzun bir zamandır sohbet ettiğimizin farkına bile varmamıştım. Elindeki kitabı alelacele bana geri verdi.

"Gidip hamile bir hastamı yoklamam gerekiyor," dedi, "ama sana çok teşekkür ediyorum Joe."

"Seninle sohbet etmek ayrı bir zevkti," dedim.

Elimi sıktı. "O zevk bana ait. Umarım yakında tekrar görüşürüz."

Tam dönüp gidecekken yeniden lafa başladı. "Bir öneride bulunmamın sence bir sakıncası var mı?"

"Lütfen devam et," dedim.

"Ona yavaş yavaş, biraz terbiye vermelisin."

"Buna hiç şüphe yok."

"Çok cana yakın davranma," dedi. "Görüşürüz Joe."

En azından ilk hafta, doktorun uyarısını dikkate alacağım herhangi bir şey olmadı. Onun bu söylediklerinden, Abel'ın iyi niyetimden faydalanacağından korktuğu sonucunu çıkartmıştım, ama şimdilik böyle bir şeye kalkıştığı falan yoktu. İlk gün, zamanının çoğunu misafir odasında geçirdi. Ona evi veya

kasabayı gezdirmeyi, ya da birlikte süt sağmaya gitmeyi teklif etsem de, ondan herhangi bir tepki alamayınca fazla üstüne gitmedim. Sadece kahvaltı etmesi ve sonra da akşam yemeği yemesi için alt kata indirdim. Aramızda pek fazla bir konuşma geçmedi.

Aslında, bütün bir hafta boyunca pek bir şey konuştuğumuz söylenemez. Bu çocuğa karşı, Dr. Ericsson'u görür görmez hissettiğim o sıcak sempatinin tam tersini hissediyordum. Demek istediğim, Dr. Ericsson'la birbirimizi o kadar iyi anlıyorduk ki, havadan sudan laflarla birbirimizi yoklamamıza gerek kalmıyordu. Abel'la ise, henüz azıcık laklak bile edememiştik; edememiştik çünkü bana çok tuhaf geliyordu, ama aslında hiç de esrarengiz biri değildi, sanırım bu onun fazla ihtiyatlı davranmasından kaynaklanan bir durumdu. Evimde bir misafir olduğu için hem biraz gergindim, hem de biraz çekingenlik hissediyordum ve onun da en az benim kadar gergin ve huzursuz olduğunu düşünüyordum. Gergin olduğu doğruydu, ama konuşmakla zaman harcamadan önce, sadece nasıl bir izlenim bıraktığından emin olmak da istiyor olabilirdi.

İster istemez bana yardımcı oluyordu. Eğer çaydanlığı ateşte bırakmışsam ve geldiğimde de su kaynamışsa, oturup bana fincanımı uzatıyordu. Her yemekten sonra muhakkak bulaşıkları topluyor ve lavabonun içine koyuyordu. Bulaşık yıkamayı teklif etmemişti ama sonuçta o bir çocuktu ve bu evde misafir olduğu için istese de ona yıkatmazdım. Belki de bunun bir çocuk ya da misafir olmasıyla ilgisi yoktu, büyük olasılıkla çok uzun zamandır yalnız yaşadığım ve alışkın olduğum düzeni bozup da kimsenin bulaşıklarıma el sürmesine izin vermeyeceğim içindi.

Ona okuması için bir, hatta iki kitap verdim. Biri bir tarih kitabı, diğeriyse bir romandı. Ara sıra da kasabada kısa yürüyüşlere çıkıyordu. Bettley'de yapacak pek fazla bir şey olmasa

da, günler her zamanki gibi akıp gidiyordu işte. Fakat günler hızlıca akıp gitse de, haftalar bir türlü bitmek bilmiyordu. Abel'ın benimle geçirdiği ilk haftanın sonunda, sanki ezelden beri birlikte yaşıyormuşuz gibi bir hisse kapılmıştım. Artık nereden geldiğini sormak için de, onu geldiği yere göndermek için de çok geçti. Konuştuklarımız on kelimeyi geçmese de, o pekâlâ benim oğlum olabilirdi.

En azından artık Abel'a alışmış ve onun varlığını iyiden iyiye kanıksamıştım. Kapıdan girdiğim vakit, içeride benden başka birinin yüzünü görmek hoşuma gidiyordu. İki kişilik yemek yapmak hoşuma gidiyordu. Konuşmak zorunda olmamamız hoşuma gidiyordu. Hiç konuşmasa bile, onun varlığı, uzun zamandır yalnız yaşayan bekâr bir adamın yeni bir hayata başlayabilmesi için mükemmel bir girişimdi.

Dahası, onu çocuğummuş gibi görüyorum derken, bunu tümüyle ona çok fazla alıştığım için söylemiyorum. Onu ne kadar kanıksadığımı belirtmenin yanı sıra, bu birlikteliğin devam etmesini de son derece doğal bulduğumu anlatabilmek için söylüyorum. Benimle yaşamasına alıştım. Bunun tuhaf karşılanacağını tahmin ediyorum ve bu yüzden böyle hissetmemi sağlayan üç sebebi saymak istiyorum. Beni en zor durumda bırakanıyla başlayacağım.

Çocuk ilk geldiğinde, onu merdivenlerden yuvarlayıp evden atmak istemiştim. O zamanlar bunu kendime, uyuşuk ruhumun değişiklik karşında verdiği bir tepki olarak açıklamıştım ve hâlâ da bunun bir bakıma doğru olduğunu düşünüyorum. Bir hafta geçtikten sonra ise, artık onun varlığını kabul etmiştim ve ilk başlarda onu merdivenlerden yuvarlamayı isteyen yanım artık şöyle düşünmeye başlamıştı: Mademki onu eve aldın, Tanrı aşkına artık böyle düşünmeye bir son ver. Demek istediğim, sabahları dört yumurta kırmaya alıştıktan sonra yeniden iki yumurtaya dönmek istemiyordum.

En azından ahlaken olumlu ya da olumsuz sayılmayacak ikinci sebep ise yalnızlıktı. Bettley'de mutlu olduğumu söylemiştim ve bu doğruydu, ancak şunu unutmamak gerekir ki, çoktan beridir tek başına yaşamayı kabullenmiştim. Sahip olduğundan fazlasını istemediğin sürece mutlu olmaman imkânsızdır, ama bu denli sessiz ve suratsız da olsa evin içine bir başkası daha girdiğinde, önceki yalnızlığın artık sana uzak ve sevimsizmiş gibi gelmeye başlar.

Son olarak, Abel'ın neden benim verandamda uyumayı seçtiğini bilmiyorum. Bunun benimle bir ilgisi olduğunu da sanmıyorum, ama nedeni her ne olursa olsun, öyle yapmıştı. Kendinden emin bir halde gelip benim verandama yatmıştı ve sadece bir haftadır burada kalıyor olmasına rağmen o denli vakur duruyordu ki, ben bile onun buraya ait olduğunu hissetmeye başlamıştım. Aslında en doğru hareketin, onu nereden gelip nereye gittiği hakkında ciddi bir sorguya çektikten sonra derhal ait olduğu yere göndermek ya da şehirdeki yetimhanelerden birine yollamak olduğunu kabul etmeliyim. Ancak, hem üstünden bir hafta geçtikten sonra böyle bir şey yapmak, onu göndermekten çok kovmak gibi olacağından, hem de zaten aklımla değil de duygularımla hareket ettiğimden, bunu yapacak cesareti bulamadım. Onun için en iyi olacak şeyi yapmadığımı da biliyorum.

İlk haftanın sonunda Abel yavaş yavaş benimle sohbet etmeye başladı ve onun doktorun söylediği kadar zeki olduğunu anladım. Bir sabah, onu çalışma odamda *Mikobakteriyoloji Sözlüğü*'nü okurken buldum. Çalışma masamın başına geçmiş, kitabın üstüne kapanmış, mırıldanırcasına dudaklarını oynatarak sözlüğü okuyordu. Tepesine dikilip onunla konuşuncaya dek gözünü kitaptan ayırmamıştı.

"İlgini çekti galiba," dedim.

"Biyolog musun sen?" diye sordu.

"Hukukçuydum," diye cevap verdim. Daha fazlasını söylemedim çünkü yavaş yavaş ben de Abel gibi davranmaya başlamıştım: Günlerce hiç konuşmadan bir arada yaşayınca, ben de onun gibi sessiz durmaya alışmıştım. Son iki üç gündür de, bana hitap ettiğinde, aynı onun gibi kısacık cümlelerle yanıt veriyordum. Abel tekrar kitaba döndü.

"Mikobakterilerle ne alakan var?"

Bu sözcüğü kolayca telaffuz etmesinden etkilendiğimi hatırlıyorum.

"Bu bir hobi," dedim. Abel etrafındaki raflarda duran hasta kayıtlarıyla araştırma kitaplarına, slayt albümlerine ve en üst raftaki mikroskoba baktı.

"Tüberkülozlu bir arkadaşın mı vardı?"

"Birden fazla," dedim. "İlkini kaybettikten sonra bunları okumaya başladım." Kitaplara bakmak için yaklaştım. Hindistan'daki tüberküloz vakalarını anlatan küçük bir kitabı çekip, sayfalarını karıştırmaya başladım.

"Sadece bu sebeple okumaya başlamıştım," dedim. "Ama hemen sonra hastalığın gerçek kişilere bulaştığını unutuverdim."

"Bu konuda uzmanlaşmak seni rahatlatmış olmalı," dedi Abel. Siyah saçlarını, o kapkara gözlerinin önünden çekti.

"Ne demek istediğini pek anlayamadım," dedim.

"Demek istediğim, var olduğun yer küçücük bir dünyadan ibaret ve sen de buradaki herkesi tanıyorsun," dedi. "Dolayısıyla bir konuda bilgi sahibi olmak seni yüceltir."

"Anlıyorum." Sezgileri olağanüstü güçlüydü.

"Ayrıca," diye devam etti, "senin için geçerli olup olmadığını bilmiyorum ama, genelde insanlar diğerlerine üstünlük sağlayacak bir yol bulmayı severler. Yani ne kadar önemli olsalar da, ben ne söylersem söyleyeyim, tüberkülozla, Rus tarihiyle ya da romantik çağ resmiyle ilgili hiçbir şey bilmediğim için, benim dediklerimi önemsemeyebilirsin."

Yakayı ele vermiş gibi hissederek güldüm. "Neden benim için de geçerli olmasın ki, Abel!" dedim.

"Çok fazla hukuk kitabın yok."

"Haklısın," dedim ve az önce kendi ağzımla söylemiş olmama rağmen, bana bir zamanlar hukukçu olduğumu hatırlattığı için birazcık böbürlendim. İnsanlar, dışarıya karşı hiç belli etmediğim özelliklerimi keşfedip bunu yüzüme söylediklerinde hep şaşırırdım. "Fakat hukuku hiç sevmedim aslında."

"Bir tahminde daha bulunabilir miyim?" diye sordu. Ne gibi bir tahminde bulunmak istediğini anlayamamıştım.

"Elbette," dedim.

"Baban da hukukçuydu."

"Doğru." Güldüm. Kitabı elinden bıraktı. "Nasıl bu kadar zeki olabiliyorsun?"

Abel omuzlarını silkti. Tam tekli koltuğa yerleşip de ona başka bir soru daha sormaya hazırlanırken, bana okuduklarıyla ilgili teknik sorular sormaya başladı. Hastalığın temel niteliklerini tartışırken öyle bir dalmıştım ki, ancak oğlan elini yıkamaya kalktığında onun daha bir çocuk olduğunu anımsayabildim.

Bu konuşmanın devamında, Abel bana güvenmeye karar vermişti. Yani o zaman böyle düşünmüştüm, hatta şimdi bundan daha da eminim; uzmanlık gerektirecek bir konuda beni sınadıktan sonra, benimle konuşmaya değip değmeyeceğine karar vermişti. Her durumda, bu yeni yakınlaşmamız, temmuz ayını gitgide daha destansı biçimde geçirmemize neden oldu.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1

Temmuzun başlarında, Abel'ın evimde olmasını sevdiğime kanaat getirmiştim. Onun bir kaçak olduğunu, ya da nereden geldiğini ve peşinde kimlerin olabileceğini unutmuş değildim; tersine, bunlar hiç aklımdan çıkmıyordu. Ancak ne zaman bunları düşünsem, hemen aklımdan çıkartmaya çalışıyor ve bu konuya daha fazla kafa yormak istemiyordum. Aynı şekilde, birtakım uyarıları çok önceden fark etmiş olmama rağmen, işime gelmediği için hiçbirini umursamıyor ve onları görmezden geliyordum. Onun buradan gitmesini istemiyordum.

Yıllarca yalnız yaşamıştım ve evimde bir başkasının varlığına uyum sağlamış olmaktan mutluluk duymama şaşmamak gerek. Fakat Abel benim için bundan çok daha fazla şey ifade ediyordu: O başlı başına bir aile gibiydi. Sabahları onu uyandırıyor, kahvaltısını hazırlıyor ve bir şekilde kendimi onun annesi ya da babasıymışım gibi hissediyordum. Akşamları verandada onunla uzun uzadıya sohbet ediyorduk. Ona çocukluğumdan ya da yıllarca süren yalnızlığımdan bahsederken, tıpkı iki kardeş gibi dertleşiyorduk. Aslında o aynı zamanda, bir yetişkin olarak edindiğim ilk yakın arkadaşımdı, zira yaşı gereği, onunlayken kendimi, Diana ya da Michael'la birlikte geçirdiğim zamanların aksine, çok daha az savunma gereği duyuyordum. Ve sizi temin ederim, verdiği anlaşılmaz cevaplara

rağmen, bir çocuğa içimi dökmekten en ufak bir rahatsızlık duymuyordum; tam tersine, onunla her dertleştiğimizde keyiften ağzım kulaklarıma varıyordu.

Sanki ziyaretime gelen kuzenlerimden biriymiş gibi, onu kasabada kısa yürüyüşlere çıkartarak etrafı gezdirdim. İngilizce, *yalnızlık* sözcüğünün karşıt anlamından yoksundur ve bunun sıkıntısını çeker; ciddiye almayın ama, tam şu anda aklımdan geçen sözcüğü öneriyorum: *kabile üyesi*.* Abel'la yan yana yürürken kendimi bir *kabile üyesi* gibi hissediyordum ve bu benim için oldukça yeni ve keyifli bir durumdu. Onu tıpkı öz kuzenim gibi gördüğümü söylüyorum, çünkü onunla olan bağımız herhangi bir akrabamla aramızdaki kan bağının çok daha ötesindeydi. Ufak tefek meselelerde ona akıl danışmaya bile başlamıştım ve bu anlamda Abel benim için bir amca, hatta bir baba gibiydi.

Çocukluk hallerine dair bir olayı ise, biraz daha detaylı anlatacağım. Bir temmuz sabahı kahvaltı ederken, Abel bir şey söylemek için benden izin istedi.

"Tabii," dedim.

"Bettley'e ilk geldiğimde," dedi ve o anda heyecandan titrediğimi hissettim, "yağmur yağıyordu."

"Evet, hatırlıyorum."

"Üstümdekiler ıslanmıştı ve başka giyeceğim yoktu. Kasabadaki dükkâna bu yüzden girdim. O gün üzerimde gördüğün kıyafetler çalıntıydı." Abel bakışlarını indirip ona bir cevap vermemi bekledi.

"Buraya geldiğin gün o dükkânın sahibiyle karşılaştık, Abel," dedim. "Hatırlarsan, öğleden sonra sana biraz yiyecek ve giyecek bir şeyler almaya çıkmıştım. Bana o sabah dükkânı ne halde bulduğunu anlatınca, onun sen olduğunu anlamıştım."

---

* "*Tribeliness*" yerine. (ç.n.)

O anda aklıma bu hırsızlıkla ilgili diğer detaylar da gelmişti ve Abel'ı bununla yüzleştirmem gerektiğinin farkındaydım, fakat çocuğun o üzgün yüzünü görünce, birden göğsündeki çürükleri hatırlayıp bunu yapmaktan vazgeçtim.

"Neden bir şey söylemedin?" diye sordu. Bu sırada aklıma dâhice bir cevap geldi.

"Bana söylemeni bekliyordum," dedim. "Öyle karanlıkta bir başına, yağmurun altında kalınca korkmuş olmalısın."

"Peki ya dükkân sahibi?"

"Ona gömlekleri kimin için aldığını anlattım," dedim, "ve tabii o da benim gibi, hırsızın kim olduğunu anlamıştır herhalde."

Abel, ikimiz de komployа uğramışız gibi mahcup bir tavırla bana baktı. "Aldıklarımı ödemek zorunda mı kaldın?"

"Teklif ettim," dedim, "ama almadı."

Abel bana, her anne babayı heyecanlandırması gereken bir yüz ifadesiyle baktı: Hatasını anlamış ve benden yol göstermemi istiyordu. "Gidip ondan özür mü dilemeliyim?" diye sordu. Öylesine ikna edici bir soruydu ki, neredeyse adamın kendi dükkânına işlediğini düşünecektim.

"Bence bu çok iyi olur," dedim. "Seninle gelmemi ister misin?"

Abel hemen gitmek istiyordu, ama özür dilemeden önce benimle biraz pratik yapmakta ısrar etti. Söyleyeceği cümlelerin –ve sanırım hal ve tavırlarının da– kusursuzluğundan emin olmadan, kapıdan dışarı adım atamadık. Kibar ve tatlı bir ihtiyar olan dükkân sahibi, içeri girdiğimizde epeyce üzgün görünen ve mahcubiyetinden ezilip büzülen Abel'ın ağzından en ufak bir özür bile duymak istemiyordu.

Ancak Abel, kendini haklı çıkartacak ya da sorumluluklarından kaçındığını gösterecek tek bir cümle bile kullanmamaya dikkat ederek, dükkâna zorla girmesinin ve yaptığı

hırsızlığın nedenlerini detaylı bir biçimde açıkladı. Bunun ne zaman olacağını söyleyemese de, kendi parasını cebine koyduğu zaman, çaldıklarını ödeyeceğine dair söz verdi. Dükkân sahibiyle yaptıkları kibar bir tartışmanın ardından da, çaldığı giysileri armağan olarak kabul etti.

İşini bitirince, "Dışarıda bekleyebilir miyim?" diye sordu.

Abel dışarı çıktıktan sonra, dükkân sahibi, "Bu getirdiğin çocuk çok zeki bir şey," dedi. "Nereliymiş?"

"Onu kapımda buluverdim," dedim. Yaşlı adam gülerek başını salladı. "Bence herkese bir şans vermek lazım," dedi.

Birkaç şey daha aldıktan sonra, dışarı çıkıp zeki oğlumla beraber eve doğru yürümeye başladım.

"O kıyafetleri bana hediye etmesi çok nazikçe bir davranış," dedi Abel mutsuzca, "fakat aldığım şeylerin parasını ödeyemezsem, onları hak etmediğimi düşüneceğim."

"Ödeme konusunda ona ısrar edebilirdim," dedim. Gördüğünüz gibi, hiç vakit kaybetmeden, ödemeyi onun yerine benim yapmam gerektiğine kendimi inandırmıştım.

"Ama onları *ben* çaldım," diye terslendi Abel.

"Senden para almamakta kararlı davranan birine ödeme yapabileceğini sanmıyorum," dedim. "En iyisi, sen bu işi unut. Seni arkadaşım Diana'yla tanıştırmak istiyorum. Dr. Ericsson'u da akşam yemeğe çağıracaktım. Neden ikisini de çağırıp küçük bir parti vermiyoruz?"

Abel başını hafifçe eğdi ve göz ucuyla bana baktı. "Doktor benim hakkımda neler söyledi?" diye sordu.

"Yediğin ilk dayak olmadığını düşünüyormuş."

"Başka?"

"Çok zeki bir çocuk olduğunu söyledi," dedim. Derken, yeşil boyalı evimize geldik ve ben kapının kilidini açtım. Abel sırıttı.

"Bunda haklı," dedim.

"Hiç kötü bir şey demedi mi peki?"

"Daha önce önemsiz bir hastalık geçirmiş olabileceğini söyledi," dedim.

Abel gülümsedi. "İyi," dedi.

Çalışma odamdayken, Diana'yla doktora resmi birer davetiye hazırlamaya karar verdim. İki gün sonra akşam yemeğinde hazır bulunmalarını istedim. Ancak, davetiyeleri yazdıktan sonra, ne Diana ne de doktor postaneden uzakta yaşamadığı için, bunları postaya vermenin gülünç olacağını düşünüp vazgeçtim. Yine de, davetiyeler ziyan olmasın diye, gidip kapılarının altından attım.

Kurduğum masa da çok resmiydi. Her oturanın önünde katlanmış bir peçeteyle birlikte bir isimlik vardı. O hafta Dr. Ericsson'un eşi Lucy şehir dışında olduğu için yalnızca dört kişi olacaktık. Kare masamda Abel'ı Diana'nın karşısına, doktoru da sağına oturttum, ben de Diana'nın soluna oturdum.

Abel geldiğinden beri Diana'yı ihmal etmiştim ve o da geçici olarak beni mazur görmüştü. Ancak, kapıdaki dostça karşılamama pek de iyi bir karşılık vermedi.

"Geldim işte," dedi.

"Geldiğin için teşekkür ederim," diye yanıtladım. Üzerinde yeşil bir süveterle koyu mavi bir etek vardı ve saçları sanki dokunulmayı beklermiş gibi arkaya toplanmıştı. Diana'nın açık yeşil gözleri ve beyaz teniyle uyumlu kahverengi çilleri vardı. Başka bir erkek onu güzel bulmayabilirdi, ama genç kızlara özgü tatlı bir sevimliliğe ve muntazam yüz hatlarına sahipti. Bir süre sessizce durduk.

"Nerede o?" diye sordu Diana, omzumun üstünden içeriye doğru bir göz atarak. Boynuna parfüm sıkmıştı. "Onu görmek istiyorum."

"Yukarıda," dedim. Diana beni hafifçe yolundan iterek içeriye girdi.

"Affedersin," dedi manidar bir edayla. "Onu görebilir miyim?"

"Dr. Ericsson da gelince, çıkıp onu çağıracağım."

Kapıyı kapattım. Diana gözlerini merdivenlere dikti ve bana dönmeden konuşmaya başladı. "Muayeneden geçmemiş miydi zaten?"

"Doktoru yemeğe davet ettim."

"Ah," dedi.

Kapı vuruldu ve açtığımda Michael'la karşılaştık.

"İyi akşamlar Joseph," dedi doktor. Sonra da elindeki şarabı uzattı.

"Hiç gerek yoktu," dedim şişenin etiketine bakarken. Avukatlık yaptığım zamanlarda tesadüfen edindiğim lüzumsuz bilgilerden biri de şarabın kalitesiyle ilgiliydi ve doktorun masraftan kaçınmamış olduğunu görüyordum. Başımı şişeden kaldırmadan, onu içeriye aldım.

"Selam Diana," dedi gülümseyerek.

Diana da gülümseyerek elini uzattı. "İyi akşamlar Dr. Ericsson," dedi.

"Michael," diye düzeltti doktor.

"Gidip Abel'ı aşağı indireyim," dedim. Diana'nın omzuna dokunup, merdivenlerden yukarı çıktım. Abel'ı çalışma odamda kitap okurken buldum. Saçlarını ıslatıp düzgünce taramış, tertemiz bir gömlek giymiş ve önünü de düzgünce iliklemişti.

"Geldiler," dedim.

Abel kitabı bırakarak ağır ağır ayağa kalktı. "İyi görünüyor muyum?" diye sordu. Bir çocuktan çok, genç bir adama benzemişti.

"Çok yakışıklı görünüyorsun," diye cevap verdim babacan bir edayla. Elini omzuna koyarak merdivenin başına kadar getirdim. Oturma odasına gelince onları tanıştırdım ve Abel ikisiyle de kibarca el sıkıştı.

"Oh," dedi Diana'yla tanışınca, "haklıymışsın Joseph."

Diana sorgulayan gözlerle bana bakınca, omzumu silktim.

"Hangi konuda haklıymış?" diye sordu ona.

"Sizin güzel olduğunuzu söylemişti."

Doktor gülümsedi, Diana da neşeyle güldü.

"Onu vantrilok olarak mı eğitiyorsun, Joseph?" diye sordu Diana.

Abel'ın yanakları kızarmıştı ama durmaya hiç niyeti yoktu. "Greene soyadının sonunda *e* var mı?" diye sordu.

Diana hâlâ bana gülerken, başıyla onayladı.

"Ama ikinci ismindeki Green'in," dedim Diana'ya, "sonunda *e* yok."

İsminin tekrarlanmasından utandığı için, bana kaş göz etti.

"Annenizle babanız mükemmel bir çift olmalı," dedi Abel. Dikkatimi tekrar ona çevirdim.

Diana için yapılan bu tür yorumlar kulağa pek doğal gelmiyordu, ama Abel'ın yaşı ve samimi tavırları bu sözleri sevimli kılıyordu. En azından ben böyle düşünüyordum; ama Diana pek tepki vermeden kuru bir teşekkürle geçiştirmişti.

"Dr. Ericsson'u hatırlıyorsundur," dedim.

"İyi akşamlar efendim," dedi Abel ona. Dr. Ericsson başını salladı ve gülümsemeye devam etti. Abel ona aralarında sanki bir sır varmış gibi anlamlı anlamlı baktıktan sonra, bana döndü.

"Pek iyi bir hasta değilim sanırım," dedi. Sonra doktora dönüp, "Umarım beni bağışlarsınız," dedi.

Doktor iyice sırıttı; bunun ne demek olduğunu anlayamamıştım. "Ben bir profesyonelim," dedi.

Herkes susmuş bekliyordu.

"Artık oturalım mı?"

Yemek sırasında geçen tüm konuşmaları yeniden sıralamaktansa, o akşamki izlenimlerimi yazmak daha faydalı

olacak bence. Sonuçta bu konuşmalar, siyah mürekkeple yazılmış binlerce yavan kelimeden öteye gidemeyecekler, oysa yemek hiç de yavan değildi. Sadece aramızda bir dengesizlik vardı. Doktor, ilk başlarda birkaç kez gülümseyerek söze karışsa da, çoğunlukla sessiz kalıp konuşulanları dinlemekle yetinmişti. Ben de dinlemeyi konuşmaya tercih edenlerdendim. Ama genç adam daha ilk kadeh şarapla öyle bir açılmıştı ki, konuşmasının hızına yetişmekte zorlanıyordum. Çakırkeyif olan Diana ise benden çok daha dışa dönüktü ve ona yetişmekte pek güçlük çekmemişti.

Abel'ın kafası zehir gibi çalışıyordu. Gençliğin o değişken enerjisi ve kabaran coşkusuyla konuşuyor, yaşının zihinsel karmaşıklığı sözlerine yansıyordu. Ama Diana'nın beklediği yanıtları vermemesine neredeyse sesini bile çıkaramamıştı; bu yanıtların bazılarının kendi zararına olduğunu bilse de, Abel bunları ya fark etmemiş ya da doğal karşılamış ve üzerinde durmayıp geçiştirmişti.

Bir ara Diana'yı öksürük tuttu ve özür dileyerek bir bardak su almaya gitti. Masa bir anda sessizliğe bürünmüştü. Doktor bakışlarını bana çevirerek boğazını temizledi ve Abel'a şimdiye kadar Bettley hakkında ne gibi bir izlenim edinmiş olduğunu sordu. Abel'ın Bettley hakkında söyleyeceği pek bir şey yoktu ama konuyu döndürüp dolaştırıp küçük kasabalardaki hayata getiriverdi. Doktor, görünürde küçük kasabalarda yaşayan insanları alaya alıyormuş gibi konuşsa da, aslında doğrudan Abel'ın dünyevi eğilimlerini hedefliyordu. Artık ya ahmaklığından ya da kibarlığından, Abel bu yorumlara yüzeysel yaklaştı ve konuyu daha da uzatarak saçma sapan bir noktaya getirdi. Diana masaya döndüğünde, doktorla ikimiz kendimizi tutamayıp gülmeye başlamıştık. Birden beklentiyle Diana'ya bakınca, o da şehirdeki insanlardan bulaşan hastalıklarla ilgili bir şeyler söyledi. Abel hemen lafa girip şehirlerle kasabaları

kıyaslamaya kalkışınca, bu tartışmaya doktor bile ilgisiz kalamadı. Her ikisinde de yaşamış bir adam olarak, bu konuda ne düşündüğümü öğrenmek istediler ve saygıdeğer görüşlerimi duyabilmek için de bir süre sabırla beklediler. Sonunda, büyük şehirlerin çocuklar ve yaşlılar için daha iyi olduğunu düşündüğümü söyledim.

"Diana'yla sen, birbirinizi tamamlıyorsunuz sanırım," dedi Abel. İşte bu, konuşmaları birebir tekrarlamamanın daha iyi olacağını gösteren en iyi örneklerden biri – o zaman bu yorum bana nedense komik gelmişti. (Ben Diana'dan on bir yaş büyüğüm.)

"Sen çok ama çok yaşlı bir adamsın Joseph," dedi Diana.

Abel, şehirlerle kasabaları kıyaslamaktan vazgeçip, birdenbire ulus-devletin meşruiyetinden bahsetmeye başlayınca, sonunda doktor da lafa karıştı. Diğer yanda Diana peçetesiyle oynamaya başlamıştı; bense arada sırada ettiğim birkaç kelimeyi de etmez olmuştum. Bir hukukçu olduğum doğruydu, ama hukuk fakültesini bitirdiğimden beri kendi alanımı ilgilendiren temel ilkelerle ilgilenmemiştim. Bu yüzden konuşulanlara ekleyebileceğim pek fazla bir şey yoktu. Abel'la doktor, sonuçta tüm ulusların zorlamayla ve baskıyla oluştuklarında hemfikirdi, ama bunun, ulusun toplum ve devlet iddiasını zayıflatıp zayıflatmadığı konusunda anlaşamıyorlardı.

Onlarla sohbet etmeyi bırakmıştım ama bu sıkıldığımdan değildi; hiç sıkılmamıştım, hatta zevkten ağzım açık kalmıştı. Sohbet de, doktorun görüşleri de oldukça ilgimi çekmişti. Çok hızlı konuşan bu delikanlıya da bayılmıştım. Yemeğimiz bitinceye kadar, hiç susmadan anlatmaya devam etti. Şimdi de, baskıyla oluşan hiçbir kurumdan hayır gelmeyeceği konusunda ısrar ediyordu.

"Biraz daha büyüyünce," dedi doktor, "ulusların da, tıpkı onları oluşturan insanlar gibi, aynı anda hem iyi hem de kötü

olabileceklerini anlayacaksın – en azından ben öyle olacağını umuyorum."

"Büyüyünce mi?" dedi Abel, o her zamanki alaycı ses tonuyla. "Anlamadım..."

Ama bu sırada doktor, peçetesini katlamakla ve gümüş çatalıyla bıçağını tabağının kenarına yerleştirmekle meşguldü. Ve Abel'ın bu söylediklerıyle birlikte konu da kapanıp gitti.

Mutfaktan, tatlı niyetine yaptığım yabanmersinli turtayla dönünce, Abel peş peşe yaptığı esprilerle benimle dalga geçmeye başladı. Pişirirken ne tür bir önlük kullandığımı sordu. Sonra Diana çiçekli olup olmadığını öğrenmek istedi; ardından Abel, pembe mi diye sordu. Derken doktor saatine baktı.

"Günde kaç saat uyuyorsun, Abel?" dedi.

Abel savunmasız yakalanmıştı. "Yedi saat galiba," dedi. Akşam odasına çekilmesiyle, sabah onu uyandırmam genelde on saati buluyordu. Sanırım, o da benim gibi, yatmadan önce kitap okumayı seviyordu.

"En az on saat uyuman lazım," dedi doktor kesin bir tavırla. "Senin yaşında birinin en az on saat uyuması şart, özellikle de senin."

Onun bu yarı ciddi tavrı karşısında afallayan Abel gözlerini doktordan kaçırdı. Abel'a gülümsedim ama ondan taraf da olmadım.

"Doktor olan o," dedim.

Abel kibarca yenilgiyi kabul etti. "Tamam," dedi. "İyi geceler, Dr. Ericsson. İyi geceler, Joseph. İyi geceler, Diana Green Greene."

Sonra tabağını alıp odadan çıktı.

2

Diana kahvesine şeker koyup karıştırdı. "Ne iğrenç bir çocuk," dedi. Bu sırada ben, odasında bir başına kalan Abel'ı düşünüyordum. Endişe içinde oturmuş, arkadaşlarımın ondan hoşlanıp hoşlanmadıklarını merak ediyor ya da onlarla iyi anlaştığı için seviniyor olmalı diye geçiyordu aklımdan. Bu düşüncelere dalıp gittiğim için Diana'ya cevap verememiştim. Doktorla da iki laf etmeye fırsatım olmamıştı.

"Hastaların nasıl?" diye sordum ona.

"Bugün çok kötü bir vakayla karşılaştım," diye cevap verdi bana. Sesi yorgun geliyordu ve bakışlarını masadan kaldırmadan konuşuyordu. Diana doktoru ilgiyle süzdü.

"Şehirde miydin?" diye sordum.

"Penley'deydim," dedi. Penley, Bettley'e en yakın şehirdi. Doktor içini çekerek fincandaki kahvesine baktı.

"Bir yerlerden düşen bir çocuktu," dedi sonunda. "Nasıl ya da nereden düştüğünü hatırlayamadıklarını söylediler. Herhalde yüksek bir pencereden falan düşmüştür."

"Bugün mü olmuş bu olay?"

"Hayır," dedi, "en azından birkaç ay olmuştur. Düştüğünde, kafasındaki ufacık şişlikten başka bir şeyi olmadığı için kimseye haber vermemişler."

Konuşmaya tekrar ara verdi.

"Şimdi niye çağırmışlar?" dedim.

"Farklı davrandığını düşünüyorlar."

"Kaç yaşında?"

"Henüz dört yaşında," dedi doktor, "ama onu son gördüğümde daha konuşmayı bile beceremiyordu."

"Ne gibi bir değişiklik varmış ki?"

"Eskiden çok çekingen olduğunu söylüyorlar, ama artık hiç öyle değilmiş; beni görür görmez yanıma geldi ve hemen adımı sordu. Büyük annesi aç aç baktığını düşünüyor."

"Gıdasız mı kalmış?"

"Ruhen aç," dedi doktor. "Her neyse, ciddi bir nörolojik bozukluğa rastlamadım. Ayrıca son derece akıllı ve iyi görünüyordu. Onlara da böyle söyledim."

"Sana inanmadılar mı?"

"Olaya çok farklı açılardan bakıyorduk. Onlar çocukta bir değişiklik olduğunda ısrarcıydı, ama ben çocuğu epey uzun bir zamandır görmemiştim ve bana bu değişikliğin ne olduğunu net bir şekilde anlatamıyorlardı. Ben de bu yüzden, sadece ters giden bir şeyleri olup olmadığına baktım."

"Belki de pencereden düşmesine anne babasının sebep olduğunu düşündüğü için duygusal bir travma geçirmiştir," dedi Diana.

"Olabilir," dedi doktor. "Onlardan herhangi bir konuda şüphe etmiyorum, ama kimse ne olduğunu bile hatırlayamıyorsa, ben ne diyebilirim ki?"

"Hiçbir şey," dedim.

"Sonunda onlara elimden gelen her şeyi yaptığımı, ama hâlâ endişeleniyorlarsa, o zaman onu bir hastaneye götürmeleri gerektiğini söyledim."

"Başka ne yapabilirdin ki?" dedim. Diana da buna benzer bir şeyler söyledi.

"Bu çocuğun hayatının geri kalanında kendisi olmadığı düşüncesiyle yaşayabileceğini düşünmek bile çok zor. Doğrusu, büyük annesinin bebekken onu perilerin değiştirdiğine inandığını düşünüyorum."

"Bu konuda daha fazla konuşurlarsa, çocuğun yeniden içine kapanmasına sebep olabilirler," dedim.

"Mümkün değil," dedi doktor.

Sonra saatine bakıp kalktı. "Eh, Joe," dedi, "artık eve gidip, karım gelmeden biraz ortalığı toplasam iyi olacak."

"Neredeydi?" diye sordu Diana.

"Birkaç günlüğüne şehre, ailesinin yanına gitti," dedi doktor. "Henüz daha ikinci ayında ve hamileliği ilerleyip de ben evde kalmasında ısrar etmeye başlamadan önce, mümkün olduğunca çok ailesinin yanına gitmek istiyor."

Diana güldü. "Lucy ne zaman isterse, o zaman gider," dedi.

Michael gülümsedi. "Benim de huyuma gidebilir," dedi.

Kalkıp onu kapıya kadar geçirdim.

"Dinle," dedi bana. "Bu gece pek iyi bir misafir olamadığım için beni bağışla, Joseph."

"Ne?"

"Ben sadece..."

"Belki de çocuk sadece ailesiyle başa çıkmaya çalışıyordur," dedim ve doktor durdu.

"Bunu hiç düşünmemiştim," dedi. Gülümsedi. "Umarım öyledir."

"Seni görmek zevkti."

"Bu konuda ısrarcıyım," diye cevap verdi, "o zevk kesinlikle bana ait."

"Yine görüşeceğiz," dedim ve el sıkıştık.

"İyi geceler Diana!" diye seslendi içeriye.

"İyi geceler Dr. Ericsson!" diye bağırdı Diana.

Doktoru uğurladıktan sonra içeri girip Diana'yla oturdum.

"Bu gece iyi vakit geçirdin mi?" diye sordum.

"Çok iyi vakit geçirdim, Joseph."

"Abel'la bu kadar iyi anlaşmanıza sevindim."

"Birinin onunla konuşması lazımdı," dedi. "Sen bütün gece, yaşlı adamlar gibi öylece susup oturdun."

"Yaşlı *olduğum* konusunda anlaştığımızı sanıyordum."

"Ah, tamam," dedi Diana. "Abel'la akran olduğumuz için gayet güzel anlaştık."

"Ayrıca," dedim, "önlüğümdeki çiçek desenleri hakkında konuşmak da çok hoşuma gitti doğrusu."

"Gerçekten çok enteresandı, Joseph. Ne yapayım, kendimi tutamadım."

"Biraz daha kahve ister misin?"

Başını salladı. Bir süre hiç konuşmadan oturduk ve ben de gecenin sessizliğinin tadını çıkarttım. Sonra birden, masada karşımda oturan Diana'nın vücudu dikkatimi çekti. Yeşil kazağın altındaki omuzlarını ve çenesinin altına kadar uzanan kazağın örgüsünü inceledim. Ama aynı anda, yukarıdaki odada kalan Abel'ın varlığının da farkındaydım. Bu iki bedenden biri beni daha fazla utandırıyordu ama bu masum uykusundaki o esmer yüzün sahibi miydi yoksa Diana mıydı, bilmiyordum.

"Diana..."

"Sanırım artık gideceğim Joseph," diyerek ayağa kalktı. "Toparlanmana yardım edeyim mi?"

"Ah. Hayır, gerek yok. Ben halledebilirim."

"İyi geceler öyleyse," dedi.

Yürürken arkasından baktım. Bana dönmeden doğruca kapıya yöneldi ve sonra evden çıktı. Birkaç dakika yerimden kalkmadan oturdum. Önce kapıya, sonra da ellerime baktım. Sonunda kalkıp tabakları sıyırmaya başladım, ama birden sıkıldım ve bulaşıkları bırakıp yatmaya karar verdim.

Yukarıya çıkınca misafir odasının kapısını açtım ve uzunca bir süre eşikte durarak Abel'ın uyumasını seyrettim. Sırtüstü yatmış, üzerindeki örtüyü gırtlağına kadar çekmiş, hiç kıpırdamadan uyuyordu; ilk bakışta nefes alıp verdiğinden bile emin olamadım. Yine de, bedeni bir şekilde titriyor ya da sarsılıyormuş gibi geldi bana; sanki o sakin vücudundaki kan delicesine akıyordu.

O gece saatlerce uyuyamadan, ter içinde, yatağımda bir o yana bir bu yana dönüp durdum.

3

Sabah aşağıya indiğimde, Abel kahvaltısını bitirmiş oturma odasında kitap okuyordu.

"Bu bölümü bitirince bulaşıkları yıkayacağım," dedi Abel.

"Sorun değil," dedim. Bulaşıkları ona bırakmaya niyetim yoktu, ama bunu der demez onları unutuverdim. Raftan bir kitap çektim –tüketimin cinsiyetlere göre ayrımı ile ilgili bir kitaptı– ve kanepeye uzandım.

"Bu gece hiç iyi uyuyamadım," dedim Abel'a. "Uyuyakalacak olursam, acıktığın zaman beni uyandır."

"Olur," dedi Abel gülerek. Neyi komik bulduğunu anlayamamıştım, ama hemen uyuyakaldığım için ona da soramadım. Uyandığımda saat neredeyse bir olmuştu ve oturma odasında yalnızdım. Abel'ı çalışma odamda, mikroskoba bakarken buldum ve kapıda durdum.

"Neye bakıyorsun?" diye sordum.

"Ölümcül bir şeylere," dedi.

"Dikkatli ol." Şimdiye kadar hiç kimsenin mikroskobuma el sürmesine izin vermemiştim. Biraz sonra, "Yemek hazırlayacağım," diyerek aşağıya indim. Abel yanıma indiğinde ancak uyanabilmiştim.

"Niye gece iyi uyuyamadın?" dedi Abel.

"Bilmem," diye cevap verdim. "Benim yaşımda artık bu normal."

Mutfağa doğru gelirken buna gülümsedi. "O kadar da yaşlı değilsin," dedi. Tezgâhın başında sandviçlere konacak malzemeleri toparlarken yanıma geldi ve işi elimden alarak düzgünce devam etti.

"Diana buradaydı diye mi?" dedi. "Gece de kaldı mı?"

"Sen kaç yaşındasın Abel?"

"Boş versene," dedi ihtiyatla sırıtarak. Ne yaşımıza ne de konumumuza uygun tepkiler verdiğimizden, ben de güldüm.

"Her ne yaştaysan," dedim, "yeterince büyümüşsün. Nereye koydum şu..."

Abel ekmek bıçağını bana uzattı.

"Gece burada kalmadı yani?" dedi.

"Hayır, Abel," dedim. "Evine gitti ve yattı."

"O senin kız arkadaşın değil mi?" diye sordu Abel.

"Niye?" dedim. "İlgini mi çekiyor yoksa?"

"Sadece soruyorum Joseph."

Bıçağı ona doğru tutarak şaka yapmak istedim.

"Adımlarına dikkat et kovboy," dedim. Abel bana gülerek yemeği masaya götürdü. Boğazımı temizledim ve hemen konuyu değiştirdim.

"Doktorla aranızın iyi olmasına sevindim," dedim.

"Çok zeki biri."

"O da senin için aynı şeyi söylemişti," dedim.

"Biliyorum."

Akşam yemeği hakkında konuşmaktan vazgeçince sohbetimiz ilerlemeye başladı ve sonunda öğleden sonranın yarısını masada oturarak geçirdik. Tüketimde cinsiyet ayrımından başlayıp –Abel ben uyurken kitabımı okumuş– birçok farklı şeyden konuştuk. Abel, bir fahişeden tüberküloz kapmanın ahlaki sonuçları hakkında ilginç bir noktaya değindi: Çok hasta bir adam vardır ve bu adam bir fahişeyle görüştüğünün öğrenilmesinden utandığı için hasta olduğunu kabul etmez, bu yüzden de hastalığı ailesine bulaştırır; dolayısıyla utandığı bir şey onu utanç verici başka bir şey yapmaya iter – kötülük kötülüğü doğurur.

Benimle yaptığı bu sohbet, yemekte Diana'yla yaptığı sohbet kadar hızlı gelişmiş ve onun kadar ilgi çekici sayılırdı: Onun çok hızlı düşündüğüne ve müthiş bir zekâya sahip olduğuna inanıyordum. Diana kadar hazırcevap olmamam o kadar da sorun değildi; ama Abel'la konuşurken keşke ben

de onun kadar hızlı düşünebilsem diye düşünmeden edemedim, çünkü onun bu akıcı konuşmasından oldukça etkilenmiştim.

Daha önce "destansı bir temmuzdan" bahsetmiştim. Bundan kastım, tıpkı kendi düşüncelerimin ve kendi sözlerimin Abel'inkilerin akıntısına kapılınca bana daha hızlı ve daha göz alıcı gelmesi gibi, hayatımın da artık bana daha hareketli ve daha renkli görünüyor olmasıydı. Ormanda yürüyüşe çıkacağım bir sabah, Abel'ın da uyanmış olduğunu görüp onu da yanımda götürdüm. Ulu çam ağaçlarının arasından geçerken gözlerine yansıyan o derin huşu ve bakışlarındaki o saflık beni öylesine mest etti ki, adeta kendimden geçtim. Sonra ona, şu ağaçlardan oluşan meclisle ilgili hayalimden bahsettim ve o da hemen bu fikri benimseyerek üstüne başka şeyler eklemeye başladı: Bulutları avam kamarası, sincapları halkın gözde subayları, yerdeki ölü çam yapraklarını içtihatlar ve dünyayı da yasal kraliçe ilan etti – bu resmen baş döndürücüydü. Artık öyle bir hale gelmiştik ki, günün eğlencesi için Abel'ın ağzına bakar olmuştum ve o en çok ne yapmak isterse onu yapıyor, nereye gitmek isterse oraya gidiyorduk.

Arkadaşlarımı, yani Diana'yla Dr. Ericsson'u çok fazla ihmal ettiğimi ve benim Abel'a, onun bana geldiği kadar enteresan gelmediğimi ancak ayın sonlarına doğru fark ettim. Her iki sorunun da en iyi çözümü, yeni bir davet vermek olacaktı. Bir akşam, arkadaşlarıma uğrayıp onları bize davet ettikten sonra, Abel'a yemek hazırlamak için eve döndüm.

"Bu ay senin için oldukça sıkıcı geçmiş olmalı," dedim.

"Seninle sohbet etmek hoşuma gidiyor, Joseph." dedi. "Çok açık fikirli birisin."

Abel masada oturuyordu; kalın siyah saçlarını gözlerinin üstünden çekerek arkaya taramış ve açık yakalı beyaz bir gömlek giymişti. Artık daha sağlıklıydı ve yüzünün o eski esmerliği

yerine gelmişti. Koyu kahve gözlerinin içindeyse, grili yeşilli noktalar vardı. Bu haliyle tıpkı genç bir prensi andırıyordu.

Gereksiz bir memnuniyetle, "teşekkür ederim," dedim; aldığım iltifata sevinmiştim.

"Bu arada," dedim, tekrar kendime gelince, "yeni bir davet vermenin seni memnun edeceğini düşündüm ve cuma akşamına Diana'yla doktoru yemeğe çağırdım."

"Güzel," dedi Abel. "Buna sevindim."

Cuma akşamı aynı saatte Diana'yla doktor evimize geldi ve onları içeriye Abel aldı. Geldiklerinde ocağın başındaydım ve elimdeki tavayı bırakıp çıkmak istemediğimden, onları mutfak kapısından izledim.

İçeri ilk giren Diana'ydı ve onun giyinip süslendiğini görmek beni şaşırtmıştı. Beyaz bir bluzla parlak gri bir ceket giymiş, bunları da diz hizasında, uyumlu bir etek ve siyah külotlu çoraplarla tamamlamıştı. Abel'la içtenlikle el sıkıştıktan sonra, doktora yol verebilmek için aceleyle kenara çekildi.

Abel doktora duyamadığım bir soru sordu ve sonra ikisi fark ettirmeden Diana'nın yanından hafifçe uzaklaştılar. Doktor, bir eliyle Abel'ın omzuna dokunurken, diğer eliyle de beni işaret ediyordu. Diana, odadan mutfağa doğru yürürken, bana merhaba diye seslendi.

"Önlüğün çok yakışmış!" diye bağırdı. "Demek ki bu yüzden gözlerimiz kamaşmış," diye de ekledi. Üstümde, dükkânda karşılaştığımız bir gün, bana hediye aldığı mavi kapitone önlük vardı. Diana çok güzel görünüyordu.

"Sen de çok hoş görünüyorsun," dedim. "Saçının arkasına ne taktın öyle?"

Dönüp bana, büyükannesinden kalan kaplumbağa kabuğu tarağı gösterdi. Sonra arkasında sıralanmış olanlara baktım; Diana eğilip gömleğimden sökülmüş bir ipliği koparttı. O sırada ben de ona hafifçe dokundum.

"Otursana Diana," dedim. "Michael, Abel, haydi oturun!" diye seslendim. "Pırasalar pişti."

Abel'ın, "Ah, öyleyse biraz acele edelim," dediğini duydum. Sıcak tavayla tencereleri çabucak içeriye taşıyıp masada servise başladım. Ben bu işle uğraşırken, Dr. Ericsson yerinden kalktı ve tirbuşon getirmek için mutfağa gitti. Getirdiği şarabı açtı ve kadehlerimizi doldurdu.

"Abel'ın rengini yerine getirmeye yardımcı olur bu," dedi.

Önlüğümü çıkartıp oturdum. Kadehimi kaldırdım. "Kasaba hayatına içelim," dedim.

"Ve kasabada yaşayanlara," diye ekledi Diana.

"Evet," dedi Abel aşırı yüksek ve duygusal bir sesle, "küçük kasaba halkına. Tanrı onları korusun!"

Diana kadehini bıraktı; doktorla ben içtik.

Doktora, bu aralar ilginç, yeni vakalar olup olmadığını soruyordum ki Abel sözümü kesti. "Vakalar!" dedi Abel. "Vakalar hakkında konuşamayız. Başka şeylerden bahsedelim, birisi başka bir konu önersin!"

"İçmeden sarhoş mu oldun yoksa, Abel?" diye sordu doktor.

"Bu müthiş yaz gecesinde, sarhoşum sevgili doktorcuğum!" diye yanıtladı Abel, ellerini havaya kaldırıp kafasını geriye atarak, tam bir sarhoş taklidi yapmıştı.

"Belki de şarabı kaldırsan iyi olacak, Joseph," dedi Diana.

"Yaşlı bayanları ılımlı davranmaya davet ediyorum," diye seslendi Abel, "içki genç insanlar içindir!"

Diana şaşırıp kalmıştı ve kimseden ses çıkmıyordu. Yemekleri koymaya başladım. Abel başıyla kibarca selam vererek tabağını uzattı, doktor da kendi tabağıyla Diana'nınkini uzattı. Derken Abel, dudaklarını ıslatarak konuşmaya başladı.

Önce, yılın mevsimleri çerçevesinde, insanın ahlaki yapısı hakkında bir araştırmayla söze başladı. Kendi kendine sorular

sorup cevaplayarak ve birtakım önerilerde bulunarak konuşmaya devam etti. Sonra durdu ve biraz da şarap hakkında konuştu, ardından insan ruhuna ve insan ruhunun kışına değinen coşkulu bir konuşmayla mevsimlere dönüş yaptı: İnce zekâmıza güvenerek yaptığı benzetmelerle, insanın hiç yaşlanmak istemediğinden, çocukluk dönemimizi yansıtan kısa baharın, kış başlarında ve hatta kışın bile süregeldiğinden bahsetti.

Diana burada söze karıştı. "Bu çok saçma Abel," dedi.

"Aha!" dedi Abel, kıpkırmızı olmuş, hararetten pırıl pırıl parlayan bir suratla. "Sonunda ilginizi çekebildim mi? Yoksa bir tartışma mı başlatmış oldum? Bana hangi konuda yanıldığımı söyler misiniz, Bayan Greene?"

"Sen sadece nabza göre şerbet veriyorsun," dedi Diana.

"Çok güzel," dedi Abel. "Ne demek bu?"

"Saçma sapan konuşuyorsun demek," dedi Diana.

"Ateşli konuşuyorum," diye cevap verdi Abel.

"Çok içtin de ondan," dedi Diana.

"Aldın mı ağzının payını Abel?" dedi doktor.

"Hayır," dedi Abel. "Henüz sorumun yanıtını vermedi."

"Doğru," dedi Diana.

"Çünkü bilmiyorsun."

"Çünkü *umursamıyorum*," dedi Diana.

"Farkı var mı?"

"Bilmiyorum *ve* umurumda da değil," dedi Diana. "Geç oldu Joseph."

"Hayır," dedim, "o kadar da geç değil." Derken Abel bilginin doğasından ve ihtiyarlıkla olan bağlantısından bahsetmeye başladı. Doktorun bakışları tabağına çevrilirken, Diana'nın sıkıntılı yüz ifadesi düşmanca bir rahatsızlığa dönüşmüştü. Ama ben mest olmuştum. Abel'ın tıpkı bir kabak çiçeği gibi açılıp serpildiğini düşünüyordum ve onu dinlemek

bana zevk veriyordu. Işte, diyordum içimden, çocuğun böyle bir arkadaş çevresi olması lazım.

Bununla Diana'nın yüz ifadesinin dikkatimden kaçtığını, ya da Abel'ın sohbeti yönetmesinden kendi adıma rahatsızlık duymadığımı söylemek istemiyorum tabii. Fakat ben hâlâ, önceden de söylediğim gibi, şehirdeyken olduğum kadar "iyi bir insan" olmaya çabalıyor ve sürekli başkalarına ayak uyduruyordum. Bunun, duyduğum rahatsızlığı bilinçli bir şekilde inkâr etmekle ya da Abel'a sinirlendiğim için kendime kızmakla bir alakası yoktu; bu öylesine otomatik bir inkârdı ki, kızgınlığımın farkına bile varamıyordum. Dolayısıyla, her ne kadar keyiflenmiş olsam da, Abel'a sinirlenmeden edemiyordum; ancak her iki durumda da Diana'ya karşı suçlu hissediyor ve onun için endişeleniyordum. Neyse ki kimsenin kimseye karıştığı yoktu.

Bu kez Abel önce davrandı ve kendisini yatağa göndermelerine izin vermedi. Tam tatlıyı getirmek için kalkıyordum ki, Abel konuşmasını yarıda kesti ve doktora saati sordu. "Söyler misiniz iyi doktor," dedi, "üzerinizde saat var mı?"

"Doktor saatine baktıktan sonra uzatıp onu Abel'a gösterdi. Abel, yakını göremeyen yaşlı bir adam gibi eğilip saate baktı, sonra yapmacık ve uygunsuz bir taşkınlıkla teşekkür ederek doğruldu. Doktorun önünde teatral bir reveransla eğilen Abel, mutfak kapısına dönerek beni ve Diana'yı da aynı şekilde selamladı.

"Geçenlerde biri bana, benim yaşımdaki bir çocuğun bol bol uyuması gerektiğini tembihlediği için, bu gece sizden ayrılıyorum," dedi.

Döne döne yürüyerek uzaklaştı ve sonra merdivenlerden yukarı süzüldü.

"Sonunda," dedi Diana.

Bir tepsiyle turta ve kahveleri getirip oturdum. Doktor öne doğru eğilerek fincanlarımızı dağıtırken, Diana bana döndü

ve "Neden bu konuda bir şeyler yapmıyorsun, Joseph?" diye sordu.

"Hangi konuda?"

"Nasıl davranılacağını öğrenmesi gerek," dedi Diana.

Diana doktora baktı ama doktorun gözleri dalmıştı.

"Beni resmen aşağıladı, Joseph!"

Diana gözlerini bana dikmişti ama onunla göz göze gelmemekte kararlıydım.

"Sadece şaka yapıyordu," dedim.

"Aradaki farkı biliyorum..."

"Çok da kötü değildi," dedim odanın bir köşesine bakarak. "Neden bu kadar sinirlendiğini anlayamıyorum."

Doktor boğazını temizledi.

"Biraz kahve ister misin, Diana?" dedi.

"Hayır, teşekkür ederim doktor," dedi Diana. Birdenbire, sandalyesini gıcırdatarak kalktı. "Ben eve gidiyorum."

Diana çekti gitti. Doktor Ericsson iki fincan kahve doldurdu.

"Aldırma Joseph," dedi, "bu kahve ikimize de yeter, hatta artar bile."

BEŞİNCİ BÖLÜM

1

Ağustosun ilk gününde, erkenden uyandım. Haftalardır ilk kez o gün Abel'dan bağımsız, onu hesaba katmadığım bir plan yapmıştım. Birkaç saatliğine tek başıma ormana gidip, çam ağaçlarının arasında dolaşacaktım. Sanırım, tıpkı Diana ve Dr. Ericsson'u özlediğim gibi, kendi kendime kalmayı da özlediğimi fark etmeye başlamıştım. O gece esip gürleyerek bizi terk ettiğinden beri Diana'yı görmediğim için, öğleden önce kapısını çalmayı ve onu da benimle yürümeye ikna etmeyi düşünüyordum. Sonra da, belki öğleden sonra, arkadaşıma uğrar, ofisinde olup olmadığına bakardım.

"Günaydın," dedi Abel kapıdan uykulu uykulu. Mutfaktaydım. İneği sağmış, kahvaltımı etmiş, sırt çantamı toparlamakla meşguldüm. "Nereye gidiyorsun?"

Küçük ve çaresiz görünüyordu. Ona haber bile vermeden çıkıp gitmeye niyetlendiğimi fark edince utanmadım, ama belki bütün gün evde yalnız kalacak olması vicdanımı sızlattı.

"Şeye gidiyordum..."

"Kahvaltı etmeyecek miyiz?" dedi.

Bir an için ne söyleyeceğimi bilemeden öylece donup kaldım. Sıska beyaz omuzlarını görebiliyordum; ben kahvaltımı çoktan yapmıştım; bu denli sorumsuz davrandığım için kendimden utandım, ama planımı bozmaya da pek hevesli değildim. "Şey," dedim, "sanırım..."

"Yumurta yiyebilir miyim?" dedi. Bunu o denli masum bir ses tonuyla ve güvenerek –yani bana güvenerek– sormuştu ki kalbim parçalandı.

"İstediğini yiyebilirsin," dedim. Mutfağa gidip ışığı açtım ve dolaptan bir tava çıkarttım.

"Omlet olsun lütfen," dedi Abel sandalyesine otururken.

Evden çıkmadan ona bir omlet yapmanın pek de zor olmayacağına karar verene kadar bir süre daha kararsızca durdum. "Tamam," dedim. Çantamı yere bıraktım ve tavayı ocağa koydum.

"Çay da alabilir miyim?" diye sordu. Öbür ocağı yaktım.

Ben kahvaltısını hazırlayıncaya kadar Abel sessizce oturdu ve, ne olduğunu bilemediğim şeylere kafa yorarak, dalgın dalgın beni bekledi. Bütün işlerim bittiğinde, güneş iyice yükselmişti. Tabağıyla bardağını toplayıp lavaboya bıraktım ve çantamı aldım.

"Bugün nereye gideceğiz?" diye sordu.

"Şey," dedim yavaşça, çantam parmaklarımdan kayıp giderken, "aslında kendi adıma, çam ormanlarına gitmeyi düşünüyordum."

Durdum ve Abel'ın cevabını bekledim.

"Tamam," dedi, "ama giyinmek için birkaç dakikaya ihtiyacım var."

Bir kez daha öylece kalakaldım. Saatime baktım, Abel ayağa kalktı ve diğer bulaşıkları da lavaboya bıraktı. Ona benimle gelmesini istemediğimi söyleyecektim. Tam ağzımı açmıştım ki, "Bulaşıkları gelince yıkarım artık," diyerek beni fena halde bozguna uğrattı. Hatta olduğum yere çökmüş bile olabilirim.

"Hava daha fazla ısınmadan gitmek istiyordum," dedim zayıf bir sesle; Abel dimdik doğruldu ve gülümsedi.

"Hemen geliyorum," derken odadan çıktı.

Masaya oturdum ve çantamı yere bıraktım. İlk aklıma gelen şey, koyu yeşil çamlara karşı Diana'nın o düz burnunun

profilden görünüşü olmuştu. Saatime baktım ve bir an için Abel'a onunla çıkacağımızı söylemeyi düşündüm. Fakat daha Diana'nın evde olup olmadığından bile emin değildim ve yalan söylemek de istemiyordum. Sonra kendi kendime, en azından doktorun ofisine uğrayabiliriz dedim, ama bunun da nasıl bir sonuç vereceğini biliyordum. Abel hiç susmadan konuşmaya başlayacak ve doktor ne ona laf yetiştirmeye ne de sessiz kalmaya razı olacağından, işim var deyip geçiştirecekti. Bakmak zorunda olduğu hastası olacaktı. Derken, o görkemli çam ağaçlarının bile bu çenesi düşük ziyaretçinin yanında benimle konuşmak istemeyeceklerini düşündüm.

On dakika kadar daha oturduktan sonra, bulaşıkları yıkamaya karar vererek masadan kalktım. Abel'ın tabağıyla çay fincanını yıkayıp bulaşıklığa koydum. Tavayı temizledim. Masayı sildim. İsteksiz ve yavaş davranmama rağmen, bunların hepsini on dakika ya da biraz daha fazla bir zamanda bitirmiştim. Tekrar oturdum ve birkaç dakika daha saatime baktım.

"Abel!" diye seslendim. Cevap vermedi. Merdivenlerin başına gidip bir kez daha seslendim.

"Geliyorum," diye cevap verdi. Yukarı çıkıp neden bu kadar geciktiğine bakmayı düşündüm ama ya giyinik değilse diye vazgeçtim. Tekrar o sıska beyaz omuzlarla karşılaşmak ve göğüslerinden sarkan o yumuşak kasları görmek istemiyordum. Bunun için fazla küçüktü.

En iyisi bir daha saate bakmamaya çalışmak ve güneşin gitgide yükseldiğini düşünmemeye çalışmaktı. Fakat ilgimi çeken başka bir şey yoktu ve bu yüzden bir süre aklıma bir şey getirmemeye çalışarak oturduktan sonra, kendimi mutfakta surat asmış bir halde meditasyon yapmaya çalışırken buldum. Bunun ne kadar sürdüğünün farkında değilim: Bir yandan, bu denli yoğun bir konsantrasyon sağlayabilmiş olduğumu düşünmek zor, diğer yandan ise, Abel'ın geleceğim dedikten hemen sonra geldiğini de hiç sanmıyorum.

Abel mutfağa geldiğinde, beni mutfak masasında, ellerimi çeneme dayamış ve neredeyse çamlığa gitmeyi unutmuş bir halde otururken buldu. Çantama kendisi için hazırladığı yiyecek ve içecekleri tıkıştırırken onunla hiç ilgilenmedim. İşi bitince çantayı önüme koydu ve kapıyı hızla çarpıp çıktı.

Ardından "Hadisene!" diye bağırdı. "Zaten sıcağa kaldık!"

Ayağa kalktım ve ağır çantayı sırtlandım. Aceleyle arka kapıdan çıktım. Ona yetişeceğim diye telaşa kapıldığım için kapıyı kilitlemek normalden iki kat daha uzun sürdü; Abel hızla uzaklaşıyordu ve onu gözden kaybedersem dönüşte yolunu bulamayacaktı.

Ormana her zaman resmi bir seremoniyle girmeye alışmıştım. Kimi zaman bir kenarda durur, sağımda ve solumda gördüğüm ilk ağaca günaydın der, kimi zaman da olduğum yerde dönerek, görebildiğim tüm ağaçları saygıyla selamlardım. Hatta bazen, içimden gelen bir şiiri ezbere okuduğum bile olurdu. Çoğunlukla, bir süre gözlerim kapalı sessizce durup beklerdim.

Ama bu kez ormana öyle hızlı daldım ki, neredeyse yanlış yöne gidip Abel'ı gözden kaçıracaktım; neysi ki kırmızı bir gömlek giymişti, bu sayede onu son anda fark edebildim.

"Abel, *bekle!*" diye bağırdım ve ben ona yetişinceye kadar durup bekledi. Yaklaştığımda durdum ve kısa bir süre soluklandıktan sonra yanına gidip konuşmaya başladım.

Ama o sözümü kesti. "Hiç bu tarafa gittin mi?" dedi.

"Sanırım ne yöne gidersen git, her yer aşağı yukarı aynı," dedim.

"Peki," dedi, "o zaman bu yoldan gidelim."

Sağ tarafa baktım ve kısa bir tereddüdün ardından, onunla sola doğru yürümeyi kabul ettim.

Bir şekilde aradığım huzura kavuşmuştum. Bir saatten fazla hiç konuşmadan yürüdük. Fakat ormana yalnız geldiğimde, nereye gittiğime aldırmadan, amaçsızca, ağır ağır

gezinirdim. Dönüş yolunu bulamamaktan korkmazdım, zaten fazla uzağa da gitmezdim. Ama şimdi, yolunu kaybedeceği endişesiyle, tüm dikkatimi Abel'dan geri kalmamaya vererek, ona ayak uydurmaya çalışıyordum.

Ormandaki bir sabah yürüyüşü için gereğinden hızlı yürüyordu ve onu bir türlü yavaşlatamıyordum. Ne zaman ondan yavaşlamasını rica etsem, bana ayıp olmasın diye bir süre yavaşladıktan sonra yeniden hızlı adımlarla yoluna devam ediyordu. Kendi hızım kesildiğinde, şu tarafa ya da bu tarafa sapmayı teklif ederek onu yolundan çevirmeye çalışıyordum, ama bana aldırış bile etmeden, bildiği yoldan aynı hızla gitmeye devam ediyordu. Sonunda pes ediyor ve her defasında ona ayak uyduruyordum.

Abel'ın yürüyüş tarzında şiddet dolu bir şey vardı. Bana ya da ağaçlara saldıracakmış gibi durduğunu, ya da yürürken ayaklarını öfkeyle yere vurduğunu falan söylemek istemiyorum. Sanki bedeninde, dışarıdan bile fark edilebilen, patlamaya hazır bir enerji fazlası vardı. Kırmızı gömleği ve öne taradığı saçlarıyla olduğundan büyük görünüyordu, tıpkı av partisine çıkmış bir zengin çocuğu gibiydi. Yürürken bile ellerini cebinden çıkartmıyordu.

"Acıktım," dedi. Birdenbire durdum ve birkaç adım atarak yanından geçtim, sonra dönüp geriye yürüdüm. "Yürümeyi bırakıp bir şeyler yemeye hazır mısın?" diye sordu.

Nedense bu sorudan rahatsız oldum ve ona hayır dedim. "Bir süre daha yürümeyi tercih ederim."

"Pekâlâ," diye cevap verdi, "öyleyse ben çantadan yemeğimi alayım. Bitirdikten sonra seni bulurum."

"Beni mi bulacaksın?"

"Evin arkasında da buluşabiliriz."

Gülümsedi. Bir şey söylemenin faydası yoktu; nerede olduğunu bildiğini sansa da, ki bence bilmiyordu, ona kalacak bir

yer sağlamak benim sorumluluğumdaydı. Sonunda alçak bir yamacın etrafındaki düzlüğe geldik. Oturup yamaca sırtımı dayadım ve çantayı açtım.

"Yani seninle bir yerde buluşmayacak mıyım?" diye sordu. Hâlâ ayaktaydı. "Sen de mi şimdi yiyeceksin?"

"Şimdi yiyeceğim," dedim.

"Benimkiler üstte olmalı." Çantayı elimden aldı. Kendi yaptığı sandviçle, benim içmek için koyduğum yarım şişe şarabı çıkarttı.

"Tirbuşonu ne yaptık?" dedi çantayı bana verirken.

Çantayı yere koydum. En iyisi bu soruyu duymazdan gelmek ve yemeğimle ilgilenmekti. Tepemde durup beklemeye devam ediyordu. Ekmeğimle peynirimi çıkartıp kucağıma koydum, sonra da Abel'a tirbuşonu uzattım. Açtı ve şarabımı içmeye başladı.

"Oturmayacak mısın?" dedim.

"Ayakta yemek daha hoşuma gidiyor."

Bir yandan yiyip içiyor, bir yandan da etrafta geziniyordu. Bir an için yamacın diğer ucunda durdu ve şişeyi yere koydu. Ben de çantamdan bıçağı çıkarıp ekmekle peyniri doğradım.

"Bunun arkasında ne olduğunu merak ediyorum," dedi Abel. Yarısını yediği sandviçini çantaya koyarak yanımdan geçti ve yamaca tırmanmaya başladı.

"Sakın kaybolma," dedim.

"Hemen döneceğim."

Kalkıp şarabımı geri almak istedim fakat özenle kucağıma dizdiğim yiyecekleri dökmeden kalkmam zor olacağı için yerimden kımıldayamadım. Mecburen kuru kuru yedim ve tam bitirirken Abel geri döndü. Bu kez ters yönden geliyordu.

"Tepeden evi görebileceğimi sanmıştım," dedi Abel. Şarap şişesini almak için eğildi. "Ama hiçbir şey göremedim; nerede olduğumu bilmediğimi fark ettim."

Ayağa kalkıp pantolonumdaki ekmek kırıntılarını silkeledim.

"Al," dedi şişeyi bana uzatarak. Şişenin neredeyse dörtte biri kalmıştı. Abel da kendi temiz giysilerini silkeledi.

"Ne taraftan dönmek istersin?" dedi. "Aynı yoldan mı dönelim, yoksa şöyle bir çember mi çizelim?"

Çantayı topladım. Geri dönmek istemiyordum, ama hiçbir şey söylememenin daha kolay olacağına karar verdim; onu eve bırakırsam, daha sonra tekrar buraya dönebilirdim.

"Bu taraftan gideceğiz," dedim yola koyulurken. Abel'ı arkamda bırakıp, gelirken çektiğim sıkıntının aynısını ona da yaşatabilmeyi umarak, mümkün olduğunca hızlı yürümeye çalıştım. Ama beni geçmeyi yine başardı. Dikkatsizce geziniyor, ama sık sık durup ağaçların gövdelerini inceliyordu. Onu kaybetmeyi göze alamadığım için, ben de ona ayak uyduruyordum.

Sonunda yeşil boyalı eve vardık; tam kilidi açarken ona bir şey söylemeye karar verdim; fakat tam olarak ne söylemem gerektiğini bilemiyordum.

"Abel," diye başladım ama hemen sözümü kesti.

"Öğleden sonra yapacak bazı işlerim var Joe," dedi. "Korkarım seni yalnız bırakacağım."

Bunu der demez yanımdan geçip içeriye girdi ve hemen yukarıya çıktı. Ben de mutfağa gidip çantayı boşalttım.

2

Şehre inip doğruca Diana'nın evine gittim. Birkaç tanıdıkla ayaküstü merhabalaştıktan sonra, Diana'nın kapısını çaldım. Kapıyı açtı ve yarısı tarakla tutturulmuş, yarısı yüzüne düşmüş, dağınık saçlarıyla eşikte durdu. Üstünde beyaz bir önlük vardı ve elleri un içindeydi.

"Merhaba Joseph," dedi keyifle. Gözleri yemyeşildi.

"Diana," dedim, "Sana söylemek istediğim..."

Yutkundum. Kendimi ifade etmekte çok zorlanıyordum. Diana'ya bir açıklama yapmak zorundaydım ama neyi nasıl diyeceğimi bilemiyordum.

Durmuş bana bakıyordu. "Joseph," dedi, "fırında bir şeyler pişiyorum."

"Lütfen," dedim, "Diana..."

Birkaç kez öksürdükten sonra sessizce durup elimi kaldırdım ve soluklanmayı bekledim. Diana her zamanki gibi güzeldi, ama bana bir o kadar da korkutucu gelmişti. Aslında ona hoşça kal deyip eve gitmek istiyordum, ama Abel'ın o kara gözleriyle oturma odasında olduğunu düşününce, henüz o gözlerle karşılaşmak istemediğimi anladım.

"Fırının başındayım Joseph ve tam da..."

"Diana," dedim, aniden ve beceriksizce yaklaşarak. Hemen kenara çekildi ve gülmeye başladı.

"Joseph," dedi gülerek, mutfak kapısının eşiğinden, "kek yanıyor."

Omuzlarından tutarak, "Diana," dedim kaba bir şekilde, ama ellerimden kurtuldu ve mutfağa doğru koştu. Fırının kapağının açıldığını duydum ve ardından burnuma bir yanık kokusu geldi; kek yanmış olmalıydı. Kapıldığım şiddet bir anda tamamen yok oldu. Mutfağa doğru seslenerek Diana'dan özür dilemeye çalıştım ama bana cevap vermedi. Giderken duyduğum ses, sanırım keki kazıyıp lavaboya boşaltırken çıkan sesti.

Eve geldiğimde Abel pek sessiz görünüyordu. İşte yine, İngilizcenin eksikliğini duyduğu bir kelimeyi düşünüyorum: Bari Latincesini söyleyeyim: *tacebat*. Yani gerçekten hiç sesi çıkmıyordu. Beni görmezden geldiği falan yoktu, surat da asmıyordu, ama öyle bir suskunluk içindeydi ki onunla

konuşamayacağımı anlamıştım. Zaten ona söyleyeceğim bir şey de yoktu.

Ertesi akşam, ondan yemek pişirmek için bana yardım etmesini istedim. Spagetti yapacaktım ve yardıma da ihtiyacım yoktu, fakat kendi iyiliği açısından –yani kendime böyle açıklamıştım– ev işlerinde aktif bir rol alması gerekiyordu. Böylece sorumluluk almayı öğrenecekti.

Oturma odasında sağlıkla ilgili bir kitap okuyordu ve sabırla başını kaldırıp bana baktı.

Başına dikildim, ama tereddüt ediyordum. "Abel," dedim, "akşam yemeğinde bana yardım etmek ister misin?"

Gülümsedi. "Hiç sanmıyorum Joseph, ama yine de sağ ol," dedi. "Şu kitabı bitirmek istiyorum."

Şimdi de ben sabırla gülümsedim. "Affedersin," dedim, "yani akşam yemeğinde bana yardım eder misin lütfen demek istemiştim."

"Oh," dedi tuhaf bir şey söylemişim gibi kaşlarını çatarak. "Pekâlâ."

Kitabı kanepeye bırakıp peşimden mutfağa geldi.

"Ne yapmamı istiyorsun?" diye sordu. İlk başta ona ne söyleyeceğimi bilmiyordum, ama sonra birkaç soğan buldum ve doğraması için ona verdim. Hayatında hiç soğan görmemiş gibi bakıyordu. Ne yapacağını bilemediğini anlayınca, işe öncelikle kabuklarını soymakla başlamasını tavsiye ettim. Bunun da işe yaramadığını görünce, elimdekini bırakıp ona nasıl yapılacağını göstermeye başladım. Soğanların dış kabuklarını ayıklayıp, başlarını bıçakla kestim.

"Şimdi bunları küçük küçük doğra," dedim. Sonra ocağın yanına gittim ve kaynaması için üstüne bir tencere su koydum. Abel'a baktığımda, soğanları küp küp doğramak yerine, düzgün bir biçimde ince ince dildiğini fark ettim ve bir süre dikkatle izledim.

"Abel," dedim, "Onları neden önce dörde bölmüyorsun?"

Sessizce bana baktı ama bir şey söylemedi, sonra soğanları normal bir insan gibi doğramaya başladı. Ben de hızlıca birkaç sarımsak doğradım; artık yapacak bir işim kalmamıştı. Abel, soğanları doğramayı bitirince, bir süre durup bana baktı ve sonra lavaboya giderek ellerini yıkadı.

"Teşekkürler, Joseph," dedi odaya dönerken. "Gerçekten çok hoşuma gitti."

"Abel," dedim. Durdu ve dönüp bana baktı. "Domatesler."

Abel gözlerini yuvarlayarak mutfağa döndü. Epeydir ona domates doğratmamıştım: Domatesleri doğrarken tüm suyunu tezgâha akıtmayı da başardı.

"Anlaşıldı," dedim en sonunda, "hadi git de kitabını oku. Yemek hazır olunca haber veririm." Sessizce ellerini yıkayıp oturma odasına döndü.

Masaya geldiğinde keyfi oldukça yerindeydi. Yemeğini tabağına koyarken, heyecanla "Teşekkür ederim," dedi. Kendi yemeğimi de alıp sofraya oturduktan sonra, "Joseph," dedi, "resimlerin duruyor mu?"

"Hangi resimlerim?"

"Gençken ressam olmayı hayal ettiğini söylememiş miydin?"

"Evet."

"Peki, hiç resmin yok mu?"

"Hayır."

Bir sonraki soruya kadar kısa bir sessizlik oldu. Bu sırada Abel yemek yemeye dalmıştı, ben de tabağımdaki spagettileri sağa sola döndürmekle meşguldüm.

"Peki ama neye benziyorlardı?"

Ona pis pis baktıktan sonra pat diye cevap verdim. "Ben hiç resim yapmadım, Abel."

"Yani sadece birkaç çizim yaptığını mı söylemek istiyorsun?"

Buna cevap vermedim. Bakışlarında bariz bir fesatlık görmeyi ummuştum ama içinde en ufak bir kötü niyet vardıysa bile, mükemmel bir biçimde saklanmıştı. Masum masum devam etti.

"Mondrian'ı taklit etmeye çalışmadın mı?"

"Mondrian'ı kopyalamanın ne anlamı olurdu ki?"

Spagettileri tabağımın etrafında döndürmeye devam ediyordum. Öte yandan, Abel hem soru sorup hem de yemeğine devam etmekte hiç güçlük çekmiyordu.

"İlk yaptıklarını kast ediyordum," dedi.

"Bu bir yetenekten çok, bir hevesti, Abel."

"Üzüldüm," dedi gereksiz bir duygusallıkla.

"Sorun değil. Peki ya sen?"

"Ne olmuş bana?" dedi.

"Sen ne yapmak istiyorsun? Resim yapmakla ilgileniyor musun?"

"Oh," dedi, ayıp bir şey yapmışçasına gülümseyerek. "Hayır," dedi sonunda, "resme karşı özel bir ilgim yok."

"Bunun özel bir sebebi var mı peki?"

"Özgün nesneler ortaya çıkartmak hiç ilgimi çekmiyor."

"Seri üretim sandalyeler tasarlamak daha mı iyi yani?"

"Hayır," diye cevap verdi sabır göstermeye devam ederek, "Sanattan bahsediyorum. Bir insanın, öldükten sonra tek bir fırına sığacak on altı fiziksel nesneye dayanarak ünlü bir ressam sayılması bana gülünç geliyor sadece."

Vermeer'in eserleriyle dolu bir fırın düşündüm ve anında ellerim titremeye başladı.

"Belki de," dedim sakin kalmaya çalışarak, "kitap yazmayı tercih ederdin."

Abel alaycı bir edayla güldü. "Yazmak bir sanat değildir," dedi. "Numara yapmaktır. Sanırım bir 'sanat dalı' seçmek zorunda kalsaydım, büyük halk kitleleri oluşturmak isterdim."

"Bir 'sanat seçmek' zorunda falan değilsin, Abel," dedim pat diye. "Sana sadece ne yapmak istediğini soruyorum. Bu gayet açık bir soru."

Abel gelişigüzel bir biçimde spagettisini dürttü, artık konuşmanın hâkimiyetini eline geçirmişti. "Canım ne isterse onu yapmak istiyorum," dedi.

Derin bir iç çektim. "Bravo," dedim kendi kendime. Duyacağı bir tonda söylememe rağmen, buna cevap vermesini beklemiyordum. "Lafı geçiştirmekte üstüne yok." Fakat anında savunmaya geçmeye karar vermişti.

"Soruyu geçiştirmiyorum Joseph," dedi, "ciddi ciddi cevap veriyorum. Kaç yaşında olduğumu sanıyorsun? Beni yanına çırak alacak usta bir marangoz mu bulmayı planlıyorsun yoksa?"

Beni utandırmıştı. Sonuçta ben yetişkin biriydim, oysa o bir çocuktu.

"Sadece sohbet etmeye çalışıyordum," dedim.

"Bazı insanlar," dedi açıkça beni kast ederek, "hayat boyu ne yapacaklarını bilemezler."

"Arada fark var ama," dedim, "yanlış seçim yapmakla..."

"Dahası," dedi, "hayatım boyunca gözlemlemiş olduğum bir şey var; kendi yaşamlarında ne yapacaklarından asla emin olamamış insanlar, durmadan başkalarının hayatına karışır ve onların tam olarak ne istediklerini bildiklerinden emin oldukları konusunda ısrar ederler. Kaç yaşında olduğumu düşünüyorsun?"

Sanırım benim yerimde doktor olsaydı, bu gencecik çocuğun saldırgan tavırlarına ve 'hayatı boyunca yapmış olduğu gözlemlere' kahkahalarla güler geçerdi, ama ben buna hiç gülmedim.

"Abel," dedim, "bak..."

"Unutalım gitsin, tamam mı?" dedi. "Sadece yemeğimizi yiyelim."

"Ozür dilerim Abel," dedim, "ama..."

"Sadece yemeğimizi yiyelim," diye tekrarlayınca, biz de öyle yaptık.

Yemekten sonra, Abel tabağını lavabonun içine bırakıp odasına çıktı. Ben de bulaşıkları yıkayıp çalışma odama gittim. *Avrupa Kıtası'nda Cüzzamın Toplumsal Tarihi* adlı kitabımı okumak istiyordum, fakat bulamadım. Rafta, koyduğumu hatırladığım yerde yoktu ve başka hiçbir yerde de göremiyordum. Sonunda, Mondrian'ın reprodüksiyonlarıyla ilgili bir kitap alıp çalışma masama geçtim ve uyku vaktim gelinceye kadar sayfalarını karıştırıp durdum.

Ertesi sabah, nedenini anlayamadığım bir sıkıntıyla uyandım: Abel'ın orada olmayacağını umarak, aceleyle mutfağa gittim. Fakat oradaydı, masada oturmuş gazete okuyordu.

"Günaydın," dedim. Abel da başıyla karşılık verdi.

"Ben de şimdi ahıra gidip ineği sağacaktım," dedim ve o da saate baktı.

"Tamam ama sonra hemen kahvaltıya oturabilir miyiz?"

"Tabii, dedim. Gönlünü alabilmek için ona karşı özellikle arkadaşça davranmaya çalışıyordum. "Bugün için bir planın var mı?"

"Penley trenine binip şu senin bahsettiğin kitapçıya gideceğim," dedi ve ben de biraz rahatladım.

"Bu çok iyi bir fikir," dedim. "Akşam yemeğinde evde olur musun?"

"Muhtemelen."

"Paraya ihtiyacın var mı?" Cüzdanımı yoklayınca, onu tuvalet masamın üzerinde bıraktığımı hatırladım. "Gitmeden sana biraz para vereceğim."

Abel öbür sayfayı çevirdi.

Evden çıktım ve yolun karşısına geçip ahıra girdim. O tuhaf adamın Kassandra adını verdiği ineğim beni böğürerek karşıladı. Ben de onun alnını okşadım.

"Bu sabah nasılsın Kassandra?" dedim.

Süt metal kovaya akmaya başlayınca, "Oh, şimdi daha iyiyim," diye cevapladım onun yerine.

"Oğlundan bir haber aldın mı?" diye sordum. Son buzağı satılmıştı.

"Oh, tam bir baş belası oldu. Tıpkı babası gibi onun bunun kalbini kırmakla meşgul."

"Sana da kahvaltı hazırlamamı ister misin Kassandra?"

"Böyle iyiyim, sağ ol," dedi. "Ben kahvaltımı ettim."

Daha bir yığın samanı vardı.

"Pekâlâ," dedim, "çok teşekkür ederim."

Kapıdan çıkarken, "Hayır," diye cevapladım kendi kendime, "asıl *ben* teşekkür ederim."

Sütü getirdiğimde, Abel hâlâ gazetesini okuyordu. Yumurtaları, pastırmayı ve ekmeği çıkardım.

"Bir yerlerde mühim bir şey olmuş mu?" diye sordum.

"Daha öncekilerden farklı bir şey yok," dedi.

Kahvaltı boyunca kibar ama oldukça soğuk ve ilgisiz davrandı. Ben de ona, bugünkü gezisi için utana sıkıla bir yirmi dolar vererek, kaçta gelirse gelsin, eve döndüğünde yemeğinin hazır olacağını söyledim.

Abel'la dükkâna kadar yürüdükten sonra onu kendi haline bıraktım ve dükkâna girip gül var mı diye sordum.

"Diana'yla aranızda bir sorun mu var?" diye sordu dükkâncı.

"Sadece gül alamaz mıyım?"

"Tabii ki alabilirsin," dedi ama elinde hiç gül yoktu. Aslında gülleri, özellikle gülleri, hiç sevmem ve bu yüzden gül

yerine üç büyük günebakan almış olmak beni daha mutlu etti. Her durumda, bu çiçekler güllerden daha sade ve içtendiler.

Diana'nın kapısını çaldım ama açmadı ya da evde yoktu. Kapı kilitliydi. Gelebilir düşüncesiyle kapının önünde birkaç dakika bekledim, ama gelmedi; sonunda bir not yazıp, çiçeklerle birlikte verandaya bıraktım. "Sevgili Diana," diye yazdım, "Lütfen beni affet. Sana bir pasta yapacağım. Sevgiler, Joseph."

3

Eve dönünce, öğlene kadar, elime geçen sözlükleri amaçsızca karıştırdım. Olabildiğince ağırdan alarak kendime yemek hazırladım, yemeği olabildiğince yavaş yedim ve yine olabildiğince ağırdan alarak bulaşıkları toparladım; nihayet, çaresiz bir şekilde dışarı çıktım ve doktorun muayenehanesine gittim.

Bekleme odasının kapısının açık olduğunu görünce, içeri girip ofisin kapısının önüne kadar yürüdüm. Kapıyı çalmak için elimi kaldırdım.

"Bir şey mi oldu?" dedi Dr. Ericsson. Dönüp bakınca, kucağında bir dergiyle bekleme odasında oturduğunu gördüm. "Yoksa çocuğu geberttin mi?"

Güldüm.

"Hayır," dedim. Kanepeyi işaret etti; oturdum.

"Hayır," dedim, "günübirliğine Penley'e gitti. Ben de gelip bir merhaba diyeyim dedim."

"Buna sevindim," dedi doktor. Dergiyi bıraktı. "Bugünlerde kimsenin hastalandığı falan yok. Doktorluk yapmak zorunda olmasaydım çıkıp biraz yürürdüm.

"Yürümene bile izin yok mu?" dedim. Mahcup olmuştum.

Doktor güldü. "Yürüyebilirim tabii," dedi. "Ama biri kapıma gelir de beni bulamadığı için ölürse, mesleğimden olurum."

Ayaklarını sehpaya uzattı. "Bettley halkı çok sağlıklı," dedi.

"Belki de pek hava kirliliği olmadığı içindir."

"Fazla temiz hava," dedi parmaklarıyla saymaya başlayarak, "fazla sükunet, fazla taze gıda. Bunlar olunca muayene edecek kimse de olmuyor."

"Herhalde çok sıkıcıdır." dedim. "Su kaynağını zehirleyebilirdin ama."

"En zoru, farklı insanlarda farklı etkiler yaratacak bir zehir bulabilmek," dedi. "Salgın bir hastalık daha çok iş çıkartır, ama bu, işlerin daha ilginç olacağı anlamına gelmez."

"Neden tek bir zehirle yetiniyorsun ki?"

Dr. Ericsson güldü. "Neden mi?" dedi. "Biliyor musun, aslında tamamen şaka yapmıyorum."

"Yapmıyorsun tabii."

"İnsanlar hep başkalarına yardım etmek için doktor olmak ister," dedi. "İnsanlara iyilik yapmak hoşuma gidiyor elbet, ama aslında, tek istediğin buysa, bunu yapmanın çok daha iyi yolları var."

"Git, ruhban sınıfına katıl," dedim.

"Ya da git bir sendika kur. Ama nedense hastalıklar daha çok ilgimi çekiyor. İnsanlara karşı olan ilgim tamamen farklı.

"Nasıl yani?"

"Hastalığı kişileştirebilirsin," dedi. "Hastalığın, kemiklerine ve akciğerlerine sızarak ilerleyen, ardından bütün vücudunu ele geçirerek seni belli şekilde hareket etmeye ya da belli şeyler yapmaya iten bir hayalet olduğunu düşün..."

"Büyüleyici," dedim gülerek. Şimdiye kadar hastalığın soyut bir kavramdan başka bir şey olabileceği pek aklıma gelmemişti doğrusu ve doktorun bu fikrini çok korkunç bulmuştum.

"Galiba öyle," dedi.

"İyi ama neden buraya geldin?"

"Ben Penley'de büyüdüm," dedi.

"Yani neden şehre gitmedin demek istemiştim. Orada çok daha ilginç hastalıklar ve berbat ölümler olmalı."

Dr. Ericsson omuzlarını silkti. Utanmış gibi görünüyordu. "Şehirde uyumakta güçlük çekiyorum," dedi.

"Buraya taşındığım zaman," dedim ona, "cırcırböceklerine –ya da ağustosböcekleri midir, her neyse– alışmam birkaç hafta sürmüştü, bir türlü uyuyamıyordum. Ama şimdi, sanırım onlar olmadan uyuyamam."

Dr. Ericsson genç bir adamdı ve onun yok yere yanlış bir seçim yapıp, yanlış bir yerde yaşadığını düşünmekten nefret ediyordum.

"Öyle değil," dedi. "Sadece etrafımda çok fazla insan olduğu için – hepsinin benimle aynı yerde yaşadığını bilmek bile uykumu kaçırmaya yetiyor. Çalışırken sorun değil, hatta hoşuma bile gidiyor, ama geceleri yalnız kalmak istiyorum."

"Peki ya karın?"

"Lucy şehirli," dedi, "çocuklarımızı da şehirde büyütmek istiyor, ama o zamana kadar bunu sorun edeceğini zannetmiyorum."

"Yani, sen geceleri yalnız kalasın diye, o bodrumda mı yatıyor?"

"Ah," dedi gülerek, "Onunla yalnız kalmaktan bahsediyordum Joe."

"Anladım."

Derken, laf döndü dolaştı, tıp fakültesiyle hukuk fakültesine geldi; babam bir hukukçu olduğu için ve ben ressam olamadığım için hukuk fakültesine gittiğimi söyledim. Mondrian'ın tablolarının mükemmel olduğunu söyler söylemez ne demek istediğimi anladı ve bunun çok kötü bir durum

olduğunu söyledi. Gördüğü bir tablo yoktu ve ben de ona bendeki reprodüksiyonları göstermeyi teklif ettim.

"Bu çok hoşuma gider," dedi. "Bundan önce, daha iyisinin yapılabileceğine inandığım pek çok resim gördüm, ama bütünüyle mükemmelliğe ulaşmış bir sanat eseriyle hiç karşılaşmadım."

"Demek ki ben de o sergiden önce hiç görmemişim," dedim. "Ama hiçbiri beni bakar bakmaz öyle etkilemedi. Belki de, hevesim kursağımda kaldığı için, sadece bir bahane arayışıyla bakıyordum onlara."

Ayağa kalktım.

"Onlar resim sanatını *gölgede bırakıyor*. Alfabenin, edebiyatın önüne geçmesi gibi bir şey bu sanki."

Ayakkabılarımı bağlarken, doktor da bu dediklerimi düşünüyordu.

"Alfabe, edebiyatın önüne geçmez," dedi. "Yazının önüne geçer."

Bir an için olduğum yerde kaldım ve sonra kendi kendime gülmeye başladım.

"Keşke bunu ben on yedi yaşındayken söylemiş olsaydın, Michael."

"Yine uğra," dedi beni uğurlarken.

Yeşil boyalı eve doğru yürürken, doktorla aynı fikirde olup olmadığımızı düşündüm. Dil olmazsa, alfabe diye bir şey de olmazdı. Pek çok dilde kullanılabilirdi, ama tek biriyle kullanılmalıydı. Diğer yandan, bunun tam tersi de doğruydu. Birden, Abel'ın evin önünde volta attığını görünce, aklımdakileri unutuverdim. "Kapıyı kilitlemişsin!" diye haykırdı beni görür görmez.

"Abel," dedim. "Sandım ki..."

"Lanet olası kapıyı kilitlemişsin," dedi, "ve benim lanet bir anahtarım bile yok!"

Anahtarımı çıkartmak için elimi cebime atmak üzereyken durdum. "Çok özür dilerim Abel, daha geç dönersin sanmıştım. Bunu hiç düşünemedim."

"Düşünemediğin belli!" diye bağırdı. Yüzünün renkten renge girdiğini gördükçe, korkudan ne söyleyeceğimi bilemez oldum. "Bu bir özür mü yani? Senin şu lanet olasıca evini yaktığım için çok özür dilerim; bunu hiç düşünemedim. Senin şu kahrolası ananı geberttiğim için de özür dilerim; bunu da hiç düşünemedim."

"Evini yaktım" ve "ananı geberttim" gibi cümleleri bu denli rahat söyleyebilmesi beni endişelendirmişti.

"Abel," dedim omzuna dokunmaya çalışarak. Elimi ittirdi.

"Beni dinle Abel," dedim, keyifsiz müşterileri rahatlatmak için kullandığım o profesyonel ses tonumla. "Bu bir özür değildi, yalnızca bir açıklamaydı. Fakat yine de özür dilerim, seni kapıda beklettiğim ve bunu hiç akıl edemediğim için üzgünüm; bu da bir özür, tamam mı? İçeri girer girmez, ilk işim sana yedek bir anahtar vermek olacak."

"Neden bana kendi anahtarını vermiyorsun?" diye sordu.

"Kendi anahtarımı mı?"

"Çünkü kapıda kalmak istemiyorsun!"

Hâlâ kapıyı açmamıştım. Aslında, çocuktan biraz korkmuştum; konuşmaları korkunç bir şiddet barındırıyordu. Fakat, avukatlık bürosundaki belirsiz pozisyonuma rağmen, zaman zaman öfkeli katillerle bile aynı odayı paylaşmışlığım olmuştu ve onları asla provoke etmemek gerektiğini biliyordum. Anahtarı sakince kilide sokup kapıyı açtım ve Abel'ın içeri girmesini bekledim. Girmedi.

"Çok beklemek zorunda kaldın mı?" dedim.

"Saatlerdir buradayım," dedi ve sesindeki öfkeye rağmen artık bana bağırmadığını görünce kendimi tebrik ettim.

"Saatlerdir burada olmana imkân yok Abel," dedim. Eve girdim ve kapıyı açık bıraktım. İstasyondan ayrılmasan bile, Penley'de kısa bir gezinti yapmak en az iki üç saatini alır."

"Oraya gitmemiş olabilirim," dedi Abel, "Nereden bilebilirsin ki? Sen bu kapıyı, sanki Tanrı'nın cezası bir kale kapısıymış gibi sımsıkı kilitleyip gittiğin için, ben de içeri giremedim işte."

"İçeri gel Abel," dedim. "Seni kapıda bırakmak gibi bir niyetimin olmadığımı biliyorsun. Öğlene kadar, bütün gün evdeydim; sadece öğlen yemeğinden sonra biraz dışarıya çıktım."

Abel dikkatli adımlarla içeriye girdi ve bana şüpheyle bakmaya başladı.

"Penley'de iyi vakit geçirebildin mi bari?" diye sordum.

"Hayır."

"Neden? Yoksa kitapçıyı bulmakta zorlandın mı?"

"Zorlandım tabii," dedi, "çarşının ta öbür ucundaymış! Orayı bulabilmek için, tam dört lanet kocakarıya yol sormak zorunda kaldım!"

"Yol sormaktan bir zarar gelmez ki," dedim.

Holde dikilip kalmıştık. Bir o yana bir bu yana dönüp duruyor, bir yandan da Abel'i oturma odasına sokabilmek için dil döküyordum. "Orada doğup büyümeme rağmen, ben bile şehre indiğimde yol sormak zorunda kalıyorum."

"Senin aptallığından bana ne?"

Sinirlenmemeye çalışarak doğruca oturma odasına gittim. Abel da peşimden geldi.

"İlginç kitaplar yok muydu?" dedim. "Bakıyorum da bir tane bile almamışsın."

Kanepeye iliştim ama Abel dolanıp durmaya devam edince tekrar kalktım.

"Bir sürü ilginç kitap vardı, Joseph," dedi ve artık sakinleştiğine kanaat getirdim. Tek bir çizgi üzerinde volta atıp duruyordu. Tekrar yerime oturdum.

"İlgimi çeken bir sürü kitap gördüm," dedi dişlerinin arasından çıkan gergin bir sesle vurgulayarak. Bana hiç bakmıyordu. "Bufaloların doğal tarihiyle ilgili bir kitap gördüm. Ayrıca, Fransızca hikâyelerden oluşan bir antoloji ve bir de eski bir destanın son tercümesini buldum."

Ayağa kalktım ve Abel'ı yavaşça koltuğa oturtabilmek için bir hamle yaptım: Ellerimi omuzlarından iterek volta atmaya devam etti.

"Biliyor musun?" dedi. "Senin için bile bir kitap gördüm: *Büyükbaş Hayvanlarda Görülen Tüberkülozla İlgili Özet Çalışma*."

"Sahi mi?"

"Onu sana alırdım Joe," dedi. "Ama bir sor bakalım neden almadım?"

Abel volta atmayı bırakarak, olduğu yerde ileri geri sallanmaya başladı. Bir taraftan da, iki elinin parmaklarıyla yanındaki sehpanın üzerinde duran lambada tempo tutuyordu.

"Abel," dedim ve birden bir çığlık attı; aslında, neredeyse çığlık atarmışçasına bağırdı.

"Neden onu sana almadığımı sor!"

Afallamıştım, korkuyla tekrar kanepeye çöktüm. Pes etmiştim. "Neden onu..."

Sehpadaki porselen lambayı alıp duvara fırlatarak sözümü kesti; lamba anında paramparça olmuştu.

"Çünkü o kahrolası kitapçı açık değildi!"

Abel yumruklarını sıkarak ağlamaya başladı. Ne yapacağımı şaşırmıştım. Kanepede oturdum ve onun ürkütücü bir yeniyetmeden yürek parçalayan bir çocuğa dönüşünü izledim. Yüzü ve bedeni olabildiğince gerilmişti. Sanki kendi

ağlamasından ürkmüş gibi, suratı allak bullak olmuştu. Düzensiz nefes alışları ve burnundan gelen hırıltılar yüzünden, boğuluyormuş gibi sesler çıkartıyordu. Bana geldiği günü hatırladım; hırpalanmış, ıslanmış ve tek başına kalmıştı.

Bu halini görünce, o bağırıp çağırmalarını tamamen unuttuğumu söyleyemeyeceğim. Fakat *neredeyse* unuttum, ya da olup bitene aldırmayıp ona acımaya başladım. Kalkıp yanına gittim, sanırım niyetim ona sarılmaktı. Ama beni yumrukladı.

Ağlamaya ve sanki hiçbir şey olmamış gibi yumruklarını sıkmaya devam ediyordu. Bense bütün bu olup bitenleri unutmak üzereydim. Ama midemin ortasına esaslı bir yumruk attı; bir an nefesim kesildi ve sendeleyerek kanepeye yığıldım.

"Abel," dedim, "Üzülmeni anlıyorum ama bu sana..."

"Siktir git," diye bağırdı. Gözyaşlarını elinin tersiyle silip bağırmaya devam etti. "Beni Penley'e gönderip kız arkadaşını düzecektin değil mi? Ya da doktorun seni düzmesini bekliyordun."

"Aman Tanrım," dedim, "kapa çeneni!"

"Sanki senin ne istediğini bilmiyorum. Madem sana engel oluyorum, neden beni odaya kapatmıyorsun? Ya da neden beni götürüp ormana bırakmıyorsun? Yirmi dolarla ne halt edeceğimi sanıyordun? Sırf burada oturup kitap okumayayım diye, beni kapalı bir kitapçıya gönderip lanet olası vitrinine baktırttın. Seni kahrolası nonoş..."

"Kapa çeneni Abel," dedim, "ve hemen odana çık."

İsterik bir şekilde gülmeye başladı. "Artık ne diyeceğimi biliyorum," dedi. "Ne diyeceğimi biliyorum, ne diyeceğimi biliyorum! Sen gerçek bir homoseksüelsin! Söylesene Joseph, doktor iyi becerebiliyor mu bari?"

Şimdi de ben ayağa kalkıp yumruklarımı sıkmıştım.

"Söylesene, ağzına boşalmasına izin veriyor musun?"

Önünde dikilmiş, sinirden kılımı bile kıpırdatamaz hale gelmiştim. Uzanıp beni itti.

"Ağzına boşalıyor mu Joseph?" diye tekrarladı. Avucumu açtım ve suratının ortasına okkalı bir tokat attım.

"Odana git," dedim.

ALTINCI BÖLÜM

1

Öncelikle, arada sırada da olsa küçükken benim de dayak yediğimi söylemek istiyorum ve eğer Abel'ın geçirdiği o sinir krizinden sonra kendimden şüphe ettiysem, bunun ona vurmakla bir ilgisi yoktu. Bir çocuğa vurmak gerektiğinde, vurulmalıdır; bence o anda gerekiyordu; dahası, ona vurmaktan başka çarem yoktu.

Onu evime alıp üç ay aynı evde yaşadıktan ve her istediğini yapmasına izin verdikten sonra, işler bir anda bu hale gelivermişti, ona vurmaktan başka bir şey yapamamıştım. Velhasıl, o gün hava kararıncaya kadar oturma odasında kalıp, nerede yanlış yaptığımı düşündüm durdum.

Abel'ın evimde olmasından rahatsızdım. Korkmuştum ve sinirlerim bozulmuştu. Bu şekilde davranmaya devam ederse, onunla ne yapacağımı bilmiyordum. Onun bu feveranı beni öylesine dehşete düşürmüştü ki, bunun tekrarlanmaması için elimden ne gelirse yapmaya hazırdım dersem maalesef abartmış olmam. Abel'la yaşadığımız her şeyi yeniden gözden geçirmeme rağmen, herhangi bir yerde bir yanlış yaptığımı düşünmüyordum. İlk geldiği gün onu kapı dışarı edecek halim yoktu. Onu yetimhaneye yollamak da istememiştim. Bir an, onu bulur bulmaz doktora teslim etseydim daha doğru bir şey yapmış olacaktım diye geçti içimden, ama sonra bunun korkakça bir davranış olacağını düşündüm.

Sonunda, gece saat bir buçuk sularında, Abel'ın kapısından mümkün olduğunca uzak durmaya çalışarak, yavaş yavaş odama çıktım. Doğru dürüst uyuyamadığımı hatırlıyorum. En az üç kere uyandığımı anımsıyorum ve muhtemelen bu sayı daha fazlaydı. Sabah yüzümü yıkarken ellerim titriyordu. Kalkınca oğlumun nasıl davranacağından emin değildim ve zaten bunu görmeyi de iple çekmiyordum. Büyük olasılıkla –tıpkı kasabadaki dükkânın camını kırıp içeri girdiği zaman yaptığı gibi– benden özür dileyecekti ve şimdilik her şey sona erecekti. Ortalık biraz sakinledikten sonra da oturup ne yapacağımı düşünecektim. Ama böyle olacağına pek inanmıyordum aslında.

Saat sekizde mutfağa girdim ve kahvaltıyı hazırlamaya başladım. Çaydanlığa su doldurup ocağa koydum; yumurtaları aldım, pastırmayla ekmeği çıkarttım ve kendime bir bardak meyve suyu doldurdum. Meyve suyumu alıp evden çıktım ve karşıya geçip ahıra girdim. Kassandra'ya ne yapacağımı sordum ama onun yerine verecek bir cevap bulamadım. Mutfağa döndüğümde ışıklar yanıyordu ve Abel masaya kurulmuştu.

"Günaydın," dedi gayet keyifli bir şekilde. Bir an için üzerime bir bilgelik çöküverir gibi oldu. Belki de, diye düşündüm, sadece beni deniyordur ya da ona vurduğum için bir daha yapmaz.

"Günaydın," dedim normal bir ses tonuyla. Bu bilgelik işe yaramamıştı çünkü Abel konuşmaya devam etti:

"Omlet rica edebilir miyim lütfen?" dedi neşeyle. Her neyimi deniyorsa, çok kötü çuvallamıştım. Bir an için, canının istediği şeyi hazırlamakta serbest olduğunu söylemeyi düşündümse de, hiçbir şey diyemedim. Her zamanki gibi, hemen işin kolayına kaçmıştım: Yumurta pişirmek daha kolay gelmişti.

Ben yumurtaları pişirirken, Abel da benimle hoş bir sohbete dalmıştı.

"Sanırım öğleden sonra tekrar Penley'e gidebilirim," dedi. "Tabelada yalnızca o gün için kapalı olduğu yazıyordu ve vitrinde almak istediğim bir kitap görmüştüm."

Cevap vermedim, ama bu beni biraz yumuşatmıştı. *Büyükbaş Hayvanlarda Görülen Tüberkülozla İlgili Özet Çalışma*'yı kast ettiğini düşünerek, özür dilemek için bana bir kitap almak istediğini zannettim. Fakat çarçabuk, bunun çok zayıf bir olasılık olduğunu fark ederek, böyle bir özür karşısında nasıl davranacağımı şimdiden kestiremeyeceğimi anladım.

Ocakta işim bitince yemeği masaya getirdim ve Abel'ın karşısına oturdum. Hemen yemeğe başladı ve her sabah olduğu gibi neşeli bir şekilde kendi kendine konuşmaya devam etti. Benim sessizliğimin farkında değildi.

"Sanırım her saat başı ve buçuklarda bir tren kalkıyor," dedi. "Öğlen yemeği için bir planın var mı? Penley'de de yiyebilirim ama burada bir şeyler hazırlamayı düşünüyorsan, kalabilirim."

Buna ne cevap vereceğimi düşünürken, sabırla bekliyordu.

"Özel bir planım yok," dedim en sonunda. "Sanırım erkenden gidip kendine biraz zaman ayırsan iyi edersin."

"Bu çok iyi bir fikir," dedi. Kahvaltısını bitirdikten sonra, kalkıp tabaklarla tavayı yıkadı.

"İzninle," dedi ve mutfaktan çıktı. Birden, şimdiye kadar şansımın ne kadar yaver gitmiş olduğunu düşündüm. Bu çocuk dövülmüş, terk edilmiş ve Tanrı bilir ne kadar acı çekmişti. Tüm bunların ardından, bütün bir gece yağmurda yürüyüp ıslandıktan sonra kapıma gelmiş ve şimdi de, üzerinden üç ay geçtikten sonra, kendini tutamayıp ağlamıştı. Dahası, ortada bir sorun varmış gibi görünmüyordu. Abel'ın söylediği şeyleri kişiselleştirerek üzerime alınmakla çocukluk ettiğime karar verdim ve giderken iyi eğlenceler dileyerek onu uğurladım. Sonra da, büyük bir fedakârlık yapıp lambanın kırıklarını temizledim.

Öğlen yemeğimi evde tek başıma yedim ve sonra dışarı çıktım. Hava çok güzeldi: Hafif bir ceket gerektirecek kadar serindi ama yaz mevsimi olduğundan evde kapalı kalmak günü ziyan etmek gibi görünüyordu. Aklımda belli bir yer yoktu; belki doktoru ziyaret ederim, belki gidip birileriyle dama oynarım, ya da Diana'yı görmeye giderim diye düşünerek evden çıktım.

Fakat kendimi oyuna veremeyecek kadar uykusuz hissediyordum, doktoru da yakın bir zaman önce görmüştüm. Diana'ya gitmek yerine de, ona bıraktığım çiçeklere vereceği tepkiyi görmek için beklemenin daha iyi olacağına karar verdim. Kasabaya doğru ağır adımlarla yürürken, birden aklıma müthiş bir fikir geldi: Ne zamandır ormana gitmemiştim.

Ormana gitmek için bundan daha güzel bir fırsat bulamazdım. Hava güzeldi, yemeğimi yemiştim ve Abel da kendi isteğiyle evden gitmişti. Huzurlu bir gün geçirip keyfime bakmaktan başka yapacak bir işim yoktu.

Ben de hemen hemen öyle yaptım. Şartların bu denli uygun olmasının verdiği heyecanla, dosdoğru çam ormanına yürüdüm. Ormanda başımı yukarı kaldırıp boş boş dolaşarak, çamların tepelerine baktım. Her zamanki gibi amaçsızca dolanıp ağaçlara bakınıyordum, fakat bu defa daha fazlasını yapamadım: Kendimi amaçsız *hissetmiştim* ve ağaçlar yalnızca ağaçtı.

Bu duygu eve her zamankinden erken dönmemi sağlamadı. Alışkanlıkla yürümeye devam ettim ve bu rahatsızlık verici his gitgide pekişti. Ormanda bana hitap eden hiçbir şey yoktu. Sonunda bu başıboşluk duygusu o denli yoğunlaştı ki, buraya gelmekle hata ettiğimi itiraf edip evime döndüm.

Ama dışarıdan bakınca, bu yeşil boyalı ev de, bana en az orman kadar boş göründü; bu yüzden ben de karşıya geçip ahıra girdim. Tembel ineğimin burnunu kaşıdıktan sonra, süt sağarken kullandığım tabureye oturdum.

"Ne dersin Kassandra?" dedim. "Sence hayatta yeni bir amaç mı edinmeliyim? Gidip kendime birkaç tane tuval mi alsam?"

İnek geviş getiriyordu.

"Doğru ya," dedim, "belki de önce gidip biraz kâğıtla birkaç tane karakalem almalıyım. Sence buradaki dükkânda bulabilir miyim?"

Onun omuz silkerek 'Git de bak' dediğini hayal ettim. Saatime baktım.

"Belki de yarın giderim," dedim. "Sanırım yemekten önce bir iki saat kitap okusam iyi olacak."

Kassandra'nın umurunda bile değildi. Tekrar burnunu kaşıdıktan sonra ahırdan çıkıp kapısını kilitledim. Farkında olmadan, yeşil boyalı evimin ön kapısından geçip arka tarafına dolaştım. Verandaya çıktığımda, arka kapının açık olduğunu gördüm. Refleks olarak dönüp verandada kimse var mı diye kontrol ettim, ama görünürde kimsecikler yoktu. Abel'ın evden çıkarken kapıyı dikkatsizce çektiğine ve kilidin dili dışarıda kaldığı için de kapının kapanmamış olduğuna karar verdim.

Kapıyı kapatırken "Abel!" diye seslendim. Onun aşağıya inip arka kapıya kadar gelmesini istiyordum, böylelikle kapıyı kilitlemediği için ona fırça atabilecektim. Ama hemen sonra fikrimi değiştirdim; yeni bir sinir krizine daha neden olmak istemiyordum. Sonuçta bu çok da önemli bir hata değildi, ne de olsa küçük bir kasabadaydık. Kimse bizi soymak için beklemiyordu.

Fakat az önce ona ismiyle seslendiğime göre, bir şey yapmalıydım ve yeniden bağırdım. "Abel, evde misin?"

Yanıt yoktu. Belki de gelmiş ve uyuyakalmıştı. Bu sabah ön kapıdan çıktığıma göre, arka kapı Abel çıktığından beri açık kalmış olmalıydı. Yukarı çıkıp kapısını vurdum ve içeriden ses gelmeyince kapıyı açıp odasına girdim. Odası boştu.

Çalışma odamdaki kitapların bir bölümü açık bırakılmış, birkaç tanesi de tersinden masama konmuştu. Bunlardan birinin –*Avrupa Kıtası'nda Cüzzamın Toplumsal Tarihi*– arasında bir kurşunkalem vardı ve kitabın sayfalarını karıştırınca, birçok yerinin işaretlenmiş olduğunu gördüm. Kelimelerin ve cümlelerin altı anlamsızca çizilmiş ve kenardaki boşluklar birtakım şifreli yazılarla doldurulmuştu.

Kitaplarımın altüst edilmiş olması beni sandığımdan fazla etkilemiş olmalıydı, çünkü hepsini kaldırıncaya kadar (bir tek *Toplumsal Tarih*'i ortada bırakmıştım) mikroskobumu fark edememiştim. O da, tüm parçaları ve yedek donanımları rastgele etrafa saçılmış bir halde, masamda duruyordu. Göz merceği de kirliydi.

Ortalığı temizlemek tam bir saatimi aldı. Mikroskobu söktüm ve tüm parçalarını tek tek temizledim. Her birini yeniden gözden geçirdikten sonra, gövdeyi ve diğer parçaları kutusundaki yerlerine yerleştirdim. Kutuyu kitaplığımın en üst rafına kaldırdım. Ardından, iyi bir silgi bulabilmek için masamı didik didik aradım, bulunca da oturup toplumsal tarih kitabımın sayfalarını temizlemeye koyuldum.

Kurşunkalem izlerinin kolayca çıktığını görünce, yaptığım işten zevk almaya başladım. Kafamı kaldırdığımda, saat yediye gelmişti. Çalışma odamdan çıkarken, yargıç tokmağımın –bu tokmağı babama tanınmış bir yargıç vermişti ve ondan da bana kalmıştı– yerde, koltuğun altında olduğunu gördüm ve kaldırıp masanın üstüne koydum.

Yemeği hazırlamak için aşağı indim. Artık Abel için endişelenmeye başlamıştım. Saat yediden sonra Bettley'de yapılacak bir şey kalmazdı ve gidebileceği başka bir yer de yoktu. Birkaç dakika kendimi oyaladıktan sonra, aklıma akşam yemeğini Penley'de yiyebileceği geldi. Yemek yemeden trene binmediyse, eve gelmesi sekizi, hatta dokuzu bulabilirdi.

Tek başına yemek yemek bana hiç zevk vermemişti. Tek başına yemek yemekten bahsediyor olmam önemli, çünkü neredeyse tüm yetişkinlik hayatım boyunca yalnız yaşamış ve yemeklerimin çoğunu bir başıma yemiştim, ama şimdiye kadar kendimi hiç bu kadar yalnız hissetmemiştim. Genel olarak şehirdeki hayatım hep tek başına geçmişti, fakat bu yalnızlığın belli zamanlarda konuşacak belli insanlar bulup bulmamakla bir ilgisi yoktu ve Abel gelmeden önce de Bettley'de zaman çoğunlukla harika geçerdi, kendimi hiç yalnız hissetmezdim. Çam ağaçları bile bana yeterdi. Fakat Abel'la olmaya alıştığımdan beri, kendi kendime kalamaz olmuştum.

Bir şeyler okumak için çalışma odama çıktım. Karalamalarını itinayla sildiğim, cüzzamın toplumsal tarihini anlatan kitabı okumaya başladım. Ancak zaman ilerledikçe kendimi kitaba veremez oldum ve gitgide daha çok endişelenmeye başladım. Ön kapının açıldığını duyduğumda saat onu geçiyordu.

"Nerelerdeydin?" diye sordum koşa koşa aşağıya inerek. "Seni çok merak ettim."

Abel güldü.

"Penley'deydim," dedi, "kitapçıya gitmiştim."

Ona göstere göstere saatime baktım.

"Yiyecek bir şey var mı?" dedi. Ona hemen cevap vermeyince, bir süre sabırla bekledi.

"Rahatına bak, ne istiyorsan alabilirsin," dedim sonunda ve tekrar yukarıya döndüm.

2

Sonraki gün ve haftalardaki ruh halimizi nasıl aktaracağımı tam bilemiyorum. Abel'la aramızda geçenleri anlatacak olsaydım, sanırım her şeyin tamamen sıradan olduğunu söylerdim;

ikimizin de birbirimize karşı olan davranışlarımızda hiçbir değişiklik yoktu. Fakat her şey mutlak bir nahoşluğa bürünmüştü. Geçen günkü o sinir krizinin başımıza gelebilecek en kötü şey olduğu konusunda kendimi kandırmaya çalışsam da, bir türlü onu atlattığımıza sevinemiyor ve Abel'ın her yaptığı işte ya da her söylediği sözde bir fesatlık ya da imalı bir söz bulmaya çalışıyordum. (Bir kez daha benim çocuksuz bir bekâr olduğumu ve Abel'ın da tam anlamıyla büyümüş de küçülmüş havalarında, erken gelişmiş bir çocuk olduğunu hatırlatmak istiyorum: Bu yüzden ona, bir yetişkin gibi davranmaktan öte, nasıl yaklaşmam gerektiğini bilemiyordum.)

Bir cumartesi akşamı, Abel'la birlikte oturma odasındaydık. O, Penley'den aldığı kitaplarından birini okuyordu ve ben de yürüyüşe çıkmak için ayakkabılarımı giyiyordum. Tam ayağa kalkacakken kapı çaldı.

Kapıdaki, kolunun altına sıkıştırdığı bir keman kutusuyla, Dr. Ericsson'du.

"Merhaba Joseph," dedi. "Ne zamandır görüşemiyoruz."

El sıkıştık.

"Mükemmel bir zamanlama oldu," dedim. "Ben de tam yürüyüşe çıkmak üzereydim."

"Ah, öyle mi?" dedi. "Ben de hâlâ keman çalıyor musun diye sormaya gelmiştim."

"Eskiden çaldığımı nereden biliyorsun?"

"Çalışma odanda görmüştüm. Hâlâ çalıyor musun?"

"Ne zamandır elime bile almadım; ne kadar oldu hatırlamıyorum. Şimdi alsam da doğru dürüst çalamam herhalde."

"Çok iyi," dedi doktor, "ben de öyle."

Biz kapıda konuşurken, Abel kitabı bırakıp ayakkabılarını giydi ve yanımıza geldi. "Şimdi beraber mi çalacaksınız?" dedi. Ben de muhtemelen öyle yapacağımızı söyledim.

"Ben biraz yürüyeceğim," dedi Abel. Askıdan yedek anahtarı alıp cebine attı.

"Sadece fazla mütevazı davranıyorduk Abel, tedbir amaçlı," dedi doktor. "Dışarı çıkmak zorunda değilsin."

"Eminim çok yeteneklisinizdir," dedi Abel kapıyı açarken. "Ama ben müzikten hoşlanmam."

Kapıyı çekip çıktı. Çocuğun bu davranışı beni çok utandırmıştı ve hiçbir şey olmamış gibi davranmaya çalıştım.

"Onunla ilgili bir şeyler yapmalısın," dedi Dr. Ericsson. "Okula gitmeli. Derslerden sıkılacağından hiç şüphem yok ama bu onun sosyal gelişimi açısından son derece faydalı olacaktır. İstersen senin için öğretmenle konuşabilirim."

"Teşekkür ederim," dedim, "bu iyi bir fikir. Neyi çalmak istersin?"

"İstersen çalışma odana çıkalım," dedi doktor. "Notalarım çantanın içinde."

Yukarıda, ben kemanımı tozlu kılıfından çıkartırken, doktor keman çalmaya başlamıştı. Kemanımın asla akordunun bozulmaması gibi güzel bir özelliği vardı ve bu yüzden çabucak hazır olmuştu; böylece Dr. Ericsson'un düetine eşlik etmeye başladım.

Birlikte keman çalarak çok güzel bir akşam geçirdik. Birkaç dakikalık bir alıştırmanın ardından, yeterince iyi çalmayı başarmıştım. Doktor epey yetenekliydi ama profesyonel sayılmazdı. Bu yüzden ikimiz de kendimizi rahat hissetmiş ve pek zorluk çekmemiştik. İlk çaldığımız parça, basit ve hoş konulu bir ilahinin farklı çeşitlemeleriydi. Birbirimizle şakalaşırken hata yaptığımız için birkaç kez tekrarlamak zorunda kaldık ve her seferinde, en azından ben, aynı derecede etkilenmiştim. İlk düetin ardından bir düet daha yaptık ve sonra, hâlâ aklımda kalan bir solo parçayla devam ettim. Bu arada doktor bana eski bir dans müziği gösterdi. Kemanımın çıkardığı sesle bu müziğin karakteri arasındaki tezat çok hoşuma gitmişti.

Artık her nereye gittiyse, Abel geri döndüğünde, biz hâlâ çalmaya devam ediyorduk. Gelip sessizce çalışma odamın

kapısından bakıp gidecekti. Ama doktor onun kapıyı açtığını gördü ve onu içeriye davet etti. "Abel," dedi, "müzikten hoşlanmam derken neyi kast etmiştin? Müziğin titreşimini demek istiyorsun herhalde."

"Müziğin hiçbir türünden hoşlanmam," dedi Abel. "Herhangi bir inşaat sahasının gürültülerini dinleme zahmetine katlanmazdınız herhalde. Müzik de, düzensiz gürültülerin yerini almış düzenli birtakım gürültülerdir sadece. Aralarında hiçbir fark göremiyorum doğrusu."

Doktor da ben de kulaklarımıza inanamamıştık. Abel kendini mi savunuyordu yoksa bizi mi kışkırtmaya çalışıyordu bilmiyorum ama fikrini yinelemişti. "Oransal frekanslardan başka bir şey değil işte," dedi.

"Sen de öylesin," dedim. "Kapat şu kapıyı."

Abel kapıyı kapatıp gitti ve biz de doktorla birbirimize bakakaldık.

"Yemek de birtakım kimyasal maddelerden ibaret öyleyse," dedim, "ve kilise de taştan başka bir şey değil."

"Eh," dedi doktor, "çoğu yetişkin de büyümüş bir insandan başka bir şey değildir."

O saatine bakınca ben de kendi saatime baktım ve artık geç olduğu için müzik aletlerimizi kaldırdık.

"Ben de seninle yürüyeceğim," dedim. Doktor kemanını koltuğunun altına sıkıştırdı; birlikte hole doğru yürürken, durup Abel'ın kapısını tıklattım.

"Ben biraz dışarıya çıkıyorum," dedim. İçeriden bir cevap gelmedi.

Doktorla beraber kasabaya kadar yürüdük ve yol boyunca müzikten konuştuk. Ondan ayrıldıktan sonra Diana'nın evine uğradım. Diana'dan hâlâ bir ses çıkmamıştı ama artık çiçekleri umursadığım yoktu; sadece onu görmek istiyordum ve gidip kapısını çaldım.

"Joseph," dedi. Beyaz gömleğinin kollarını kıvırmıştı ve temizlik yapıyormuş gibi bir hali vardı.

"Çiçeklerimi aldın mı?" diye sordum hemen.

Diana rahatsız olmuş gibi görünüyordu. "Evet," dedi her an tetikteymiş gibi durarak, "teşekkür ederim."

Sonra gözünü bana dikti. "Hani pastam nerede?" dedi.

Birden boş bulunmuştum; aptalca şeyler geveleyerek ellerime baktım. Diana güldü.

"Nasıl bir pasta istiyorsun?" dedim.

"İçi hindistancevizli, beyaz kremalı, üzerinde pembe çiçekleri olan kat kat, sarı, kocaman bir pasta," dedi.

"Ah. Bir kalemin var mı?"

Ceplerimi karıştırarak küçük bir kâğıt bulmaya çalıştım.

"Ben sana hatırlatırım," dedi. "Ne yapıyorsun? Akşam yemeğini birlikte yiyelim mi?"

"Olmaz," dedim. "Eve gidip Abel'ın karnını doyurmam lazım... Sadece bir merhaba demek için uğramıştım."

"Oh," dedi Diana. "Pekâlâ."

Elini uzattı ve ben de tuttum.

"Merhaba," dedi.

"Merhaba."

Hemen sonra bana gülümseyerek kapıyı yavaşça kapattı. Bir süre onun verandasında kaldım.

Nihayet Abel'a yemek hazırlamak için eve döndüm. Yemekte pek bir şey yiyemeden, sessizce masada oturdum, o da bana müzik hakkındaki görüşlerini uzun uzadıya anlattı. Ona göre müzik çok büyük bir zaman kaybı ve aldatmacaydı. Astrolojiden daha mantıklı değildi ve müzikle uğraşanlara sadece acıyordu.

Abel'la artık hiçbir konuda tartışamadığım için fena halde moralim bozuluyordu; şimdi de öylece oturuyor ve hiç

susmadan konuşmasına izin veriyordum. Beni üzdüğünün farkındaydı ve bundan zevk alıyordu.

"Peki ya bilim?" diyebildim.

"Pratikte biraz daha ilginç olabilir," dedi, "ama bir o kadar da sıkıcıdır. Hapishaneye düşüp de, kaldığın hücrenin duvarlarındaki tuğlaları saymakla, onlar hakkında karmaşık yalanlar uydurmak arasındaki fark gibi."

Neredeyse ağlayacaktım.

"İyi ama başka ne var ki, Abel? Başka ne yapabilirsin?" diye sordum.

"Hapisten kaçarım," diye cevap verdi.

Durup durup aynı şeyi tekrarlamak istemem, ama bunu bir kez daha söylemek istiyorum: Beni korkutuyordu.

Sessiz kalmakla geçirdiğim sonraki birkaç gün boyunca, Abel bana sessizce işkence etmeye devam etti. Benim yerimde doktor olsaydı, onun böyle bir şey yapmasına izin vermeyeceğini ve tek yapmam gerekenin basit bir karar vermek olduğunu biliyordum: Abel, doktoru, benden daha akıllı ya da daha güçlü olduğu için –gerçi olabilirdi de– değil, sadece buna izin vermeyeceği için rahatsız edemezdi. O, Abel'a hiçbir üstünlük tanımaz ve onun söylediklerini pek fazla ciddiye almazdı. Ama ben böyle davranamıyordum: Çocuğa çok fazla karışıyor ve hiç güvenmiyordum. Hatta ona içten içe kırgınlık beslediğim bile oluyordu. Bazen durum doktor için bile böyleydi.

Abel'ın Penley'de biriyle buluşmaya gittiği bir gece –orada kiminle tanıştığı hakkında en ufak bir fikrim bile yoktu– Diana bana geldi. Yanağıma küçük bir öpücük kondurdu ve yanımdan geçip hemen oturma odasına doğru yürüdü.

Odaya henüz girmiştim ki, "Bugün kız kardeşimden bir mektup aldım," dedi. "Evleniyor."

Diana'nın kız kardeşi Grace, ondan on yaş daha küçüktü.

"Tebrik ederim," dedim.

Diana, sağ başparmağının tırnağıyla sol elinin işaret parmağını kaşıdı. "Sence de bunun için daha çok genç sayılmaz mı?" dedi.

"Bilmem ki," dedim. "Eğer doğru kişiyi bulduysa, zamanı da gelmiş demektir."

"Peki ya ben ne olacağım?"

"Ah," dedim, "Anlıyorum."

"Joseph," dedi, "Düğüne gidip gidemeyeceğimden hiç emin değilim."

"Elbette gideceksin," dedim.

Ayağa kalktım ve birbirimize oldukça yakın bir mesafede durduğumuzu fark ettim.

"Ya sen daha önce evlenseydin?"

O berrak, yeşil gözlerini bana çevirdi.

"Kiminle evlenecektim Joseph?"

"Birini bulabilirdin."

O kadar yakın duruyorduk ki, benimle konuşurken nefesini hissedebiliyordum.

"Sahi mi?" dedi.

Kapıya bakarak bir adım geri çekildim ve boğazımı temizledim.

"Peki, düğün ne zaman?" diye sordum.

Diana oturdu.

"Mayısta," dedi.

"Ah, daha çok zamanın varmış," dedim, "sekiz ay! İstesen çocuğun bile olur."

Diana güldü.

"Sırf ona hata yaptığını göstermek için bile evlenebilirim, ama bunun için çocuk yapmak tam anlamıyla sorumsuzluk sayılır."

"Tamam," dedim, "farz edelim ki bu hafta birine âşık oldun ve haftaya da evlendin, bir hafta balayına gittiniz ve sonraki bir hafta içinde de, anlarsın ya, başarılı oldunuz – yedi aylık hamile olsan bile, o düğüne gidip kardeşini görebilirsin."

Arkasına yaslandı.

"Aslında çok da umurumda değil," dedi. "Sadece düğüne gidip, bu konuyu bir daha aklıma getirmesem bile olur; ama biliyorum ki beni çok sıkıştıracaklar."

"Kız kardeşinin düğününde bile mi?"

"Tabii," dedi, "özellikle de kız kardeşimin düğününde. Bunu yapmak istemezler ama sen de bir şeyler yok mu diye de sorarlar, sonra da üzülüp, anlayışlı davrandıklarını sanarak seni teselli etmeye kalkar ve hiç durmadan konuşup seni ilgiye boğarlar."

"Ben de seninle geleyim istersen? Nişanlanmışız gibi yaparız?"

"Olmaz," dedi Diana, "o zaman hemen ardından düğünümüzü planlıyormuş gibi yapmamız gerekir, sonra evliymiş ve birlikte yaşıyormuşuz gibi, sonra da bir ev satın almış ve çoluk çocuğa karışmış gibi davranmamız gerekir."

"Para yüzünden anlaşamıyormuş gibi," dedim.

"Faturaları ödüyormuş, çek yazıyormuş ve mobilya satın alıyormuş gibi," dedi. "Bir de âşık rolüne girmemiz gerekir."

Birden bir sessizlik oldu. İkimiz de gözlerimizi kaçırdık.

"Deneyebiliriz," dedim.

Diana'nın gözleri neşeyle parladı. "Prova mı yapacağız yani?" dedi. "Önce neyi denemek istersin Joseph, mobilya almayı mı yoksa para yüzünden kavga etmeyi mi?"

"Para konusunda tartışmayı sevmem," dedim.

"Tamam," dedi, " o halde ne tarz bir büfe istersin?"

"Fark etmez."

Diana gülerek ayağa kalktı. "Banyoyu ne renk boyayacağız Joseph?"

"Sen karar ver," dedim.

"Peki ya ebeveyn banyosunu?"

"Umarım artık daha iyi hissediyorsundur," dedim. "Bana güvenmen hoşuma gitti."

Kapıya doğru yürüdük; Diana bir eliyle kolumu tutarken diğer eliyle gömleğime yapıştı. "Joseph," dedi, "Joseph, seninle uyumlu bir ekip olabiliriz!"

"İyi geceler Diana," dedim kararlı bir şekilde. "Daha iyi olmana sevindim." Tekrar yanağımdan öptü ve kıkırdayarak giderken arkasından baktım. Kapıyı kapatıp içeriye girdiğimde, evin kapkaranlık olduğunu fark ettim.

3

Gerginlikler gitgide artıyordu. Örneğin: Eylül ayı boyunca her sabah Abel'a kahvaltı hazırladım. Ama eylül ayı boyunca hiçbir sabah Abel'a kahvaltı hazırlamak istemedim. Fakat her sabah aynı saatte kalkıp, mutfak masasının başına geçerek gazetemi okumaya başladığı için, bundan kaçamıyordum; şimdi düşünüyorum da, aslında o yaştaki bir çocuk için bu hiç de doğal bir durum değildi. Öylesine güçlü bir beden dili vardı, öylesine buyurgan ve kendinden emin bir ses tonuyla konuşuyor ve kendini öyle yükseklerde görüyordu ki, her sabah kahvaltısının hazır edilip önüne getirilmesini bekliyordu ve ben bir türlü kendimde onun bu sert tavrına karşı çıkacak gücü bulamıyordum.

İkinci bir örnek: Okula başlaması için onunla en üç kez konuşmaya çalıştım ama beni dinlemedi. Doktor bu konudan ilk kez söz açtığında pek üstünde durmamıştım, ama Abel'ı evde tutmak zorlaştıkça, bunun denemeye değer bir fikir olduğuna kanaat getirdim. Bettley'deki okul eylül ortasında ya

da eylülün sonlarına doğru açılıyordu ve okul açıldığı zaman başlamasının onun için daha iyi olacağını düşünüyordum. Okul başlamadan önce tam iki kez konuyu açmak istedim ama her defasında konuyu kolayca değiştiriverdi. O kadar rahat ve kibirliydi ki, beni tam anlamıyla mağlup ediyordu. Derken doktor bana okulun açıldığını söyledi ve ben birkaç gün sonra Abel'ı evden dışarı çıkartmaktan umudumu kestim.

Bir sabah Abel'ı, üstüne konduğum bir matematik kitabını okurken gördüğümü ve öğle yemeğinde bana başka matematik kitabım olup olmadığını sorduğunu da belirtmeliyim.

"Eskiden vardı," dedim. "Üniversitede üç yıl matematik okudum. Ama hâlâ bende olsaydı hepsi bir arada duruyor olurdu."

"Sorun değil," dedi Abel.

"Penley'den birkaç kitap bulabiliriz," dedim. "Matematiğe giriş mi yoksa cebir mi istersin?"

Bana sanki yaşını tahmin edemediğim bir çocukmuş gibi, küçümseyerek baktı.

"Altı yaşında değilim Joseph," dedi. "Bu kitapta yalnızca tek bir değişken var ve cevapları da hemen kafadan bulup sorunun yanına yazabiliyorsun. Oysa okudukça daha ilginç olacağını düşünmüştüm."

"Ah," dedim. Gösteriş yapmıyor, doğruyu söylüyordu.

Okula gitmemekle hiçbir şey kaybetmemişti.

Okul açıldıktan bir hafta sonra, yeniden şansımı denedim. "Biliyorsun Abel," dedim, "Bettley'de oldukça iyi bir okulumuz var. Sadece bir sınıfı ve bir öğretmeni var, ama sanırım..."

"Daha önce bunu iki kez dile getirmiştin, Joseph," diye cevap verdi, "ve her ikisinde açıkça bu konuyla ilgilenmediğimi belirttiğimi sanıyorum. Sekiz saat bir odaya kapanıp hecelemeyi öğrenmenin ne anlamı var?"

"Hayır," dedim, "bu – ama öbür çocuklar..."

"Ah, anladım," dedi, "halka oynamayı öğrenemediğim için ileride kariyerimin zedeleneceğinden korkuyorsun. Pekâlâ Joseph, eğer bu bir sorun olacaksa, ben de özel bir öğretmen tutacağım."

"Hayır," dedim, "demek istediğim..."

"Affedersin," dedi, "Dükkâna gitmem lazım."

Bu kez kendine farklı renklerde altı ithal gömlek aldı. Bir gün onu yumurta almaya göndermiş ve dükkânda hesabım olduğunu söylemiştim. Çokbilmiş bir âlim gibi, hemen bu ipucunu değerlendirerek bir deneme yapmış ve kendine üç çikolata, iki kurşunkalem, bir defter ve bir de kravat almıştı. Hafta sonunda faturası gelince, hiç yorum yapmadan ödedim. Ne de olsa birkaç çikolata ve kurşunkalemle batacak halim yoktu ve her genç erkeğin mutlaka bir kravatı olmalıydı.

Onu uygun bir bütçeyle ya da harçlıkla sınırlamayı düşünmüş ama bu konuyu dile getirememiştim. Böylece, bir hafta sonra harcamalarını arttırdı ve arttırmaya da devam etti, ama ben ona bir şey demeye çekiniyordum. Onu utandırmak istemiyor ve onun yerine ben utanıyordum. Onu zamanında uyarmadığım için de suçluluk duyuyordum. Eylül ayının sonlarına doğru, çocuğun benden fazla giysisi ve, dükkân sahibinin Penley'deki kitapçıyla olan muhabbeti sayesinde, küçük bir kütüphanesi olmuştu.

Ayın ortalarında bir gün, bir kitap istemek için Diana bizim yeşil eve uğradı. (Sanırım bir yemek kitabıydı; bir yerlerde birkaç tane olmasına rağmen yemek kitaplarıyla alakam yoktu, bu yüzden kitabı hatırlayamıyorum.) Havaların soğumasından söz ederek oturma odasına doğru yürüyorduk ki, Abel birden, sanki rahatsız olmuş gibi kafasını kitabından kaldırdı ve sözümü kesti.

"Senin için ne yapabilirim?" dedi Diana'ya. Bunu sorarken ona dik dik baktı. Diana şaşırıp kaldı; ona yanıt vermesi birkaç saniyesini aldı.

"Joseph'ten bir kitap istemeye gelmiştim," dedi.

"Oh," dedi Abel ilgisizce, "demek okumayı biliyorsun!"

Diana ağzını açacak gibi oldu ama hiçbir şey söylemedi; bir ona bir diğerine baktım, ben de bir şey söyleyememiştim. Sonunda Diana'ya oturmasını söyledim ve yukarıya, çalışma odama çıktım. Çalışma odamda yemek kitabını buldum; masamda ayrıca koca bir mürekkep lekesi vardı ve çöp kovasında da, *Salgın Hastalıkların Tedavisiyle İlgili Özet Sözlük*'ün 101. sayfasının köşesine sarılı, çiğnenmiş bir sakız.

Aşağıya indiğimde Abel'ın alçak sesle, hızlı hızlı konuştuğunu duydum; Diana'nın sesini duymadım ama sanırım konuşmalarında benim ismim geçiyordu. Ben odaya girer girmez, Abel birden sustu ve yeniden kitabına döndü. Diana da, bana yemek kitabı için teşekkür ederek, aceleyle ayrıldı.

"Ona ne anlattın?" diye sordum.

Abel, kafasını kitaptan kaldırmadan, "Sadece konuşuyorduk," dedi.

Derin bir nefes alıp yumruklarımı sıktım ve sonra odadan çıktım.

Dördüncü bir örnek: Pikabımı ortadan kaldırmak zorunda kaldım. Arada sırada, hava kararıktan sonra Bach'ın eserlerinden birini dinlemek hoşuma giderdi. Fakat Abel, önce kibarca ve özür diler gibi, ardından büyük bir sabır ve anlayışla, duvarlardan geçen sesin dikkatini dağıttığını söyledi: Dediğine göre, gelen sesler yüzünden, o anda yapmaya çalıştığı şeyi bırakıp müziği düşünmeye zorlanıyordu. Ben de onu, müziği benimle birlikte dinleyebileceği çalışma odama davet ettim, fakat ne yazık ki müzikten hoşlanmıyordu.

Gidip kendime bir kulaklık aldım, ama sonunda bunları da pikapla birlikte toplamak zorunda kaldım. Kulaklıktan çıkan ya da duvardan geçen sesin insanı ne kadar rahatsız edebileceğini pek anlayamasam da, ne zaman kulaklığı kafama

geçirsem ya da pikaba bir plak koysam, anında kapımda beliriyor ve usulca kapımı tıklatıyordu. Derken bu yavaş vuruşlar düşmanca yumruklamalara dönüştü. Bence tek duyabildiği, pikabın platformunun çıkarttığı sesti.

Beşinci örneğim, onun şu bitmek bilmeyen sinir krizleri. Eylül ayı boyunca birkaç sinir krizi geçirdi, ama hiçbiri ilki kadar uzun sürmedi ya da hiçbiri o kadar korkunç değildi. Tek bildiğim, oturmuş keyifli bir sohbet ederken, birdenbire patlayıverdiğiydi. Alakasız ya da hiç olmadık bir şeye sinirleniyor ve duvarları yumruklamaya başlıyordu. Sonra yine birdenbire sakinleşiyor ve eğer bu konuda bir şey söyleyecek olursam, dediklerime bir anlam veremiyor –ya da veremiyormuş gibi davranıyor– ve *benim* bu tuhaf davranışımı küstah bir şekilde yorumluyordu.

Bence kendi davranışlarının pek farkında değildi. Bir keresinde, yine böyle bir kriz anında, masadan bir kâse alıp karşısındaki duvara fırlatmıştı. Elbette, kâse anında bin parçaya bölünerek yere düştü. Bir an ikimiz de yerimizden kımıldayamadık. Ben kara kara ne yapacağımı düşünürken, o hâlâ bu krizin etkisindeydi. Sonra, birdenbire bir düğmeye basılmış gibi, kendine geldi. Kırık kâseye baktı ve pis pis sırıttı. "Ne olmuş bu kâseye böyle?" dedi.

O an için, benim bu acizliğimle mi dalga geçtiğini, yoksa kâseyi gerçekten benim kırdığımı mı ima etmeye çalıştığını anlayamamıştım. Şimdi geriye dönüp baktığımda, bunun her ikisinin arasında bir şey olduğunu söyleyebilirim. Ben o gün cam kırıklarını toplarken, Abel da masaya geçip bana uluslararası işbirliği konusunda neler düşündüğünü anlatmaya devam etmişti.

Bir başka sinir krizinde, bir kitabı tamamen parçaladı. Yine hiçbir şey yapmadım, ama bu kez ne yapacağımı bilemediğim için değil. Hiçbir şey yapmadım çünkü istediğim tek şey onu

gırtlaklamaktı. Kendine geldikten sonra etrafı toparladı, fakat özür dilemedi. Kitabın cildini yerden aldı ve yırttığı bütün sayfaları toplayıp içine doldurduktan sonra, kitabı dışarıya götürüp çöp bidonuna attı. Geri geldiğinde doğruca odasına gitti ve kapıyı sertçe kapattı.

Ama şunu söylemek istiyorum ki, kapıyı o şekilde çarpmasını, bu krizlerin onu duygusal anlamda da etkiliyor olduğuna yorduğumu hatırlıyorum. Onu gebertmek istememe rağmen, kapıyı öyle çarpmış olması beni birden yumuşattı ve onunla konuşmak için yukarıya çıktım. Kapısını vurdum; sakince bana içeri girmemi söyledi.

"Abel," diye başladım, yumuşak bir tavırla. Derken, onun koltukta kaykılmış bir vaziyette matematik çalıştığını fark ettim. Hiç üzgün görünmüyordu. Yine de, yatağının üzerine oturup onunla konuşmaya devam ettim.

"Sen buraya geleli birkaç ay oluyor," dedim, "ve şimdiye kadar bana hiç içini dökmediğini fark ettim."

"Bana bir mesaj mı vermeye çalışıyorsun, Joseph?" dedi. Gözlerimi kapatıp, sakinliğimi korumaya çalıştım.

"Galiba iyi ifade edemedim," dedim zorla gülümsemeye çalışarak. "Burada gerçekten mutlu ya da huzurlu olup olmadığını bilmiyorum demek istemiştim Abel ve şimdiye kadar sana bunu sormamakla hata ettiğimi düşünüyorum. Şimdi seni üzmek istemem, ama seni hâlâ mutsuz eden ya da her şeye karşı genel bir öfke beslemene sebep olan birtakım şeyler yaşamış olabileceğini düşünüyorum."

Bunları söylerken ona bakmamıştım ve düzgün bir diksiyon kullanarak söyleyeceklerime konsantre olmuştum. Fakat başımı kaldırınca, yüzünde hafif bir gülümsemeyle sözümü bitirmemi beklediğini gördüm.

"Belki," dedim, "bir uzmanla konuşmak isteyebilirsin."

"Affedersin ama," dedi, "doktorun bana söyleyeceklerine yol yapıyormuşsun gibime geldi."

Biraz güldükten sonra tekrar kitabına döndü ve ben de odadan çıktım.

O gün, doktor beni akşam yemeğine davet etmişti. Abel'ın yemeğini hazırladıktan sonra akşam yedi gibi dışarı çıkarak kasabada küçük bir yürüyüş yaptım. Doktorun kapısını çalıncaya kadar, onunla Abel hakkında konuşmakta kararlıydım, ama kapıyı açıp da beni içeriye davet edince, Lucy'le merhabalaştım ve anında böyle bir niyetim olduğunu unuttum.

Lucy son derece sakin ve güvenilir bir kadın olduğu için, onunla arkadaşlık etmek insana bitmek bilmeyen bir keyif verirdi; dahası, o kadar iyi niyetli biriydi ki, onun yanındayken her şeyin yolunda gideceğine inanmamak mümkün değildi. Üçümüz iki buçuk saat kadar sanattan ve müzikten konuştuk. Yalnız yaşamadığımı unutmuştum. Ama sonra, mecburen kalktım.

Ön kapıya gelinceye kadar, anahtarımı yanıma almadığımı fark etmemiştim. Kapıya vurdum. Sonra bir daha vurdum. Arka tarafa dolanıp öteki kapıyı denedim. Sonra tekrar denedim. Oradan Abel'ın ikinci kattaki odasına doğru seslendim. Sonra ön tarafa geri dönüp kapıyı yumruklamaya başladım. Her yumrukta öfkem daha da artıyordu.

Abel'ın oturma odasından kapıyı yumruklamamı dinlediğinden emindim ve bu beni bir kat daha sinirlendiriyordu. Bağırmaktan sesim kısılmıştı, ama on beş yirmi dakika boyunca, iki elimle birden kapıyı yumruklamaya devam ettim. Derken, birinin beni izlediğini fark ederek durdum.

"Ne oluyor?"

Konuşan, arkamdaki Abel'dı. Dönüp baktım.

"Neden bu kadar patırtı ediyorsun?" dedi. Üzerinde bornoz, ayağında da terlikleri vardı. Serin bir gece olmasına rağmen, hiç de üşümüş gibi görünmüyordu; belli ki çok uzun bir zamandır dışarıda değildi.

"Nerelerdeydin?" diye sordum. Abel cevap vermeden önce kapıya doğru yürüdü.

"Anahtarlarını evde unuttuğunu fark ettim," dedi "ve doktorun evine götürmeyi düşündüm. Herhalde birbirimize rastlayamadık."

Konuşması uysal ve kinayeliydi, belli ki yalan söylüyordu.

"Buradan doktorun evine giden sadece tek bir yol var," dedim.

"Arka kapıdan çıktım ve kestirmeden gideyim diye ormana saptım," dedi. "Kıl payıyla seni kaçırmış olmalıyım."

Kilidi açıp içeri girdi ve ben de koşup, kapı kapanmadan yetiştim. Yalan söylediğini biliyordum ama ses tonu o kadar doğaldı ki, bu konuda ona hiçbir şey söyleyemedim. Anahtarım holdeki askıda duruyordu. Onu cebime koyup, yatmaya gittim.

YEDİNCİ BÖLÜM

1

Sabah, beden dili ne söylerse söylesin, ona kahvaltı hazırlamamakta kararlıydım, fakat yine benden önce davranmıştı: Mutfağa girdiğimde çoktan kalkmış, sahanda yumurta pişiriyordu.

"Otursana Joseph," dedi, "asabımı bozuyorsun."

Şimdiye kadar beni parmağında oynatmakta son derece başarılı olmuştu: Tam oturmak üzereyken oturmamı söyleyince, birden ona itaat ediyormuş gibi görünmemek için oturmak istemedim, ama sonra, davranışlarımı değiştirmenin de ona itaat etmekten farklı bir sonuç doğurmayacağını düşündüm ve oturdum.

"Sen Yahudi misin Joseph?"

"Ne?"

Abel durdu ve önüme yağ içinde bir tabak, içine de yanmış iki yumurta koydu. Çatal vermemişti.

"Yahudi misin diye merak ettim," dedi. "İkinci ismin Seligman da."

"Sağ ol," dedim, çatal almaya kalkarken. "İkinci ismimin ne olduğunu biliyorum."

"Sorudan kaçıyor musun?" dedi. Tam kıvamında pişmiş diğer iki yumurtayı kendi tabağına alıp oturdu. Masaya dönünce elimdeki çatalı kaptı ve ben de sessizce yenisini almaya gittim.

"İbrani kanı taşımaktan utanıyor musun Joseph?" dedi.

"Hiçbir şeyden utandığım yok," dedim. Öfke ve yenilgiyle, yanmış kahvaltımın başına oturdum. "Annem Yahudi'ydi ama ben vaftiz edildim."

"Tanrıya şükür," dedi Abel. "Demek onun için boynuzların çıkmamış."

O bunları söylerken, ben de tabağımdaki yanmış yumurtaları çöpe atmakla meşguldüm. Sonra tekrar yerime oturdum.

"Sen neden bahsediyorsun?"

Abel bana bakıp gülümsedi.

"Sen de biliyorsun," dedi, "hayatımda hiç Yahudi görmedim. Gerçekten boynuzlarının olup olmadığını nereden bilebilirim ki?"

Cevap vermedim. Bu işi daha fazla uzatmak istemiyordum. Tekrar ayağa kalktım.

"Yine de," dedi, "bildiğim kadarıyla bir Yahudi karısından doğmuş olmak, kanunen seni de bir Yahudi yapar."

"Yahudi karısı denmez," dedim tıslayarak; şimdi lavabonun başındaydım.

"Tamam," dedi cömertçe, "başka türlü söyleyeyim o zaman. Doğuştan Yahudi bir ıslak orospudan fırlamış olmak seni de bir Yahudi yapar, çünkü bu acayiplik onun amından doğruca senin kafana geçmiştir. Bu ifadeyi nasıl buldun? Hamursuz bayramında olduğumuza göre, buralarda epeyce Hıristiyan kanının dolaştığı belli sanırım, ama şu gevrekleri ya da tavuk etlerini nereden bulduğunu bilmiyorum."

Titreyen ellerimle lavabonun kenarına yapışarak, ona mümkün olan en ağır cevabı verdim.

"Sana vaftiz edildim dedim!"

Abel kıkırdamaya başladı – kazanmıştı.

"Bunda utanılacak bir şey yok ki," dedi ve ben odadan çıktım.

Aşağılanmış ve utanmış bir halde çalışma odama çıkıp biraz kitap okumaya çalıştım. Kitapların üzerlerindeki başlıkları bile zar zor görebiliyordum, fakat biraz kendime gelince, kitaplığımdaki kitapların yarısının ters yüz edilmiş olduklarını fark ettim.

Bu sırada Abel içeriye girdi. "Diana da yarı Yahudi, öyle değil mi?" dedi. "Yahudi gibi kokuyor mu bari?"

Başımı ellerimin arasına aldım.

"Ne demek istediğimi biliyorsun," dedi Abel. Ama ona cevap vermeme fırsat bırakmadan, gülerek konuyu değiştiriverdi.

"Dinle," dedi, "kahvaltıyı ben hazırladığım için, bulaşıkları sana bırakacağım. Hepsini lavaboya bıraktım. Bence tavayı çok fazla bekletme yoksa yumurtalar yapış yapış olur."

Kitaplardan birinin cildine yapıştım. Abel da koltuğa kurulup bacak bacak üstüne attı.

"Çocuklarınızın neye benzeyeceğini merak ediyorum doğrusu," dedi. "Acaba hepsi beyaz mı olur, Yahudi mi, yoksa tek renk mi?"

Raftan bir kitap çektim. "Kimse melezlerden hoşlanmaz, Joseph," dedi, "ister siyah olsun, isterse de olmasın. Eğer onu becermeyi başarabilirsen, bunu göz ardı etmemelisin."

Kitabı ona fırlatmak için kolumu havaya kaldırdım. Gözlerimi yumdum. Sesine nişan alabilirdim. Fakat ben daha kitabı fırlatamadan, göğüs göğse çarpıştık. Kitap, bir disk gibi elimden fırlayıp gitti. Koltuğa yığılıp, gözlerimi yerdeki kitaba diktim.

Düşen İncil'di. Sayfaları açılmış, kıvrılmış ve kirlenmişti. "Eline ilk geçen kitap İncil oldu. Bu biraz kinayeli bir durum, öyle değil mi Joseph? Kendimi Aziz Pavlus gibi hissettim."

Odadan çıkarken, kendisine çok komik gelen kaba saba bir sesle bağırdı. "Saul, Saul!* Neden bana zulmediyorsun?"

---

* İsrailoğullarının ilk kralının adı. Aynı zamanda Aziz Pavlus'un gerçek adı. (e.n.)

Kapımı sertçe kapatıp kilitledim. Günün geri kalanında Abel'ın neyle uğraştığını bilmiyorum, çünkü onunla karşılaşmamak için akşama kadar çalışma odamdan dışarı çıkmadım. Fakat akşam yemeği saatinde hem acıkmış hem de huzursuz hissediyordum. Bu yüzden, aşağıya inip mutfağa gidebilmek için kapının kilidini açtım.

Abel'ın kapısı açıktı. Sanırım beni bekliyordu. Ben koridora çıkar çıkmaz, o da odasından dışarı fırlayıp peşimden aşağıya indi. "Bu akşam ne yiyeceğiz Joey?" dedi.

"Bilmiyorum."

"Musevilikle dalga geçip seni kızdırdığım için özür diliyorum," dedi. Sadece birkaç adım arkamdan geliyordu ve sırt kaslarımın seğirdiğini rahatlıkla görebilirdi. "Bu konuda bu kadar hassas olabileceğin hiç aklıma gelmezdi."

Buna yanıt vermek istemedim.

Mutfağa girdiğimizde, hemen geçip masaya oturdu. "Ama herhalde ben de öyle olurdum," diye devam etti, "özellikle de bir melezsem."

"Yemek yemek istiyor musun?" diye sordum.

"Sen yemek yapmayı istiyor musun?"

"Yemek yemek istiyorsan," dedim, kalbim boğazımda atıp ellerim titrerken, "sesini kesmelisin."

"Ah!" dedi Abel. Ne kadar sinirlendiğim belliydi. "Ah, canım!" dedi. "Şu otoriteye bakın hele!"

"Şaka yapmıyorum Abel," dedim.

"Ah, ah, yapmıyorsun tabii. Kesinlikle. Seni ciddiye alıyorum Joey, endişelenme. Söz dinleyeceğim."

Abel sandalyesini düzeltip dimdik oturdu ve elleri dizlerinde öylece bekledi. Bu süre boyunca ağzını hiç açmayarak büyük bir iş başarmıştı. Mutfakta bir o yana bir bu yana dolanıyor, güçlükle malzemeleri çıkartıyordum. Yaptığım işe yoğunlaşmakta zorlanıyor, kendimi bir kediyle bir odaya

kapatılmış bir fare gibi hissediyordum. Ona baksam da bakmasam da, tüm dikkatimi Abel'a vermiştim ve nereye gidersem gideyim, Abel hep odanın merkezinde kalıyordu.

"Sessizliğimi bozduğum için beni affet Josephus," dedi Abel. "Ama sana tavuk yemediğimi söylemem gerek."

Tavuk pirzolalarını pane etmeye başlamıştım. En doğrusu onu duymazdan gelmek, ya da, daha da iyisi, eğer tavuk yemiyorsa bu akşamlık şansına küsmesi gerektiğini söylemek olurdu. Ne zamandan beri diye de sorabilirdim, çünkü bunun da bir yalan olduğunu biliyordum. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, o zamanlar hâlâ iyi bir insandım. Hiç sesimi çıkartmadım; tavukları öfkeyle kenara fırlatıp, onun yerine iki parça pirzola et çıkarttım.

Pirzolaları pişirirken Abel yine konuşmaya başladı. "Tekrar özür diliyorum Josephine," dedi, "ama bütün iyi şefler etin az pişirilmesi konusunda hemfikirdir."

Etini ateşten alıp önüne koydum. Hâlâ kanlıydı ama hiç umursamadı. Ben kendiminkini henüz yeni almışken, o yiyip bitirmişti bile.

"Ben patates istemiyorum," dedi ve kalkıp mutfaktan çıktı.

Onun böyle davranmasına izin verdiğim için küstahlaşıyordu, ama onu cesaretlendirdiğimi bildiğim halde buna engel olamıyordum.

Ayın sonraki günlerinde, zamanımın çoğunu dışarıda geçirmeye başladım. Bazen ormanda uzun yürüyüşlere çıkıyordum, ama hava artık iyice serinlediği için bunu pek sık yapamıyordum. Bunun yerine dükkâna gidip, oradaki emekli ihtiyarlarla dama oynuyordum. Fakat ne kadar yoğunlaşsam da, masa üstü oyunlarında pek iyi değildim ve hoş sohbet biri de olmadığım için bir süre sonra insanların benden sıkıldıklarını fark ettim. Bazen, sıkıca giyinip, kitaplarımı da alıp ahıra

gidiyor ve günü orada geçiriyordum. Ancak bu keyif, Abel yerimi keşfedinceye kadar sürdü.

"Josephus!" dedi beni görünce. "Burada ne işin var? Yoksa ineğe kitap mı okuyorsun?"

"Senin ne işin var?" diye sordum. "Onu sağmaya mı geldin?"

"İğrençleşme," dedi. "Sıkıntıdan patlıyorum zaten."

"Neden Penley'e gitmiyorsun?"

"Penley de en az burası kadar sıkıcı," dedi.

"Okula gitmeye ne dersin?" diye sordum. Abel cevap vermedi: Küçük kulübede geziniyor ve her şeyi kaldırıp altına bakıyordu.

"Ne arıyorsun?"

"Bu kapı kilitleniyor mu?" dedi.

"Dışarıdan kilitleniyor."

Başını salladı ve gitti. Rahatlamış bir halde kitabıma döndüm, ama bu da pek uzun sürmedi. Aniden bana sorduğu şeyin farkına vardım ve kitabımı atıp yerimden fırladım. Az kalsın gaz lambasını devirecektim. Hemen kapıyı yokladım. Kolayca açıldı ve kendimi bir anda ayazda buldum. Abel çoktan gitmişti.

Ertesi gün Penley'e ben kendim gittim. Yıllardır gitmemiştim. Şafak sökerken uyandım ve gün ağarırken evden çıktım. İlk trene henüz bir buçuk saat olduğu için, istasyonda beklemek zorunda kaldım. Tren geldiğinde, içinde sadece birkaç yolcu vardı.

Penley'de iyi vakit geçirdim. Kitapçıya gittim, restoranlarda yemek yedim, küçük müzeyi gezdim. Akşama doğru oturup gazete okunacak bir kafeterya bile vardı. Ama kendimi bir yere kadar oyalayabildim: Gün boyu gitgide azalan keyfim, eve dönüş vakti geldiğinde dibe vurmuştu.

Penley'de küçük bir otel vardı ve orada kalabileceğimi düşündüm. Ama bunun doğru olmayacağını biliyordum. Abel'ı

tek başına bırakmam doğru değildi; ayrıca, evimi ona emanet etmek de iyi bir fikir gibi gelmemişti. Belki biraz tuhaftı ama evimden olmak istemiyordum.

Yeşil boyalı eve geldiğimde hava çoktan kararmıştı.

"Bulaşıklar lavaboda," dedi Abel gelir gelmez, ama ben doğrudan odama çıkıp yattım. Haftanın geri kalanında da Penley'e gitmeyi sürdürdüm.

2

O haftanın son günü, akşama doğru birdenbire kasabadan sıkıldım ve akşam yemeği için eve dönmeye karar verdim. Bettley'e varıp eve doğru yürümeye başladığımda güneş yeni batıyordu. Sapağı döndüğümde, kapımda birinin olduğunu fark ettim: Diana'ydı.

"Selam," dedim; dönüp baktı. "Seni görmek ne güzel," dedim.

"Neredeydin?" diye sordu.

"Penley'e inip biraz vakit geçirdim," dedim. "Oradan geliyorum."

Anahtarımı çıkartıp kapıyı açtım. "İçeri gelmez misin?"

Cevap vermeden önce, bakışlarıyla oturma odasını şöyle bir süzdü. "Olur," diyerek peşimden geldi.

"Otursana," dedim; oturdu. Ödünç aldığı kitabı sehpanın üstüne bıraktı.

"Yemeğe kalır mısın? Şimdi bir şeyler hazırlayacaktım."

"Abel nerede?" diye sordu.

"Bilmem."

Ben yemeğe giriştim, Diana da sessizce odada oturdu. Birkaç dakika sonra Abel aşağıya indi. Beni mutfakta, Diana'yı da oturma odasında görünce donakaldı ve sırıtmaya başladı. Eski

bir tabir olacak ama başka türlü ifade edebileceğimi sanmıyorum; tıpkı kümese girmiş bir tilki gibi sırıttı. Parmaklarını o siyah, parlak saçlarına geçirip taramaya başladı.

"Hey," dedi, "şuna bak. Demek bayan arkadaşına yemek yapıyorsun, ha?"

"Daha yemeğe kalıp kalmayacağını bile söylemedi."

"Çok sevinirim Joseph," dedi Diana.

Abel içeriye doğru geldi. "Sizi rahatsız eder miyim?" dedi. Tezgâhta havuç doğradığım için, Diana'ya nasıl bir bakış fırlattığını görememiştim.

"Çok fazla değil," dedim.

Abel oturma odasına girdi ve oturdu. Konuştuğunu duyabileyim diye havuçları sessizce doğruyordum, ama sesi kesik kesik geldiğinden tam olarak ne dediğini anlayamıyordum. Yine de birkaç sözü dikkatimi çekmişti.

"Çünkü ismin Diana," dediğini duydum Abel'ın, "berbat bir Yahudi'yle kötü bir İrlandalının birleşiminden oluşuyor, tıpkı senin bir amla bir sikin talihsiz birleşiminden oluşmuş olman gibi."

Derhal yaptığım işi bırakarak oturma odasına bakan tezgâha abandım. "Ne dedin sen, Abel?" diye seslendim. Diana oturduğu yerde kalakalmış, ağzı beş karış açık bir halde, şaşkın şaşkın bakınıyordu.

"Arkadaşın Diana Green Greene'e, isminin ona cuk oturmuş olduğunu söylüyordum. Mutfağa gelip bizi daha iyi duyabileceğin bir yerde durmamızı ister misin?"

Abel'ın gözleri parlıyordu ve yanakları al al olmuştu.

"Hayır," dedim, "olduğunuz yerde kalın."

Bir süre sesli sesli doğramaya devam ettim ama sonra bıraktım. Asaletim merakıma yenik düştü ve ses çıkartmadan iş yapmaya koyulup kulaklarımı dört açtım.

"Affedersin," diyordu Abel, "tabii ki gayet uygun anlamında söyledim. Bir kadını beyniyle değerlendirmek bir

erkeği pişirdiği yemekle değerlendirmeye benzer. Oraya gelmemizi istemediğinden emin misin, Josephus?" diye seslendi.

Onlarla ilgilenmiyormuşum gibi yaparak tekrar sesli sesli doğramaya başladım. Ama bu sefer de onlar susmuştu. Öylece oturmuş birbirlerine bakıyorlardı.

Bunun devam etmesine izin vermekle hata ettiğimi biliyorum, ama daha önce de söylediğim gibi, bunun tek bir açıklaması var ve o da bu davranışları Abel'ın gençliğine veriyor olmamdı. Bu yüzden henüz tehlikenin farkına varamamıştım. Abel yanımdayken onunla uğraşmaktan başka hiçbir şeye fırsat bulamıyordum ve şimdi bile, bana inanılmaz gelse de, o günkü yemekte Diana'nın düştüğü durumu hiç düşünememiştim.

Abel sırıtarak Diana'nın sandalyesini çekti ve o da sinir içinde bu jeste karşılık vererek oturdu. İlk konuşan Diana'ydı. "Şu sıralar hangi kitabı okuyorsun Joseph?" diye sordu bana.

"*Bıçak Sırtı*'nı daha yeni bitirdim," diye başladım.

Abel hemen sözümü kesti. "Yine her zamanki gibi ölümlü kalımlı bir şeyler okuyor işte," dedi. Sesi gürdü ve birden odayı doldurmuştu. "Peki ya sen Diana? Geçen günkü soruma daha cevap vermedin. Okuyabiliyor musun? Okuyabiliyorsan, sen neler okuyorsun?"

Diana tabağına baktı, sonra başını kaldırıp kirpiklerinin arasından beni süzdü.

"Dün gece *Green Gable'lardan Ann*'ı** bir kez daha okudum," dedi.

"Aman ne hoş," dedi Abel.

"Sen ne okuyorsun Abel?" dedi Diana.

"Kızıl saçlı, duygusal kızlarla ilgili romanlar," dedi Abel.

---

* W. Somerset Maugham'ın 1944 yılında yayımlanan *The Razor's Edge* isimli kitabı. (e.n.)

** Kanadalı yazar Lucy Maud Montgomery'nin 1944 yılında yayımlanan *Anne of Green Gables* isimli kitabı. (e.n.)

"Dur da sana bir soru sorayım. O kitabı yeniden okurken, bu kez sonunun farklı biteceğini mi umuyordun?"

Diana cevap vermedi.

"Şu kitabın adı neydi Josephus?" dedi Abel. "Çamaşırhanede babasının tecavüzüne uğrayan ve annesinin Yahudi bir hizmetçi olduğunu sonradan öğrenen İngiliz lorduyla ilgili olan kitap."

"Ben de sana sorayım, Abel," dedim.

"Adını hatırlayamıyorum, ama sanırım Diana'nın hoşuna giderdi."

"Ben de sana sorayım, Abel."

"Bence ona bir şeyler hatırlatırdı. Söylesene Diana, yemek yerken hep böyle saçlarını mı çiğnersin? İsteseydin Joseph sana biraz daha et verirdi herhalde."

"Söyler misin Abel?" dedi Diana. "Hep böyle iğrenç misin?"

Abel keyiflenmiş gibi numaradan güldü. "İyi oyundu doğrusu, Diana Greene! Az kalsın beni ağlatacaktın. Baksana Josephus, ellerim nasıl da titriyor!"

"Sana bir soru sorayım Abel," dedim. "Chaloner'in *Menci-us'a Karşı*'sını okumuş muydun? Kuyuya düşen bir çocuğu ve onun neden orada bırakılması gerektiğini anlatır."

"Yasalara saygılı olmak daha çok ilgimi çekiyor Josephine," dedi Abel, beni ve yorumumu tamamen duymazdan gelerek. "Sana sorayım Diana," dedi, "*Green Gable'lardan Ann*'ı eğer yetişkinken okuduysan, sence o kitapta ırkçılıktan bahsediliyor muydu?"

"Abel," dedim.

"Matthew Ann'ı samanlıktan kurtarıp, ona hayatın gerçeklerini mi öğretiyor?"

"*Abel*," dedim.

Elini kaldırıp beni susturdu. "Haklısın Josephus," dedi ciddi bir tavırla. "Özür dilerim, Diana. Gerçekten çok iğrençleştim."

Diana omuz silkti fakat başını kaldırıp bakmadı.

"Seni incitmek istememiştim," dedi Abel. "Sadece hissettiklerimi sana nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum."

Diana birden başını kaldırdı. "Ne hissediyormuşsun?" dedi.

"Hiçbir zaman ne söyleyeceğimi bilemem ve her zaman ağzımdan yanlış şeyler çıkar," dedi Abel.

"Konuşmadan önce düşünmeyi deneyebilirsin," diye homurdandı Diana.

"Ah," dedi Abel umursamazlıkla. "Asla düşünmem. Düşünmek, abartılan bir şey."

"Sen neden bahsediyorsun?" diye sordu Diana.

"Ben hiç düşünmem," dedi Abel. Kalkıp tabağımdakileri döktüm. Abel ben gözden kayboluncaya kadar bekledi, ama duyabileceğim bir mesafede olduğumu ikimiz de biliyorduk. "Sadece yaparım."

Diana ona dik dik baktı.

"Bir şey yapmak imkânsız olduğunda, kendimi o şeyi yapmaya mecbur hissediyorum," diye devam etti. "Ama asla, yaptığımı düşünerek yapmam."

"Bu çok komik Abel," dedi Diana. "Bazen ne yapman gerektiğini düşünmelisin."

"Hiç de değil," dedi Abel. "Dürtülerine boyun eğdiğinde, çok daha mutlu olursun." Bunu söylerken öne doğru eğilerek pis pis sırıttı; ben de öne doğru eğilip tezgâha sıkıca yapıştım. "Bu bana okuman gereken bir kitabı hatırlattı," diye devam etti. "Sana bir kitap listesi hazırlamamın sakıncası yoktur herhalde."

Diana yine saçını çiğnemeye başlamıştı.

"Sephus!" diye seslendi. "Sende *Beş Yüzüğün Kitabı** var mı?"

---

* Ünlü bir düellocu ve yenilmez bir samuray olan Miyamoto Musashi'nin 1645 civarında yazdığı kitap, İngilizcede *The Book of Five Rings* adıyla yayımlanmıştır. (e.n.)

Bu artık bardağı taşıran son damla olmuştu. Dayanamadım ve hiddetle mutfaktan çıktım. "Sen benimle dalga mı geçiyorsun?" diye bağırdım. "Dükkânlara girip yerlere işiyorsun diye kendini Musashi mi zannediyorsun?"

Abel, bu taşkınlıkla tam da istediği tepkiyi yaratmışçasına, keyifle gülümseyerek sandalyesine yaslandı. "En ufak bir vicdan azabı duymadan dükkânlara dalabiliyorsam," dedi, "öyleyim."

Abel sağ elini bıçağının üzerine koydu, ben de yumruklarımı sıkıp bekledim.

"Stoacı bir reddediş ile sosyopatik bir vicdansızlık arasında fark vardır, benim küçük samurayım," dedim. "Aslında, daha da ileri giderek bunların tamamen zıt kavramlar olduğunu belirtmeliyim."

"Her şeye rağmen beni şaşırtıyorsun Joseph," dedi Abel. "Bir Hıristiyan'a hiç de yakışmayacak bir şekilde, geçmişimi yüzüme vuruyorsun."

"Ben doğuştan Yahudi'yim," diye cevap verdim.

Abel nefretle sırıttı. "Güzel," dedi, "sonunda tek bir vaftizin bütün bu pisliği temizleyemeyeceğini kabul etmene sevindim."

İleriye doğru bir hamle yapacak oldum ve Abel da hemen elinin altındaki bıçağı kavradı. Göz ucuyla, Diana'nın korkudan bembeyaz kesildiğini görebiliyordum. Geri çekildim.

"Seni evine bırakayım Diana," dedim. "Diana, seni evine bırakayım."

Diana ayağa kalktı, kapıya yürüyüp mantosunu giydi.

O kapıda beklerken, ben de Abel'ın yanına gittim. Bu arada Abel elindeki bıçağı bıraktı. "Ben dönmeden masayı toplamış ol," dedim.

Onu orada bırakıp, Diana'yla birlikte çıktık. Kapıyı arkamdan kapattım. Soğuk ve karanlık bir geceydi.

Konuşmaya başlar başlamaz, Diana usulca elimi tuttu. Kapısına gelinceye kadar el ele yürüdük. Sonra anahtarını elinden alıp kapıyı açtım. Bir süre ayazda öylece durduk. Elimi hafifçe onun sırtına değdirdiğimde, yıldızlar bana her zamankinden daha parlak görünüyordu. Gözleri yeşil ve kırılgandı.

"Üzgünüm Diana," diye başladım; konuşmaya devam etmek ve daha düzgün bir şekilde gönlünü almak niyetindeydim, ama birden susup onu öpüverdim. Dudakları soğuktu; ama bana karşılık verdi.

"O eve dönmeni istemiyorum," dedi.

"Orası benim evim," diye cevap verdim. Elimi sımsıkı tuttu ve sonra ayrıldık.

Yeşil boyalı eve döndüğümde masa hâlâ toplanmamıştı, ama Abel boş durmamıştı: Tabak, çanak, bardak, tencere; ne varsa hepsini ters çevirmiş ve mutfaktaki bütün bıçakların uçlarını yere doğru döndürmüştü.

3

"İnan ki Michael," dedim doktora, "artık Adem'in büyük oğlu Kabil'e yakınlık duymaya başlıyorum."

Ertesi akşam, doktora biraz akıl danışmak için muayenehanesine uğramıştım.

"Geçen akşam, biri şu çocuğu öldürse faydalı bir iş yapmış olur diye geçti içimden; böyle birini ortadan kaldırmak erdemli bir cinayet sayılır."

"Joseph," dedi doktor, "sana inanmıyorum. Sadece biraz üzülmüşsün. On emri tartıştığımız günleri hatırlamıyor musun?" Gülerek beni rahatlatmaya çalışıyordu. "İkimiz de adam öldürmenin yanlış olduğu konusunda hemfikirdik."

"Lanet olsun," diye bağırarak masayı yumrukladım, "işte tam da bu *yüzden* erdemli sayılır ya. Birinin kendini ahlaken feda etmesi, herkesin yararına bir davranış olurdu."

"Joseph," dedi işi biraz daha ağırdan alarak, "dinle beni. Bu çocuğun son derece iğrenç biri olduğuna ben de katılıyorum. Ayrıca çok zeki ve insanları çileden çıkartmayı da çok iyi biliyor. Fakat beni dinle Joseph, onu öldürmekten bahsetmen doğru değil."

"Belki henüz değil," dedim. "Ama Michael, bu iş gitgide daha da kötüleşiyor ve sonu nasıl bitecek hiç bilemiyorum. Bu iş böyle nereye kadar gidecek?"

"Joe," dedi, "uzun süre yalnız yaşamış olmana saygı duyuyorum ve şimdi buna alışmak biraz zor..."

"Aylardır onunla çok mutluydum," dedim. "Dinle *beni*. Normalde insanlar hakkında asla böyle şeyler düşünmem. Hayatım boyunca da hep bunun tersini düşünmüşümdür. Bu yüzden, şimdi bazı şeylerden şüphelenmeye hakkım var. Ciddi ciddi adam öldürmeyi düşünüyorum ve bu genç misafirim de durmadan beni kışkırtıyor. *Dinle* beni. Dün gece onu Diana'nın yanındayken görmedin. Ben orada olmasaydım, kim bilir ona neler yapardı. Sürekli yanında olamam ki! Michael..."

"Onu göndermelisin..."

"Hayır!" diye bağırdım. "Henüz pes etmiyorum."

Doktor, tırnaklarına baktı.

"Çocukla konuşmaya çalışmamı ister misin?" dedi.

"Lütfen."

Ayağa kalkmadan önce gözlerimi kapatıp derin bir nefes daha aldım. Doktor, büyük bir nezaket göstererek benimle yeşil boyalı eve kadar yürüdü. Yemek masasındaki tabaklar hâlâ ters çevrilmiş halde duruyordu, masa örtüsü de yemek lekeleriyle doluydu: Ne ben, ne de Abel; ikimiz de masaya dokunmamıştık.

İçeri girer girmez kanepeye yığılıp yumruklarımı sıktım. Dr. Ericsson önce bana, sonra da kaygıyla masaya baktı. "Gidip onu bulayım," dedi.

Sonradan doktor bana, Abel'ın durumu hakkında ayrıntılı bir rapor hazırlamaya o gün karar verdiğini söyledi. O akşam, eve döner dönmez oturup çocukla aralarında geçen bütün konuşmaları kâğıda dökmüştü. Daha sonra, eskiye dair hatırladıklarını da bu yazdıklarına eklemişti. Her şey olup bittikten epey sonra, ama ben bunları yazmaya başlamadan önce, bana bu notlarını gösterdi. Bunları yazarken zaman zaman o notlara başvurdum. Biraz sonra anlatacağım konuşma da, orada olmadığım için, tamamen onun notlarına dayanıyor.

Dr. Ericsson ikinci kata çıktı ve Abel'ın odasını buldu. Kapıyı vurunca, Abel içeriden seslendi. "Ne var Josephus?" Doktor ona cevap vermeden kapıyı açtı ve içeriye girdi.

"'Girebilirsin' demedim," dedi Abel. Pencerenin yanında, arkası kapıya dönük bir biçimde oturuyordu. "Beni çıplak yakalamaya mı çalışıyorsun?"

Sonra Abel döndü ve gelenin kim olduğunu gördü.

"Ah," dedi, "affedersin. Senin gibi kart bir ibneden zarar gelmez. Ne istiyorsun?"

"Senin o sıcacık sevgini," dedi Dr. Ericsson; bu sözüyle Abel'ın silahını elinden almıştı.

"Ne?" diye bağırdı Abel.

"Seninle konuşmak istiyorum ufaklık," dedi doktor. "Otur bakalım şu yatağın üstüne."

Abel yerinden kımıldamayınca, uzun boylu doktor ona yaklaştı, elini Abel'ın yüzüne doğru uzattı ve onu yatağa doğru itti. Kendisi de, Abel'ın çalışma odamdan yürüttüğü tek kişilik yuvarlak koltuğa kuruldu.

"Sana bir soru soracağım Abel," dedi doktor. "Neden bu kadar iğrençsin?"

Bu soruyla gücünü kanıtladığını düşünen Abel yeniden canlandı. Kibirli bir şekilde gülerek, "Joseph beni sana mı şikâyet etti?" dedi.

"Tam tersine," diye cevap verdi doktor, "bana seni boğup öldüreceğini söyledi, ama ben çocuklara otopsi yapmaktan hoşlanmıyorum. İnsan yer bulup da neşteri bile kımıldatamıyor."

"Buna inanmıyorum," dedi Abel. "Onu sertçe becerirken bağırıyor mu?"

Doktor buna cevap vermek yerine arkasına yaslandı ve sakince onu incelemeye başladı; bunun üzerine, Abel konuşmaya devam etti.

"Ne dokunaklı bir eşcinsellik öyküsü," dedi Abel. "Yemekli partide ırzına geçen oğlancının yerinde senin küçük oğlun olduğunu düşünsene. Para alışverişi de yapıyor musunuz? Kırbaçlanmaktan hoşlanıyor mu?"

"Genelde bu gibi ifadelerin yorumu hep aynıdır Abel," dedi doktor, "bunlar kişinin kendi homoseksüelliğini bastırmak için kullandığı işe yaramaz laflardır. Ama burada kimse seni yargılamıyor, duygularını açıkça ifade edebilirsin."

"Sahi mi?" dedi Abel. "O zaman niye buraya gelip aletimi ağzına almıyorsun?"

Doktor gülümsedi.

"Öte yandan," dedi, "senin gibi zeki ve gerçekten tecrübesiz bir çocuğun durumunda, bütün bunların, genelde cinselliğinin şeklinden çok yeterliliğiyle ilgili kaygılardan kaynaklıyor olduğunu düşünüyorum. Daha bir kızla el sıkışacak olgunluğa bile erişemeden, bu kadar zarar görmüş olman gerçekten çok üzücü."

"Benim bir endişem yok."

"Öyle olsun bakalım," dedi doktor. "Bence bu palavralarla sadece kendini kandırıyorsun, ama belki de doğrudur. Eğer öyleyse, sandığım kadar zeki biri değilsin demektir."

"Geveze bir maymundan başka bir şey değilsin," dedi Abel.

"Öyle mi?"

"Lanet olası bir sirk maymunusun hem de," dedi Abel. "Koşun ve sadece yirmi beş sente, bu teşhis budalası zenciyi görün. Senin o kara ellerinle kendilerine dokunmana izin verdikleri müddetçe, bu kasabadakilerin iki yakası bir araya gelmeyecektir."

"Sana da o kara ellerimle dokunmamı ister misin ufaklık? Gerçi benim için zaman kaybından başka bir şey değil, ama yine de sana yardımcı olmak isterim."

"Ağzına vermeme yardım mı etmek istiyorsun?" dedi Abel. "Neden odamdan defolup vudu bebeklerine dönmüyorsun?"

Doktor güldü.

"Sen de o vudu bebeklerinden büyük sayılmazsın Abel," dedi. "Belki birilerinin sana da birkaç iğne saplamasında fayda vardır. Neden biraz susmayı denemiyorsun? Burada sana bir şey anlatmaya çalışıyorum."

Abel yatağın üzerinden kalktı.

"Bana bak," dedi. Bu sırada doktor sakince eğilerek sol ayağındaki ayakkabının bağcıklarını çözdü ve sonra ayakkabısını ayağından çıkarttı. Abel şaşkınlıkla durmuş onu izliyordu. Bacak bacak üstüne atıp, önce çıplak kalan ayağına ve sonra da Abel'a baktı.

"Bir dakika kımıldamadan otur evlat," dedi ve Abel oturdu. "Az önce odandan çıkmamı istedin ama burası senin odan değil. Evin diğer tarafları gibi, bu oda da Joseph'e ait. O sana merhamet gösterdi ve seni evine aldı ve üzerindeki şu aptal mor gömleğe harcadığı gibi senin için bir sürü para harcadı. Sen kendini Caesar falan mı sanıyorsun? Şimdi bana bir şeyi açıklamanı istiyorum. Sana kendiliğinden ve sınırsızca kucak açmış, kimsesiz, iyi niyetli, zengin ve cömert bir adam bulmuşken, neden kendini sokağa attırmaya çalışıyorsun?"

Abel gözlerini kısarak, doktora saldıracakmış gibi bir bakış fırlattı.

"Çok ciddi bir güvensizlik yaşadığından ve kendine göre bir aşağılık kompleksinin olduğundan hiç şüphem yok," dedi doktor. "Ancak sebebi ne olursa olsun, hainlikten ve küfürden başka bir şey bilmiyorsun. Bu yüzden sana acıyorum. Fakat gerçeklerle de yüzleşebilmelisin: Joseph senin baban değil ve sana karşı hiçbir yükümlülüğü yok. Eğer ona böyle davranmaya devam edecek olursan, çok yakında kendini o mor gömleğinle beraber yağmurun altında bulursun."

Abel gözlerini daha da kısarak yataktan kalktı.

"Seninle bu kadar açık konuştuğum için bana minnettar olmalısın," dedi doktor. "Zeki olduğunu biliyorum ve bunu sana ne kadar değer verdiğimin bir göstergesi, bir iltifat olarak görmeni istiyorum Abel. Ben sadece sana yardım etmek istiyorum."

Abel konuşmak için usulca ağzını açtı; sesi sanki leğen kemiğindeki boşluktan geliyormuş gibiydi ve bölük pörçük, acıyla konuşmaya başladı.

"Seni lanet olası işveli zenci ibne," dedi Abel. "Asıl ben sana acıyorum. Tropik bir gece kulübünden bozma, uyduruk bir tıp fakültesinden aldığın sahte bir diplomanın senin o pis kokunu örtbas edebileceğini mi sanıyorsun? İnsan gibi dans edip, insan gibi giyinmekle adam olamazsın, çünkü senin o kara rengin hepsini batırıyor. Siyahsan siyahsın, işte o kadar. Ve kaç kişininkini ağzına aldığın beni hiç ilgilendirmiyor. Görünürde beyaz sayılan bazı aşağılık Yahudiler, bir maymunun ağzına vermeyi kendilerine yedirebilirler ama bu asla o maymunu bir insan yapmaz."

Dr. Ericsson büyük bir sabırla onu dinledikten sonra, lafını bitirip bitirmediğinden emin olabilmek için kaşlarını kaldırıp ona baktı.

"Senin bir tedaviye ihtiyacının olduğu kesin," dedi doktor, "ama benim merak ettiğim şu: Acaba tedbiri elden bırakmasak da, tedavine hemen şimdi mi başlasak?"

Abel doktorun üstüne yürüdü.

"Seni sırıtık orman faresi," dedi. "Kendini bir şey oldum zannetmen için evinden çıkman ve buraya gelip bir çocuğa kabadayılık taslaman mı gerekiyor? Dünyadaki en küçük sik seninki herhalde. Bahse girerim karının siki bile seninkinden büyüktür. Muhtemelen o seni beceriyordur, hem de hendek kazar gibi. Bir de gelmiş benimle konuşuyorsun? Ben de zenci bir doktor olsaydım, ben de gidip beyazların arasında yaşardım, ama kendimi onlar gibi gördüğüm için değil. Kendi lanet olası yerimi bilirdim. Eğer bir kasabadaki yerin bir bok çukurunun dibindeyse, bu lanet olasıca bir mucizeden başka bir şey olamaz, çünkü senin beş paralık bile bir değerin yok. Yüce İsa, eğer senin gibi ibnenin teki olsaydım, beni linç etmesinler diye bütün oğlan çocuklarından uzak dururdum."

Doktor, küfürlerle dolu bu özel paragraf boyunca Abel'ın yüz ifadesindeki saflığı ve onun için yapılacak bir şey kalmadığını anladığını da not almış. Korku dolu bu meydan okumanın aslında bir sinir krizi olduğunu ve temelde kibar bir genç ya da şehirli bir misafir izlenimi veren bu çocuğun gerçek karakterini ortaya koyduğunu fark etmiş.

"Senin bu ırkçı hakaretlerine biraz ince ayar çekilmesi lazım evlat," dedi doktor. "Pek ikna edici olmadığını biliyorum, ama yine de ne demek istediğimi anlayacağından eminim. Çünkü edebiyata müthiş bir yatkınlığın var; bu şimdiye kadar gördüğüm ırkçı benzetmelerin en iyisiydi. İşte orada durmuş beni küçültmeye uğraşıyorsun, çünkü şimdiye kadar hiç büyümek zorunda kalmamışsın... Küçük beyaz adam ve büyük kara şeytan. Her neyse, hepsi bu, lütfen devam et."

Abel kollarını sanki doktorun üzerine atılacakmışçasına kaldırmış ve parmaklarını pençe gibi kıvırmıştı.

"Keşke senin şu koca kafan, ananın şeyini lanet memelerine kadar yırtsaydı," dedi Abel. "Keşke seni o kara kıçındaki paçavralarla pisliklerin arasından doğuran orospu anan, aşırı kanamadan geberip tahtalı köyü boylasaydı."

Abel doktorun karşısına geçmiş, ağzından tükürükler saçarak öfkeyle bağırıp duruyordu; ama doktor ayağa kalkınca, onun iri cüssesi ve kendinden emin tavırları Abel'ı korkutmaya yetmişti. Birkaç adım geriledi ve, doktor ona doğru yaklaşırken, nihayet yatağına oturdu.

"Demek annem hakkında konuşuyorsun, ha?" dedi Dr. Ericsson, yatağın üzerinde sinip kalan Abel'ın tepesinden bakarak. "Sana vurmamı mı istiyorsun evlat?"

Abel başını kaldırıp baktı. Korktuğu belliydi fakat ya yiğitliğini bozmak istemediğinden ya da düpedüz yoldan çıkmış olduğundan, hiç kımıldamadan, öfkeyle oturmaya devam etti. Dr. Ericsson güçlü kolunu ona doğru uzattı ve kocaman elini Abel'ın suratına yaklaştırdı. İşaret parmağının ucuyla başparmağını birleştirerek burnunun tam ortasına hafif bir fiske attı.

"Biip," dedi doktor.

Abel bir an donakaldı; ama sonra öfkeden deliye döndü. Kendini doktorun üzerine attı; bir yandan onu tırmalamaya ve ısırmaya çalışıyor, bir yandan da, sağ eliyle hâlâ cebinde taşıdığı bıçağı çıkartmaya çalışıyordu. Doktor sakince sağ elini kaldırdı ve ona öyle okkalı bir tokat attı ki, Abel yataktan düşüp duvara çarptı.

Sonra doktor kapıyı çekerek odadan çıktı.

"Onu yetimhaneye gönder," dedi bana. "Bu arada, kapısına bir kilit takmayı da unutma."

SEKİZİNCİ BÖLÜM

1

Doktor gittikten sonra, sandığınızdan daha az şey oldu. Elbette, Abel'la aralarında neler geçtiğinden haberim yoktu ve olağanüstü bir sinir krizi daha beklemiyordum. O gün yaşadığımız tek tatsız olay, Abel'ın merdivenlerden inip, bir şey yapması için doktoru çağırdım diye bana zavallı muhallebi çocuğu ibne diye bağırmasıydı; suratının ortasına bir tokat attığımdan, o şeyin ne olduğunu duyamadım. Gerisin geri odasına çıktı ve nereden bakarsanız bakın, tüm gün boyunca başka da bir şey yapmadık.

Sonraki iki ya da üç gün kaygı verici ama sessiz bir öfkeyle geçti. Sanki garip bir şiddet kokusu alıyor gibiydim ama şimdilik olan bir şey yoktu. Ben yemek hazırlıyordum, Abel da yiyordu ve birbirimizle hiç konuşmuyorduk. Günleri çalışma odamda, hiçbir şey yapmadan, öylece bekleyerek geçiriyordum. Sanırım Abel da kendi odasında aynı şeyi yapıyordu.

Doktor Abel'ı bir yetimhaneye yollamamı tavsiye etmişti ama bu öneriyi dikkate bile almamıştım. Şu aşamada o çocuk hayatımın önemli bir parçası haline gelmişti: Hiçbir düzenleme yapmadan onu bu evden gönderecek olursam, hayatım boyunca hep o andaki kadar korkunç bir ruh halinde kalacağıma inanıyordum. Ama doktorun diğer tavsiyesine uydum ve Abel'ın kapısına bir kilit almak üzere dışarıya çıktım.

Belki de evdeki bu dayanılmaz sessizlik yüzünden bir arkadaş arayışına düştüm ve neredeyse ilk kez, kasabadaki dükkânın sahibi ve o civarda oturan diğer insanlarla uzun uzadıya sohbet etme fırsatı buldum; hatta birkaç el dama bile oynadık. Bana çay ikram ettiler. Nihayetinde o gün, dükkânda iki saatten fazla zaman geçirdim ve dükkândan çıktığımda hava çoktan kararmıştı.

Eve geldiğimde ön kapıyı açık buldum ve Abel'ın evde olup olmadığına bakmak için yukarı çıktım. Odasından ağlamaya benzer bir ses geldi ama bu ses Abel'a ait değildi. Kapıyı sertçe vurdum ve kapı kendiliğinden açıldı.

İçerideki Diana'ydı. Abel'ın yatağında yüzükoyun yatıyordu. Beyaz gömleği yırtılmış, eteği yukarıya sıyrılmıştı. O pırıl pırıl parlayan bembeyaz teni olduğu gibi açığa çıkmıştı. Diana hıçkıra hıçkıra ağlarken, Abel tek eliyle onu bileğinden kavramış, diğer elindeki yargıç tokmağının sapıyla ona tecavüz ediyordu.

Hemen yanlarına koştum. Gırtlağına yapışarak Abel'ı kenara ittim ve elindeki tokmağı kapıp suratının ortasına indirdim. Sendeledi ama yere düşmedi. Sonra midesine bir tekme attım; nefes nefese kalmış bir halde köşeye çöktü. Bütün bunlar olurken, Diana yatağın üzerinde büzülmüş deli gibi ağlıyordu. O anda arkasını döndü.

Ona baktım; yüzünü, bedenini ya da döktüğü gözyaşlarını açıkça göremiyordum, görebildiğim tek şey, parlayan sarımsı bir beyazlıktı. Onun bu çıplaklığı aklımda, teninin o tuhaf rengiyle yer etmişti; onu o halde görünce, ağzımda hafif bir uyuşma hissettim ve kolların titremeye başladı. Ama sonra Abel'ın devrildiği köşeden kalkmaya çalıştığını fark ettim ve yüzümü ayın parlaklığından külün kasvetine çevirdim.

O sabah botlarımı giydiğime memnun olmuştum; gidip kaburgalarını tekmeledim. Abel, onu fırlattığım yerde ihtiyatla

oturuyor ve nefes almaya çalışıyordu, sonra yuvarlanıp öksürmeye başladı; uzandım ve kulağından tutarak ayağa kaldırdım. Onu dışarıya sürüklerken, sanırım Diana da bizi izliyordu.

Abel'ı peşimden sürükleyerek aşağıya indirdim. Kulağından sıkıca kavramıştım ve alçakta duran kolum onun dik durmasını engelliyordu. Zemin kat boyunca sürükleyerek bodrum kapısına kadar getirdim. Kapıyı açmasına izin verdim; ayakta dikilip pis pis sırıttı ve ben de onu merdivenlerden aşağı ittim.

Boynunu kırmadığından emin olmak için ben de peşinden indim ve daha aşağıya varmadan yüzünün kan içinde kalmış olduğunu gördüm. Ayağa kalktı ve kutuların arkasına saklanmak için odanın öte yanına doğru fırladı. İçeride, merdivenlerin tepesindeki kapıdan giren ışıktan başka ışık yoktu ve onu gözden kaybettim.

Alet çantam hemen merdivenlerin yanındaydı. İçinden bir matkapla bir tornavida alıp çantayı kapattım ve merdivenleri çıkıp kapıyı çektim. Bodrum katın kapısı kilitlenmiyordu, ama Abel'ın bir süre aşağıda kalıp saklanacağını umuyordum. Üst kata çıkıp Abel'ın kapısının önüne geldim; kapıdaki asma kilit fırlattığım yerde duruyordu. Kilidi yerden alıp duvara astım. Sonra kapıyı açıp içeriye girdim.

Diana, hareketsiz bir biçimde Abel'ın yatağında sırt üstü yatıyordu. Gömleğinin önü hâlâ açıktı ve elleriyle yüzüne kapatmıştı. Ona doğru yürürken her şeyi, vücudunun kokusu ve teninin rengi, güçlü kasları ve bedeninin yumuşaklığı, terinin parıltısı ve boynunun inceliği, göğüslerinin ucu ve dirsekleri, içime işledi ve beni benden aldı. Zaman durmuştu. Ona doğru eğildim ve ellerini güzel yüzünden uzaklaştırdım. Diana, iri yeşil gözleriyle bana baktı. Bakışları öyle derindi ki, o anda gözlerinde kaybolabilirdim. Dudaklarımı araladım ve onu öptüm. Dili tatlı, dişleriyse serindi.

2

Sabah Diana'dan önce uyandım. Şafak çoktan sökmüş ve odamız aydınlanmıştı. Elektrik düğmeleri ve kapı kolu bile ışıl ışıldı. Diana'nın kumral saçlarında altın rengi pırıltılar dolaşıyordu ve yüzündeki o keskin çizgiler uyku mahmurluğuna yenilmişlerdi. Tıpkı bir hayal gibiydi, ama derin ve düzenli nefes alışını duyabiliyordum. Onu uyandırmamaya gayret ederek yataktan kalkıp giyindim ve sonra merdivenlerden süzülerek sessizce mutfağa indim.

Abel'ı mutfak masasında, titreyen elleriyle gazete okurken buldum. Yüzünü yıkamıştı, ama yüzünde hâlâ bazı şişlikler ve kesikler vardı. Kafasını kaldırıp, sinirli sinirli bana baktı.

"Günaydın," diye fısıldadım. "Şşşşt."

Ben kahvaltıyı hazırlarken, o da sinirli sinirli gazetesini okumaya devam etti. Sahanda pastırmalı yumurta yaptım, patates haşladım ve ekmek kızarttım. Çay demledim. Çocuğun kahvaltısını önüne koyduktan sonra, yukarıya götürmek için de bir tabak hazırlayarak tepsiye koydum; ben aç değildim.

Kucağımda tepsiyle oturup Diana'yı uyurken seyretmeye koyuldum, ama bir süre sonra, kahvaltısının soğuyacağından korktuğum için eğilip alnından öptüm.

Uyku mahmurluğuyla bana bakıp, "Ne oldu?" diye sordu.

"Kahvaltını getirdim Diana," dedim.

Diana uykusu açılana dek bir süre bana baktı, sonra birden irkilerek doğruldu. Çabucak odaya göz gezdirdikten sonra oturup arkasına yaslandı ve çarşafı göğsüne kadar çekti.

"Hava soğuyor," dedim. Diana dönüp kahvaltı tepsisine baktı ve yiyeceklerin görüntüsünden midesi bulanmış gibi gözlerini kapattı.

"Gidip yüzümü yıkayayım," dedim.

Banyoda, muhtemelen hayatımda ilk kez, yaptığım şey dışında hiçbir şey düşünmedim. Yüzümü yıkarken, sadece yüzümü yıkadım; çorabımı giyerken, sadece çorabımı giydim. Bir ara aklıma Abel'ı merdivenlerden yuvarladığım o an geldi ve delice bir korkuya ve suçluluk duygusuna kapıldım, mideme kramp girdi ve sonra gözümün önüne o tecavüz sahnesi geliverdi. Fakat, bir an bile tereddüt etmeden, bunları kafamdan silip atmayı başardım.

Odaya döndüğümde Diana kalkmış ve giyinmişti. Kahvaltıya dokunulmamıştı. Kapının girişinde durdum; Diana bana farklı ve derin bir ifadeyle baktı. Gözlerindeki sevgiyi ve acıyı gördüğümü hayal ettim. Ama bu sesine yansımıyordu.

"Eve gideceğim Joseph," diyordu durmadan.

"Ne yapmamı istersin Diana?"

"Sadece beni bu evden çıkart Joseph," dedi. Yüzüme bakmadı.

Koluna girdim ve onu aşağıya indirdim. Oturma odasından geçerken başını çevirip bakmadı ve kanepede oturmakta olan Abel da kafasını kaldırıp ona bakmadı. Bir süre birlikte verandada durduk, sonra o gitti ve ben de gitmesine izin verdim.

On dakikalığına dışarı çıkacağımı haber vermek için tekrar oturma odasına döndüm ve sonra ben de olabildiğince çabuk evden çıktım. Maalesef, ki o zaman böyle düşünmüştüm, doktoru muayenehanesinde dinlenirken buldum.

"Günaydın Joseph," dedi neşeyle. "Çatışma ne durumda bakalım?"

O bunları söylerken, kendimi daha fazla tutamadım: Boğazım düğümleniyor ve onunla göz göze gelmekten çekiniyordum.

"Biraz gelebilir misin lütfen?" diye mırıldandım. Hemen ayağa kalktı.

"Ne oldu?" diye sordu.

"Gel," dedim bakışlarımı yerden kaldırmadan. Palas pandıras geldi ve beni dışarıya çıkardı. Benim eve doğru yürümeye başladık.

"Ne oldu?" diye sordu yeniden.

"Merdivenlerden düştü," diye mırıldandım. Doktor koşmaya başladı ama onu kolundan tutup çektim.

"Dün gece düştü," dedim. "Şimdi iyi."

Doktor adımlarını yavaşlatarak gözlerini bana dikti.

"*Düştü* mü?"

Kafam iyiydi ve olabildiğince hızlı nefes alıyordum.

"Onu Diana'yla yakaladım," dedim.

Doktor bana dikkatle bakınca, gözlerimi yere eğdim. Kapıya yaklaşıyorduk.

"Tanrım," dedi, "kendi isteğiyle mi olmuş?"

Yürümeyi bırakıp çömeldim ve ellerimi dizlerime koydum.

"Hiç sanmıyorum," dedim. Anahtarımı doktora verdim. O, çocuğu muayene etmek için içeriye girdi, ben de hemen oracığa kusuverdim.

Biraz kendimi toparladıktan sonra içeriye girip bir bardak su içtim ve oradan da ahıra gittim. Sanırım, inek nefesimdeki kusmuk kokusunu almıştı. Burnunu okşamak için uzandığımda, böğürerek benden kaçtı.

"Neyin var Kassandra?" dedim kendimi acındırarak. "Beni tanımıyor musun?"

Yine böğürdü ve bana sanki "Hayır" diyormuş gibi geldi.

Sağdığım sütle eve döndüğümde, doktoru mutfakta beni beklerken buldum. Çaydanlığı ocağa koymuştu ve bir kaşıkla çay kutusunu karıştırıyordu.

"Bu hiç hoşuma gitmiyor Joseph," dedi içeri girer girmez.

"Durumu iyi mi?"

Dr. Ericsson gözlerimin içine baktı – odaya girdiğimden beri göz göze gelmemeye özen gösteriyorduk. Gözleri, az önce ağlamış gibi kıpkırmızı olmuştu.

"Bu hiç hoşuma gitmiyor Joseph," dedi tekrar. "'Durumu iyi mi?' Tam olarak senin onu bulduğun gibi, yara bere içinde ve rahatsız edici görünüyor; ciddi bir yara almamış ve hiç sesini çıkartmıyor. Tek kelime bile etmedi."

Dr. Ericsson'un ağladığını görmek korkutucuydu; onu öyle görünce benim de gözlerim doldu ve kötü bir baş dönmesiyle sendeleyiverdim.

"Sorun ne peki?" dedim mutfak tezgâhına tutunurken.

Doktorun bakışları netleşti ve bana doğru yaklaşarak zoraki bir gayretle konuştu. "Bunu hak etmiş olsalar bile, çocukların merdivenlerden itildiklerini görmek hiç hoşuma gitmez," dedi. "Ve senin bunu yaptığını görmek de hiç hoşuma gitmiyor. Bu çocuğa bakmaya senin gücün yetmez Joseph. Ayrıca, bu sırf seninle ilgili bir durum da değil, aynı şeyler çocuk açısından da geçerli. Burada kimin suçlu olduğu en son düşünülecek iş bence."

Tezgâha dayanmış, lavaboya, yere, kısacası doktorun gözlerinden başka her yere bakıyordum.

Bana iyice yaklaştı ve kulağıma fısıldadı. "Bu çocuktan kurtulmanı istiyorum," dedi.

Dr. Ericsson'un bu isteği bende yeni bir suçluluk duygusuyla birlikte farklı endişeler yarattı. Beynimin içine işleyen bu korkunç ve derin kaygılar gitgide kalıcı olmaya başladıkları halde, Abel'ı evden kovmak hâlâ aklıma gelmiyordu.

Bunun başka sebepleri de vardı tabii. Bu sebeplerin ilki benim beceriksizliğimdi. Sanırım bu, öteden beri içime işlemiş, entelektüel olarak hiç gelişmemiş bir kaderciliğin sonucunda ortaya çıkmıştı. Entelektüel olarak gelişmemiş diyorum çünkü mantıksal bir süreklilik izleyen, değiştirilemez bir kadere ve

ne yaparsam yapayım bu döngüyü değiştiremeyeceğime inanmıştım. Neyi yapıp neyi yapmayacağımız kaderde yazılıydı ve kader hakkında düşündüklerimizin bununla bir ilgisi yoktu. Fakat benim durumuma bakacak olursanız, zaten ezelden beri –ya da en azından sanatçı olmaktan vazgeçtiğimden beri– hiçbir şey yapmamaya ve olacakları beklemeye meyilliydim.

Ayrıca, kendi kendime Abel'a karşı ahlaki bir sorumluluğum olduğunu söylemiş ve büyük ölçüde de buna inanmıştım. Onu eve alıp bunca zaman kalmasına izin vermekle, üzerime düşen sorumluluğu yerine getirdiğime inanıyordum. Doğal olarak, onu merdivenlerden itmek de yapmam gereken bir eylemdi, ama bunu yaptıktan sonra, iyileşinceye kadar bakmak da benim sorumluluğumdu. O zamanlar bu uyduruk mantığa inanıyordum, ama dediğim gibi, bu, sonraki sebeplerden biriydi.

Abel'ı kovamamamın esas nedeni korkuyor olmamdı. O sadece hayatımın bir parçası olmakla kalmamış, düşüncelerimin de bir parçası haline gelmişti. Onu evden atmakla, elimi kesip atmak ya da duygularımı ve hatıralarımı söküp atmak arasında bir fark göremiyordum. Dahası, bir açıdan bakıldığında, o bende –şimdiye dek anlattıklarımdan çok daha kötülerini de yaptığım– birtakım şeytani heveslerin doğmasına sebep olmuştu ve bunların üstesinden gelmemde de bir rolü olması gerektiğine inanıyordum; hâlâ da böyle düşünüyorum. Abel'ı bir yetimhaneye yollayıp, sonra da hiçbir şey olmamış gibi eski hayatıma dönemezdim. Abel'la yaşamanın beni iyi ya da kötü yönde değiştireceğini biliyordum ve şimdi gitmesine izin verirsem bendeki bu değişimin çok daha kötü bir hal alacağı kesindi. Bu sebebin altında yatan bencilliği ya da zalimliği inkâr edecek değilim. Ama zaten bu bencillik ve zalimlik, üstesinden gelmek istediğim şeytani isteklerin arasında yer alıyordu.

Yine de, bütün bunlar spekülasyondan başka bir şey değildi, çünkü o zamanlar bu konu hakkında hiçbir şey düşünmüyordum. Bu yüzden mutfakta sessizce oturup, doktorla çay içmeyi tercih etmiştim. Benimle hiç konuşmamıştı; yalnızca, gitmeden önce son bir kez, "Bu hiç hoşuma gitmiyor," diye tekrarladı.

3

Ertesi gün bir vakitte, aletlerimi bodruma geri götürmeye karar verdim. Onları almak için çalışma odama gittiğimde, mikroskobumu masamın üzerinde buldum. Göz merceği leke içinde kalmış ve kirlenmişti. Kırık bir parçası da yerde duruyordu.

Çok kızmıştım, ama biraz sonra bu kızgınlık yerini merhamete bıraktı. Kahvaltı masasında Abel'ın ellerinin nasıl titrediğini görmüştüm ve şimdi bu görüntüyü masamla ve mikroskopla birleştirmiştim. Muhtemelen çok korkmuştu ve bu korkuyu yenmenin bir yolunu arıyordu. Yaşça ondan büyük, fiziksel açıdan ondan çok daha güçlüydüm ve ona saldırmak istersem, onu kolaylıkla alt edebilirdim. Ama artık yapacak bir şey kalmamıştı; el matkabımla tornavidamı alıp aşağıya indim.

Bodruma inen merdivene adım atar atmaz, birden durdum ve havayı kokladım. Bodrumdan ağır bir sidik kokusu geliyordu. İçimi yeniden merhamet duygusu kapladı: Bodruma atılan ve yukarıya çıkmaya korkan Abel'ı hayal ettim; sonunda dayanamayıp altına kaçırdığını düşündüm. Onu cezalandırmak için olduğu kadar, kendime gelebilmek için de derin bir nefes aldıktan sonra, merdivenden inmeye devam ettim.

Fakat son birkaç basamağa gelmiştim ki, ayağım kaydı ve sırt üstü düşerek acı içinde yere yığıldım. Bodrum, Abel korkudan yukarıya çıkamadığı için sidik kokmuyordu: Resmen

bir göledin ortasına düşmüştüm. Bodrumdaki kokunun sebebi, Abel'ın merdivenlere işemek için yaptığı özel bir gezintiydi. Ona karşı hissettiğim merhamet bir anda yok olmuş, büyük bir öfkeye kapılmıştım. "Lanet olsun!" diye bağırdım.

Aletleri çantanın içine attım ve koşarak yukarıya, oradan da ikinci kata çıktım. Sinirden öylesine titriyordum ki, giysilerimi güçlükle değiştirebildim.

"Seni lanet olası küçük piç," dedim. Kilidi alıp takmak için çalışma odama gittiğimde, Abel'ı kütüphaneden bir kitap alırken buldum. Ona bir yumruk atmamak için kendimi zor tutuyordum.

"Koy onu yerine," dedim. Kitabı rafa geri koydu. Benden korkmuşa benzemiyordu, sadece temkinli davranıyordu. Bu da benim öfkemi yatıştırmaya yetmiyordu.

Omuzlarından yakalayıp odadan dışarıya çıkarttım. Bana ayak uydurabilmek adımlarını hızlandırmak zorunda kalmıştı. Onu odasına doğru itekledim ve kapının ağzında dikildim.

"Senin odan burası," dedim. Abel sakince yatağa oturdu ve bu beni daha da öfkelendirdi. "Burada oynayacaksın, kafesin burası," dedim. Kilidi sallayıp ona gösterdim. "Seni dışarıda görmek istemediğim zaman, buraya kilitleyeceğim. Bu odayı temizlemeyeceğim ve ne yaptığın umurumda değil. Duvara işersen odan sidik kokar ve hasta oluncaya kadar da burada otursun."

Abel, sözümü bitirmemi sabırla beklerken, bana sakince bakmaya devam etti. Zor da olsa, ona vurmadan odasından çıkmayı başarmıştım. Kapıyı çarparak kapatıp, asma kilidi taktım. Saat öğleden sonra iki olmuştu. Tanrı beni korudu: Onu ertesi sabaha kadar içeride kilitli tuttum.

Bunu pek sık yapacak cesaretim yoktu. Sonraki günlerde, kilidi kapısına yalnızca geceleri, o uyurken takar oldum, daha sonraları ise, arada sırada aklıma geldikçe takmaya başladım.

Çoğunlukla sakin geçen hukuk kariyerim boyunca birkaç suçluyla tanışmış, hatta birkaç kez de hapishane ziyaretinde bulunmuştum ve her seferinde midem bulanmıştı.

İnsanları değerlendirmekte pek başarılı değildim; özellikle bir odanın içindelerse. Yargıç olmadığım için şanslıydım doğrusu. Kırıcı olmamak için açıkça iki yüzlü davranmaya gerek olmasa da, görüşme sırasında ya da mahkemedeki bir suçlunun kibarlığı ve saygısı beni her zaman derinden sarsmıştır. Karşımdakinin iğrenç bir cinayetin faili olduğunu bilsem de fark etmez: Eğer beni şapkasının ucuyla bile selamladıysa, onu taştan bir hücreye kapatmaktan kaçınırım.

Bunun kendi güvensizliğimden kaynaklandığını biliyorum. Hayatımın büyük bölümünde, elimde olmadan hoşlandığım hiç kimsenin ilgisini çekeceğime ya da bu ilginin karşılığında ondan saygı görmeyi hak ettiğime inanmadım. Bazen bu marazi durum, daha iyi olan huylarımla çatışıyordu ve kesinlikle bu durumdan nefret ediyordum. Aslında şöyle söylemek daha doğru olacak: İnsanları elimde olmadan sevdiğimden değil de, bana iyi davranan ya da saygı gösteren herkese karşı kendimi *borçlu* hissettiğim için ben de onlara iyi davranmaya çalışıyordum. Elbette bu çok anlamsız; yani benim saygıya değer biri olup olmamam bir yana, benden talep edilmediği halde kendimi iyilik yapmaya zorunlu hissetmem çok saçma. Ama bu, uzun zamandan beri uyduğum bir tavsiyeydi.

Sanırım bu durum kendime olan güvensizliğimin kaynağı sorusunu gündeme getiriyor. Kendi hesabıma bunun basit bir cevabı vardı: Ben bir başarısızlıktım. İyi bir ressam değildim. Mondrian'ın eserleriyle tanıştıktan sonra, resim yapmaktan tamamen vazgeçmiştim. Resim konusunda başarılı olabileceğim, resim yapabileceğim ya da bunun bir anlamı olabileceği fikrinden de vazgeçmiştim. Fakat, o zamanlar bunun tam tersine inansam da, hayatımda yaptığım tek dişe dokunur işin resim olabileceği fikrinden kurtulamamıştım.

Kırklı yaşlarda bir hukukçuyken bile, aklımın bir köşesinde resim yapmak olduğu için, bir gün başarısız bir ressam olarak hatırlanacağımı hayal ederdim. Resim yapmaktaki başarısızlığım bana zaman kaybettirmiş olsa da, bu başarısızlıktan hiçbir zaman utanç duymadım. İyi bir ressamın karşısında kendimden utanırdım elbette ama neyse ki şimdiye kadar hiç iyi bir ressamla tanışma fırsatım olmadı. Ama bu büyük yalanıma rağmen –başarısızlığımı, yani hırs ve ihtirastan yoksun oluşumu, tanıştığım insanlara bu şekilde açıklıyordum– herkesi kendi sözüyle değerlendiriyor ve eğer kendilerini güvenilir biri olarak tanıtmışlarsa, haklı olduklarına inanıyordum. Bu yüzden de, kimin iyi kimin kötü niyetli olduğunu anlamama imkân yoktu.

Tüm bunların size komik geldiğini biliyorum; bana da komik geliyor ama ben yıllarca bu şekilde yaşadım. Fakat günışığında dillendirilirken komik gelen şeyler, bilinçaltında çok korkunç bir hale gelebiliyor. Sanırım pek çok insanın bilinçaltında, başkasından duyduğunda komik gelebilecek birtakım karanlık fikirler vardır.

Genelde hata yapmaktan kaçındım. Belki de, doğuştan gelen idealistliğim yüzünden, yaptığım en büyük hata da buydu; ya da belki de hata, öğrenciliğimde alacağım iyi notları çantada keklik gibi görmeye alışan annemle babamdaydı. Ancak, topallamama kim sebep olursa olsun, sonrasında yerimden kalkmamayı tercih etmek tamamen benim hatamdı. Düzgün yürümeyi öğrenebilirdim ama ben bunu yapmaktan kaçındım. Her konuda yükümlülük almaktan kaçındım.

Modern Sanatlar Müzesi'ne gidişimin üçüncü gününün akşamından, Abel'ı kapımda bulduğum sabaha kadar, büyük bir boşluk ve kayıtsızlık içinde yaşamıştım. Ne zekiydim, ne aptal; ne ilginçtim, ne sıkıcı; ve çaba göstersem de göstermesem de, ne iyi olabilmiştim, ne de kötü.

DOKUZUNCU BÖLÜM

1

Aralık ayı işte böyle başladı.

"Şimdi beni dinle, lanet olası küçük kurtçuk: Mikroskobuma dokunmuş ya da dokunmamış olman umurumda bile değil. Tek bildiğim onun kirlenmiş olduğu. Ama emin ol, bir gün seni yakalayacağım ve hiçbir mazeret kabul etmeyeceğim. Şu andan itibaren, evde bana ait ne varsa hepsini gözün gibi korumanı istiyorum, çünkü bir daha şu mikroskobun göz merceğinde tek bir toz zerresine dahi rastlarsam seni öyle bir döverim ki, yerinden bile kalkamazsın.

"Eğrisini doğrusunu araştırmayacak, avazın çıktığı kadar bağırmanı ya da bahaneler üreterek özür dilemeni de beklemeyeceğim, çünkü umurumda bile değilsin. Ne olursa senden bileceğim. Boğazına yapışıp seni köşeye sıkıştıracak ve eşek sudan gelinceye kadar döveceğim.

"Anlıyor musun beni?"

Zavallı çocuğu son bir kez daha duvara yapıştırdıktan sonra kafasına bir tane indirdim ve o da gözlerini silerek başıyla beni onayladı. Onu odasına kapattım. Bu olay sabah saatlerinde oldu ve akşam yemeği vakti gelinceye kadar onu oradan çıkartmadım.

Bu konuşmanın içeriğine bakarak, yeşil boyalı evde olanların havaların gidişatını takip ettiğini düşünebilirsiniz. Sonunda hava dışarı çıkılamayacak kadar soğumuştu ve Abel'la

ben neredeyse bütün bir günü baş başa geçirmeye başlamıştık. Kısa zamanda, vicdanımla birlikte öz bilincimi de kaybetmiş ve despot bir adam haline gelmiştim. Abel ise kabadayılıktan vazgeçmiş ve suçüstü yakalandığı durumlarda bahaneler ileri sürerek özürler dilemeye başlamıştı. ('Suç' derken, bu dönemde kızdığım eylemleri kast ediyorum.)

Kendimi haklı çıkarmaya çalışmıyorum, fakat bu konuyu açıklığa kavuşturmak adına, ahlaksızlığın yalnızca bana özgü olmadığını net bir biçimde ifade etmek istiyorum. Abel yanlış bir şey yapabiliyor ve ben de bunu kasıtlı bir hareket olarak görüp sinirlenebiliyordum. Ancak bir, bilemedin iki gün uslu durduktan sonra yeniden huysuzlaşıyor ve bu sefer de başka bir yanlış yapıyordu. Korkunçtu. Yine bu işi açıklığa kavuşturabilmek adına, yaptığı yanlışların çoğunun, mikroskop camını kirletmek gibi görmezden gelebileceğim küçük kabahatler olduğunu da söylemeden geçemeyeceğim. Çoğunu görmezden gelebiliyordum. Kirli bulaşıkları yerlere saçıyor, arka kapının arasına bir tuğla koyup sabaha kadar açık bırakıyor, panjurlara vurarak kancalarını kopartıyor, ama her yaptığı yanlış için mutlaka makul bir mazeret buluyordu. Ancak bu yanlışlar çoğaldıkça, mazeretleri de geçerliliğini yitirmeye başladı.

Nihayet Abel'ın maskesini düşürmüş ve gerçek hislerini su yüzüne çıkartmayı başarmıştım. Ama ne yazık ki bu hisler, öfkeden, korkudan ve kendine acımaktan öteye geçemiyordu. Sonunda onu ağlarken görmüş, inlediğini duymuş ve korkutup sindirmeyi başarmıştım. Şimdi bunları yazmak beni üzüyor çünkü bu yazdıklarım görsel hafızamı canlandırıyor –Abel'ın köşeye büzüldüğünü ya da hüngür hüngür ağlarken gözlerini sildiğini görür gibi oluyorum– ve bunların her biri bana acı veriyor. Hele kapısındaki o asma kilidi, düşünmeye bile dayanamıyorum.

Fakat ne zaman o çocuğa karşı merhamet duyacak olsam, aklıma Diana'ya yaptıkları geliyor ve ona acımaktan vazgeçiyordum. Kasımda yaşadığımız o olaydan hemen sonra duyduğum pişmanlıktan ötürü midem bulanmıştı; fakat kendi rolümü unutup yalnızca Abel'ınkine odaklandığım için, bu olay ikimizin arasında aşılması güç bir uçurum yaratmış ve insani algılarımızı tamamen bloke etmişti. Sanırım bilinçaltımda, çocuğa yaptığım şeyler yüzünden korkunç bir suçluluk duyuyordum, ama tüm bunları, onun bana yaptıklarına tepki olarak yapmıştım, yani kendi kabahatlerimin suçunu da ona yüklüyordum.

Yine aralık ayında, Abel bana ilk kez geçmişinden bahsetti, ama sanırım yalan söylüyordu. Tartışmalar ve kavgalar arasında geçen bu sakin günlerde, bazen mutfakta oturup normal bir şekilde konuşabiliyorduk; bunlar tamamen medeni sohbetler sayılmasalar da, zaman zaman ilgi çekici ve neredeyse dostça olabiliyordu. Belki de, iki temkinli ve soğukkanlı insanın yapabileceği en özel sohbetlerdi. Ancak günler ilerledikçe, geçmişte maruz kaldığı cinsel tacizlerden başka hikâye anlatmaz oldu.

Örneğin, bir akşamüzeri, "Bir keresinde bir papazın yanında kalıyordum," diye başladı.

"Öyle mi?"

Onun bu acıklı hikâyelerine çabucak aşina olmuştum ve artık onları duymak istemiyordum. Onun hikâye anlatmasına karşı olduğumdan değil, hatta bazen ona acıdığım bile oluyordu, ama giderek bu acıma duygusunu yitirmiş ve anlattıklarından rahatsız olmaya başlamıştım. Ayrıca, bu hikâyeleri nasıl ilginç ya da sinir bozucu hale getirdiğini de anlamıştım. Başlangıçta gelişigüzel bir biçimde anlattığı olayları, sanki bir başkasının başından geçmiş küçük hikâyelermiş gibi ikinci elden aktarıyordu; fakat anlatmaya devam ettikçe

olaylar mekanikleşiyor ve kişilerle bağlantıları kopuyordu. Aynı zamanda, bu hikâyelerle kendini bariz bir biçimde acındırıyordu.

"Beni kurtardı," dedi Abel. Özellikle bu hikâyeye kendini öyle kaptırmıştı ki, sesimdeki alaycı tonu bile fark edememişti.

"Yani seni vaftiz mi etti?"

"Beni birinden kurtardı," dedi Abel. "Sonra da beni evine götürdü. Küçük bir evde yaşıyordu. Bana okumayı öğretti ve ne kadar hızlı öğrendiğimi görünce çok şaşırdı."

"Eminim çok şaşırmıştır."

"Benim de kendisi gibi bir rahip olmamı istiyordu," dedi Abel.

Oldukça yüksek bir sesle güldüm, ama o beni duymadı bile.

"Bana Latince öğretti," dedi. Sanki konuştuğu kişi ben değilmişim gibi davranıyordu, ama bunu umursamıyordum. Kahvaltı boyunca anlatıp durmuştu ve artık sözü Latinceye getirince, tabağımı temizlemek için sofradan kalktım.

"Fakat ona mezheplerle ilgili bir soru sormaya kalkışınca, beni çok kötü tokatladı," dedi Abel. Tabağımı musluğun altına tutmuş, üzerine yapışan yumurtaları akıtmaya çalışıyordum.

Birden, "Baba, Oğul ve Kutsal Ruh!" diye çığlık atan Abel, tabağını mutfak dolabına doğru fırlatarak paramparça etti.

Nasıl bir tepki verdiğimi tahmin etmişsinizdir herhalde.

Bu çığlık, onun anlattığı hikâyeyle kendisini ne kadar özdeşleştirmiş olduğunun açık bir kanıtıydı. Son zamanlarda, ilgimi çekebilmek için başka başka yollar denese de, demek ki artık bundan başka çaresi kalmamıştı. Tabii sadece bana hikâye anlatırken kullandığı metotlardan bahsediyorum. Bu metotlar işe yaradığı zaman, onlardan vazgeçmediğini de aklımın bir köşesinde tutuyorum.

O akşam Diana bize uğradı. Bu onu ilk görüşümdü. Onu içeriye aldığımda, Abel oturma odasındaki kanepedeydi.

Yüzü soğuktan kıpkırmızı olmuş, saçları dağılmıştı. Kahverengi süet bir mont giymiş, uzun mor bir atkı takmıştı. Her zamanki kadar güzel olmasa da, son derece sevimli görünüyordu. Abel elindeki kitabı bırakıp ona baktı.

"Yine geleceğini biliyordum," dedi. Diana, omzumun üzerinden çocuğa baktı.

Birbirlerini görmesinler diye kendimi siper ederek çocuğa döndüm. "Haydi sen odana git," dedim. Abel ayağa kalkıp merdivenlere doğru ilerledi.

"Önce gidip şu tokmağı getireyim mi?" dedi.

Anında üstüne yürüdüm ve suratına koca bir tokat indirdim. "Çık yukarı," dedim. Onu merdivenlere doğru ittirdim ve yeterince çabuk çıkmazsa elimden kurtulamasın diye de durup beklemeye başladım. Alelacele yukarı çıktı.

Oturma odasına dönüp kanepeye kuruldum; Diana da karşıma geçti.

"Birkaç dakika boyunca hiç konuşmadan oturduk.

"Gelirsin diye bekledim Joseph," dedi sonunda.

"Üzgünüm," dedim. "Ben de senin gelmeni bekliyordum."

Diana başıyla beni onaylayıp, bakışlarını yere indirdi. Sonra, "Ne yapacağız?" diye sordu.

Biraz düşündüm.

"Henüz bilmiyorum Diana," dedim. "Kalıp, yemek yer misin?"

"Ne?"

"Seni seviyorum Diana," dedim, "ve ne yapacağımı bilmiyorum, ama bence yemeği birlikte yemeliyiz."

Diana tırnaklarına baktı. Uzun birkaç saniyeden sonra mutfağa geçip tabak çanak çıkartmaya, yiyecekleri hazırlamaya başladım. Sonunda, tezgâhın üzerinden eğilerek, "Yemeğe kalacak mısın Diana?" diye seslendim.

Gözlerini tırnaklarından ayırmadan, hafifçe başıyla onayladı. Sonra kalktı ve mantosunu çıkarttı.

Yemek hazır olunca sofrayı kurdum ve bir de tepsi hazırlayarak yukarıya götürdüm. Abel odasında Latince sözlüğümü karıştırmakla meşguldü.

"Neye bakıyorsun?" dedim.

"Öylesine okuyordum," dedi. "Hiç *posca** denedin mi Joseph?"

"Onu bırak da buraya gel," dedim.

Abel tartışmaya değmeyecek bir meseleymiş gibi, sözümü dinleyerek yavaşça ayağa kalktı.

Yanıma geldiğinde, omuzlarından tutup gözlerinin içine baktım. "Diana'yla yemek yiyeceğiz," dedim. "Sen de burada yiyecek ve odandan dışarı çıkmayacaksın. Olur da onunla karşılaşırsınız diye seni uyarmak istedim. Bunu sadece bir kez söyleyeceğim. Eğer tokmaktan bahsedecek olursan, tokmağı yersin. Anladın mı beni?"

"Evet, efendim," dedi.

"Güzel."

Kapıyı çekip sofraya, Diana'nın yanına döndüm. Bakışlarını eğmişti.

"Sana bir şey söylemek..."

"Joseph..."

"Sana bu durumdan kendimi sorumlu tuttuğumu söylemek istiyorum Diana ve her türlü..."

"Joseph," dedi. "Ben seni suçlamıyorum."

"Lütfen..."

---

* Eski Roma'da, ekşimiş şarabın ya da sirkenin suyla ve tatlandırıcı otlarla karıştırılmasıyla elde edilen popüler bir içki. İlk olarak Yunanistan'da bir tür ilaç olarak ortaya çıkan karışım, İÖ ikinci yüzyıldan itibaren Roma ordusunda içilen günlük bir içki haline gelmiş ve Roma tarihi boyunca içilmiştir. Soyluların genellikle içmediği *posca*, alt tabakayla ve köylülerle ilişkilendirilen bir içkidir. (e.n)

"*Lütfen*," dedi, ilk kez yüzüme bakarak, "bu konudan bahsetmeyelim, olur mu Joseph? Başka şeylerden konuşamaz mıyız?"

"Nasıl istersen," dedim.

Diana bir şey söylemedi. Boğazımı temizledim.

"Sana ormana son gittiğimde orada ne düşündüğümü anlatayım," dedim. Diana yine hiçbir şey söylemedi.

"Oraya ilk gidişimizi ve ağaçlar için kurduğumuz hayalleri düşündüm ve sonra da yeni yeni hayaller kurmaya başladım." Tekrar boğazımı temizledim; şimdiye kadar kendimi hiç bu kadar utangaç hissetmemiştim. "Ağaçların göçebe bir kabileye ait yaşlı bilgeler olduklarını ve bizim göremeyeceğimiz kadar ağır bir tempoda yürüdüklerini hayal ettim," dedim.

Diana tabağına bakmaya ve çatalıyla oynamaya devam etti.

"Yolculuk esnasında büyüyecek, yaşayacak ve yolculuk esnasında da öleceklermiş," dedi usulca, "ve kabile, tek tek her ağaçtan daha önemli bir kimliğe sahipmiş."

"Evet," dedim, "ve binlerce yıldır görmedikleri ağaçsıl cennetleri hakkında aralarında fısıldaşıp dururlarmış."

Hafifçe gülümsedi.

"Bunu sevdim," dedi. "Hatta, artık oranın ne tarafta olduğunu bile hatırlamıyorlarmış."

"Şahane," dedim. "Sıra sende."

"Ağaçların," dedi, "dünyanın yeşil birer kolu olduğunu hayal ediyorum; ucunda parmakları, parmakların ucunda tırnakları ve tırnakların ucunda da iğneleri olan upuzun kollarmış bunlar ve hep birlikte, artık onları kucaklamayan gökyüzüne uzanarak ona yeniden kavuşmaya çalışırlarmış."

"Şahane," dedim yine. "Ve sabah güneş doğarken, gökyüzü dünyaya her zamankinden daha yakın olurmuş ve dünya, bir zamanlar gökyüzüyle kucaklaştığı sabahları, hayvanlara, balıklara ve insanlara hayat verdiği zamanları hatırlarmış ve

erkenci bulutlar okşadıkça, devasa ağaçların tepeleri hasretle titrermiş fakat asla gökyüzüne dokunamazlarmış."

"Çünkü gökyüzü dünyayı kıskanırmış," dedi Diana. "Gökyüzü dünyayı kıskanırmış çünkü dünya çocuklarını paylaşmaz, öldükten sonra bile onları bağrına basarmış."

Bunu biraz düşündüm.

"Gökyüzü onların her zaman kendisiyle birlikte olduklarının farkında değilmiş."

Ağaçlardan başlayıp, günlük olaylarla sohbetimize devam ettik. Tabaklarımızı lavaboya bıraktıktan sonra da, beraberce evden çıktık. Ormana gitmeye niyetleniyorduk ama dışarının soğuk olduğunu fark edince vazgeçtik ve Diana'yı evine bıraktım. Ama bu sefer, gitmemi istemediğini söyleyince, ben de kaldım.

2

Ertesi sabah uyandığımda güneş pencerelere vurmuştu ve kendimi çok mutlu hissediyordum. Yorganların altında bir kadının sıcacık bedenine sarılarak uyumak ve yüzünüzde dışarıdaki soğuk havayı hissetmek kadar büyük bir mutluluk olamazdı. Bu defa Diana'nın yüzü uyku mahmurluğuyla yoğrulmamış ya da yanakları kızarmamıştı: Tersine, cildi daha duru, kahverengi çilleri daha belirgin ve hatları daha biçimli ve olağanüstüydü. Sabah sabah, burnu tıpkı bir Romalı burnuna benziyordu.

Onu uyandırmamaya çalışarak gözkapaklarından öptüm, ama anında gözlerini açtı. Bana bakarken gözlerinin içi gülüyordu. Onu tekrar öpmek isteyince gözlerini kapattı ve başını göğsüme yasladı. Sağ bacağımı bacaklarıyla kıstırarak kulağıma fısıldadı. "Daha çok erken!"

Yorganın altından çıplak beyaz sırtına dokundum. "Güneş çoktan doğmuş," diye fısıldayarak cevap verdim.

"Bana ne," dedi, "kalkmayalım."

"Hiç mi?"

"Hiç," dedi. "Hayatımızın geri kalanını burada geçirelim. En azından günün geri kalanını."

"Bütün gün yatakta ne yapacağız?"

Diana kıkır kıkır güldü. Bu sorunun cevabı belliydi ve aşağı inmemiz neredeyse öğleni bulmuştu. Mutfak masasında oturduk, tost yiyip çay içtik ve sessizce birbirimize gülüp durduk. Bulaşıkları toplamak için kalkınca, Diana da kalktı ve beni kızdırmak için bir kenara iterek, kulağıma eğildi. "Sen evine gitmeyecek misin Joseph?"

"Gitmem lazım galiba."

"Yoksa seni bekleyen başka kızlar mı var?"

"Ah," dedim, "en fazla altı yedi tanedir."

Diana'yla el ele evden çıktık ve ayrılmadan önce, verandada öpüştük.

Yeşil boyalı eve döndüğümde, Abel'ı masada kitap okurken buldum. Eve yeni geldiğimi biliyordu ve bana bakıp sırıttı. "Nihayet sana doğru davrandığı için memnunum Joseph," dedi. "Bana sorsaydın sana bundan iki ay önce bile, tek yapman gerekenin kıçına şaplak atmak olduğunu söyleyebilirdim."

Ona yumruk mu attım yoksa elimin tersiyle kafasının arkasına mı vurdum hatırlayamıyorum, ama güldüğünü çok iyi hatırlıyorum. Gülmeyi kesinceye kadar ona defalarca vurdum; bıraktığımda kafası ellerinin arasındaydı.

O sırada arka kapı çalındı ve kapıyı açınca doktorun gelmiş olduğunu gördüm. Çocuğu neredeyse bilincini kaybedinceye kadar dövmüştüm ve şimdi doktora ne cevap vereceğimi bilemiyordum. Fakat bu noktada Abel'a yaptıklarımın kendince bir zindeliği vardı ve ne doktorun sözleri ne de benim

vereceğim yanıtlar, Diana'nın bende yarattığı coşkuyu gölgeleyemezdi.

"Günaydın Michael," dedim, "seni gördüğüme sevindim."

Dr. Ericsson, beni bırakıp, kafasını ovuşturan çocuğa baktı.

"Nesi var onun?" dedi. Gülümsedim.

"'Günaydın' demeyecek misin?"

Doktorun bakışları sertleşti.

"*Bu çocuğun nesi var Joseph?*" dedi.

"Pek iyi uyuyamamış. İçeri girmez misin?"

"Olur," deyip kestirip attı. Yolundan çekildim ve o da hemen Abel'ın yanına gitti. "Kaldır bakayım başını Abel," dedi usulca.

Abel, kızarmış gözleriyle ona baktı. "Siktir git, zenci çocuğu," diye söylendi.

Afallamıştım. O zamanlar, ben yokken aralarında neler geçtiğinden haberim yoktu. Çocuğun ağzından ilk kez böyle bir şey duyuyordum. Fakat doktor, onu tamamen duymazdan gelerek iyice takdirimi kazanmıştı.

Elleriyle Abel'ın yüzünü nazikçe çevirdi ve gözkapaklarını açıp gözlerinin içine baktı. "Ayağa kalk evlat," dedi, ama kalkası için ona yardım etti. Sol eliyle Abel'ın çenesini tuttu, sonra cebinden küçük bir lamba çıkarttı ve ışığı dikkatle gözlerine tuttu.

"Adın ne?" diye sordu ona.

"Julius Caesar," dedi Abel.

"Şimdi benimle dalga geçmeyi bırak," dedi doktor. "Adın ne?"

"Abel Rufous."

"Peki, benim adım ne?"

"Ericsson."

"Kollarını ve bacaklarını oynat," dedi doktor ve Abel omuzlarını silkerek olduğu yerde bir adım attı. Tüm bunları

yaparken, doktor onu omuzlarından tutuyordu; sonra bıraktı ve Abel'ın dengesi bozuldu. Doktor ona sarılarak oturma odasına götürdü ve koltuğa oturttu.

"Şimdi biraz otur ve dinlen bakalım," dedi doktor. Abel'ı bıraktıktan sonra yanıma geldi ve gömleğime yapıştığı gibi beni mutfağa sürükledi. "Bu çocuk uykusuzluktan mı bu hale geldi yani?" diye sordu.

"Doktor olan sensin," dedim.

Bu cevap karşısında doktorun nefret dolu bakışlarını görünce kendimden utandım. Abel'a yaptıklarım yüzünden değil ama doktorun nefretini kazandığım için utanmıştım, yine de öylece durdum.

"Diana'yla ilgili bir şeyler geveledi," dedim. Bunu söyler söylemez, daha fazla açıklama yapmak gereği duymuştum. "Gülmeyi bir türlü kesmedi," diye ekledim. "Ben de..."

"Kapa çeneni," dedi doktor. "Otur şuraya."

Oturdum.

"Joseph," dedi, "geçen gelişimde ben sana ne dedim?"

Konuşamıyordum.

"Onu buradan gönder demedim mi? Bu çocuğa bakamazsın demedim mi? Bunun seninle bir ilgisi olmadığını da söyledim, ama vardı. Hayatın boyunca tek başına yaşamış bir adamsın ve açıkçası bu çocuğa göz kulak olacak kadar olgunlaşmış olduğunu sanmıyorum. Sana iğrenç bir laf etti diye onu eşek sudan gelinceye kadar dövdün, öyle mi? Tanrı aşkına Joseph, onu muayene ederken bu çocuğun bana ettiği laflardan haberin var mı senin?"

Elbette yoktu.

"Neden bir şey söylemedin?

Doktor, yeniden konuşmaya başlamadan önce uzun bir süre bana baktı. "Gelin de şu teşhis budalası zenciye bakın," dedi.

"Aman Tanrın, Michael," dedim. "Çok..."

"Ama sanırım en iyisi 'lanet olası işveli zenci ibne'ydi. 'Sırıtık orman faresi' lafı o kadar yaratıcı sayılmazdı doğrusu."

Yüzümdeki tüm kanın çekildiğini hissettim. "Aman Tanrım, Michael," dedim, "çok üzgünüm, bundan hiç haberim..."

"Şu lanet konuyu değiştirme!" diye bağırdı doktor. "Sana bir şey anlatmaya çalışıyorum. Bunlar, bana söylediği laflardan sadece birkaç tanesi. Ama sen hiç benim onun kafasına vurduğumu gördün mü?"

Utandım ve başımı önüme eğdim, ama hemen sonra, doktorun lafın gelişi böyle söylediğini fark ettim. "Hayır," diye mırıldandım.

"Hayır," dedi, "göremezsin. Neden peki? Çünkü Joseph, bu çocuk bunları sadece kindar, nefretlik bir iblis olduğu için söylemiyor. O da var, ama bu, esas nedenin yalnızca bir parçası. Bunları seni kışkırtmak, kandırıp kullanmak ve kontrol edebilmek için söylüyor. Bu çocuğun insanları kızdırmak istediği ve bu yüzden böyle küfürlü konuştuğu doğru. Şüphesiz bu konuda kabahatli ve bu hiç de hoş bir şey değil, ama sonuçta o bir çocuk ve büyüdüğünde böyle davranmaktan vazgeçebilir. Her durumda, senden de, benden de küçük. Ama sen de bu işe dahil olunca, ağzı bozuk bir yeniyetmenin oyununa gelerek seni parmağında oynatmasına izin vermiş oluyorsun. Bu da senin hatan ve ne yazık ki bundan vazgeçecekmiş gibi görünmüyorsun. Beni dinliyor musun Joseph?"

"Evet," diye mırıldandım.

"En başından beri bu çocuğa yaşıtınmış gibi davranıyorsun. Sonunda olacağı buydu. Hukuk fakültesindeyken, medeni ilgisizlik diye bir kavramla tanışmış olmalısın. Ama sanırım ya konuyu anlamadın ya da burada işe yarayabileceğini akıl edemiyorsun. Çocuk yetiştirmede bundan daha önemli bir şey yoktur. Onlar senden daha zayıftır ve daha kolay işlenebilirler. Anlıyor musun Joseph?"

"Evet."

"Ben de bir çocuğun yetimhaneye gönderilmesinden yana değilim; daha başka çözümler bulunsun isterim. Ama yok işte. Bu çocuk senin evinde kalamaz. Hatta bu kasabada bile kalamaz. Onu ilk bulduğun gün hemen polise haber vermeliydin ama yapmadın ve şimdi bunun için çok geç. Artık yapacak bir şey kalmadı."

Doktor sanki ben odada yokmuşum gibi kendi kendine konuşmaya başlamıştı ve bu durum beni rahatsız edip kendi düşüncelerime döndürmeye yetmişti. "Kesinlikle haklısın doktor," dedim.

Dr. Ericsson kendi fikirlerini sıralamaktan vazgeçerek oturdu.

"Tabii sen her şeyi bilmiyorsun. Onu Diana'yla yakaladığımı sana söylemiştim ama ne haldeyken yakaladığımı söylemedim."

Doktor sabırsızlıkla içini çekti ve gözlerini kaçırdı.

"Dinle beni Michael," dedim. Başını kaldırıp gözlerime baktı. "Diana'yı Abel'ın odasında çırılçıplak yatarken buldum. Abel ona benim tokmağımla tecavüz ederken, yüzüstü kapanmış ağlıyordu." Bunu söylerken acı içindeydim ama bu acı o anki öfkemden kaynaklanıyordu; yani ne söylediğimin tam olarak farkında değildim.

Ancak doktorun rengi attı ve oturduğu yere çöküverdi.

"Kabalık etmem istemem doktor, affet, ama onun yerinde kendi karın olsaydı sen ne yapardın?"

Doktor afalladı. Taşı gediğine koymuştum.

"Muhtemelen onu öldürürdüm Joseph," dedi. "Ya da en azından öldürmek isterdim."

"Gördün mü?"

"Ama onu kendi evimde tutmazdım Joseph. Tanrım! Onun kapatılması gereken yer senin evin değil!"

"Neden olmasın? Birinin Kabil olması gerek."

"Kabil sistemin işleyişine karışmadı ama."

"Lanet olsun," dedim. Kalkıp duvarı tekmeledim. "Konu bu değil ki. Bu tamamen alakasız bir durum. Ben o çocuğu içeriye almakla bir sorumluluk üstlendim. Onun ya da benim yaptığımız hiçbir şey..."

"Korkarım bu yüzden birini dövmekten zevk alır hale geldin."

"Bu *hoşuma* gitmiyor," dedim. "Ama farz edelim ki Diana yemeğe geldi ve Abel gidip yine tokmağı getirmek istedi, o zaman onu yine döverim. Ve bu çocuk bu evden kaçıp gidinceye ya da ben başka bir şey yapmaya karar verinceye kadar, o bu evde yaşamaya devam edecek."

Dr. Ericsson ayağa kalktı ve bir süre ne söyleyeceğini düşündü. Sonunda saatine baktı. "Ona bir kez daha bakacağım," dedi. "Önümüzdeki iki gün boyunca, onu her iki saatte bir kontrol etmeni istiyorum. Eğer uyandırmakta güçlük çekecek olursan, hemen bana haber ver."

Oturma odasındaki Abel'ı kontrol ettikten sonra, Dr. Ericsson ön kapıdan çıkıp gitti.

3

Bu konuşmanın ardından geçen üç haftalık zaman, hayatımın en ıstıraplı günleriydi. Ama çektiğim acıyı tarif etmek çok zor çünkü gerçek hayatta aslında hiç de bir şey olmamıştı. Sabahları kalkıyor, dişlerimi fırçalıyor ve duş alıyordum; tuvalete giriyor, giyiniyor ve aşağıya inip kahvaltı hazırlıyordum. Abel'la birlikte kahvaltı ediyorduk. Sonra çalışma odama çıkıyor, ya bir kitap okuyor ya da bir mektup yazıyordum. Aşağıya iniyor ve öğle yemeğini hazırlıyordum. Yemekten sonra tekrar

odama çekiliyordum. Üç hafta böyle geçti. Fakat fiziksel gerçeklerin pek bir anlamı yok. Bunların, anlamsızlığın mutlak yokluğuna abartılı bir şekilde yaklaştıklarını söyleyebilirim. Onları anlamlı kılan, bizim algılarımızdır: Aslında hayat anlamsızdır; hayatı yaşarken hissettiklerimiz anlamlı kılar. İşte bu üç hafta boyunca, kendimi bir darağacına doğru yürüyormuş gibi hissettim.

İlk birkaç gün boyunca ortalık fazlasıyla sakindi. Abel geçirdiği sarsıntıyı yavaş yavaş atlatıyordu. Geceleri yatağında, günün büyük bölümünde ise oturma odasındaki kanepede uyuyordu. Sabahları aşağı inmesine, geceleri odasına çıkmasına yardım ediyor, yatınca üzerini battaniyeyle örtüyor ve yemeklerini kucağına getiriyordum. Her iki saatte bir onu yokluyordum. Sanırım acizliğinin farkına varmaya başlamıştı ve bence bu akşamdan sabaha değişecek kadar basit bir durum değildi. Ama onu suçlayacak durumda değildim ve suçlamak da istemiyordum. Onunla konuşmak zorunda olmadığım için memnundum.

Birkaç gün sonra kendini daha iyi hissetmeye ve kendi kendine merdivenlerden inip çıkmaya başladı. Artık kanepede oturup kitap okuyabiliyor ve vaktini kırtasiyeden almış olduğu ucuz not defterlerine bir şeyler yazmakla geçiriyordu. (Sonradan bu defteri anlamsız karalamalarla doldurmuş olduğunu gördüm.) Bana karşı son derece nazikti ve ben de ona aynı şekilde davranıyordum. Beni o denli geren ya da korkutan şeyin ne olduğunu bilmiyordum, ya da bilsem bile, bunun başıma ne şekilde geleceğinden emin değildim. Ona attığım şu son dayakta, sanırım bu işe bir son vermeye karar vermiş ve kolumu kaldırabildiğim kadar kaldırıp ona vurmuştum. Öte yandan, Abel'ın kitap okumaya başlamasıyla, gitgide birtakım şeylere daha da hazır olduğunu görüyor ve bunun hiç de hayra alamet olmadığını biliyordum.

Dayak olayından sonraki üç haftayla ilgili genel izlenimim kadar, Diana'yla ilgili hatırladıklarım hakkında da net bir fikre sahip olmak benim için hayli zor olmuştu. On yedi yaşında bir âşık gibiydim. Her an onu düşünmediğim doğruydu, hatta onunla her gün görüşmüyorduk bile; ancak onu her gördüğümde sersemliyordum. Yanındayken ona dokunmadan edemiyor, konuşmalarından delice bir keyif alıyordum. İki farklı adam gibiydim. Diana'nın yanındayken son derece mutluydum ve başka hiçbir şey umurumda değildi.

Abel'a attığım son dayaktan tam üç hafta sonra, Diana'yı ziyaret etmek için evine gittim. Dışarısı son bir aydır olmadığı kadar sıcaktı ve öğleden sonrayı kasabada geçirmek istiyordum. Bulaşığı yıkadıktan sonra içeri gidip baktım ve Abel'i kanepede otururken buldum.

"Öğleden sonra kasabaya ineceğim," dedim. "Gelince akşam yemeğini hazırlarım."

Abel gözünü kitabından ayırmadan sessizce başını salladı. İncil okuduğunu söylersem, sanırım bu pek inandırıcı olmayacak, ama hafızama da çok güvenemiyorum. Zaten bunun pek bir önemi yok. Başını kaldırıp bakmadı bile ve ben de çıktım.

Doğruca Diana'nın evine gitmek üzere kasabaya doğru yürüdüm, ama doktorun kapısını görünce durup bir merhaba demeye karar verdim. Aramızdaki tartışmaya rağmen hâlâ dost olduğumuzdan emin olmak istiyordum. Arkadaşım Michael Ericsson'dan uzak kalmanın, Abel Rufous'la yeşil evde geçirdiğim şu üç korkunç haftaya hiçbir yararı dokunmamıştı.

Doktorun muayenehanesi kapalıydı ve kapısında hasta ziyareti için Penley'e gittiğini belirten bir not vardı. Baştan onun kapısını görmemiş olsaydım, durup ona uğramayı da düşünmeyeceğimi bildiğim için, onu yerinde bulamamak beni epeyce huzursuz etti. Sanki az önce tartışmışız da, hiçbir şeyi çözememişiz gibi hissettim. Ancak yapacak bir şey yoktu. Bu

yüzden Diana'nın evine doğru yola koyuldum. Diana evdeydi; kapıyı açtı ve doktor bir anda aklımdan uçup gidiverdi.

Bir zamanlar, yani gençliğimde, bir arkadaşıma bir kız hakkındaki hislerimi anlatmak istemiştim. Bu kendime bile açıklayamadığım bir durum olsa da, sık sık onu düşündüğüm kesindi. Arkadaşımdan, tanıdığı bütün insanların katıldığı bir davet verildiğini hayal etmesini istedim. Ona bu davette, kendileriyle birlikte vakit geçirmenin, diğer insanlarla geçireceği vaktin çalınmasından başka anlam taşımayan, uzak durmak isteyeceği pek çok kişinin de olacağını söyledim. Salonda, değer verdiği ve arkadaşlıklarından hoşlandığı ama salondaki diğer yakın dostlarının varlığını tümüyle unutturmayacak kadar yakın arkadaşları da olacaktı. İşte ben öyle bir partiye bu kızla gitsem, onunla birlikte salondan ayrılır ve tüm geceyi, hiç kimseyi umursamadan sadece bir merdiven aralığında mutlu bir şekilde oturarak geçirebilirdim dedim.

Diana bana kapıyı açıp gülümsediğinde de aynı böyle hissetmiştim. Doktorla çözümleyemediğimiz tartışmamızı ve Abel'la aramızdaki gerginliği elbette unutmuş değildim, ama şu an için hiçbiri önemli değildi. Diana'yı yine fırında bir şeyler pişirirken yakalamıştım. Üzerinde beyaz bir önlük, elinde de bir tahta kaşık vardı. Yaklaşıp şakağından öptüm.

"Gelsene Joseph," dedi. "Ben de sana pasta yapıyordum."

"Zaten sana bir pasta borcum var," dedim.

"Sorun değil," dedi. "Ben sana bu pastayı verince, sen de onu bana geri verirsin ve böylece ödeşmiş oluruz."

Güldüm.

"Sanırım matematiğin biraz zayıftı," dedim.

"Otur ve biraz sessiz dur bakalım," diye buyurdu. "Neredeyse pişti."

Kanepeye oturdum ve Diana'nın mutfağa dönmesini izledim.

"Akşam yemeğine kalmak ister misin Joe?" diye seslendi. Bana Joe diye hitap ettiğini duyunca, tüylerimin diken diken olduğunu hissettim; hiç abartmıyorum, ta sırtımdan ayak parmaklarımın uçlarına kadar titredim.

"Çok isterdim," dedim. İçime oturmuştu. "Ama gidip şuna yemek yapmalıyım. Dönmem gerek."

Mutfaktan ses gelmeyince, kendimi çok kötü hissettim.

"Diana," diye bağırdım, "yemekten önce bana on dakika izin verirsen, koşa koşa gider gelirim."

Bunu der demez, Diana mutfaktan çıkıp salına salına yanıma geldi. "Özür dilerim," dedi, "fırını kontrol ediyordum. Ne dediğini duyamadım?"

Uzanıp kolumu bacağına doladım, başımı da beline koydum. Endişem yok olmuştu. "Akşam yemeği için eve dönmem gerek demiştim."

Diana eğilip tepemden öptü. "Tamam Joe," dedi. "Ben de odamda oturup ağlarım o zaman."

Bir an için de olsa, ona inandığım için bana güldü.

"Seni seviyorum Diana," dedim.

"Seni seviyorum Joe."

Parmaklarını saçlarıma dolayarak bir süre tepemde dikildikten sonra, gelip kucağıma oturdu.

Ne konuştuğumuzu hatırlamıyorum, ama hatırlasaydım bile bunların yazmaya değecek şeyler olmadığından eminim. Sadece, burnumuza bir yanık kokusu gelene kadar mutlu bir şekilde oturduğumuzu ve sonra Diana'nın apar topar mutfağa koştuğunu hatırlıyorum.

"Diana," diye seslendim, "şunu duyuyor musun?"

"Nedir o?"

"Kasabadaki çanın sesine benziyor," dedim. Ses artmaya başlayınca, bunun doğru olduğunu anladık: Kasabadaki yüksek çan kulesinden gelen, hummalı bir çan sesiydi bu. Huzursuzca ayağa kalkıp mutfağa gittim.

"O çan ne zamanlar çalınıyor, Diana?" diye sordum.

Diana bakışlarını elindeki kömür karası pastadan kaldırıp, dehşetle bana baktı. Yüz ifadesi öyle kötüydü ki, neredeyse korkacaktım. Ona sarıldım.

"Pastayı mahvettim Joseph," dedi.

"Ben mahvettim," dedim. "Senin işini engelledim. Benim hatam."

Yüzünü omzuma dayadı.

Bu arada çan çalmaya devam etti ve Diana bana sarılmayı bırakıp gözlerini ovuşturduğu anda ön kapının hızlı hızlı vurulduğunu duyduk. Çabucak gidip açtım.

Kapıyı açtığımda verandada kimse yoktu ama caddede koşuşturan insanlar vardı; iki ev aşağıda dükkân sahibinin oğlunu gördüm: Sırayla bütün evlerin kapısını tek tek çalarak koşmaya devam ediyordu. Diana'nın evi Bettley'in fazla dışında sayılmazdı, ama herkes onun evinin önünden geçip ormana, yani benim evime doğru gidiyordu.

"Neler oluyor?" diye bağırdım ama sesimi ben bile zor duyuyordum. Yakınlardan geçen kasabalılardan biri kollarını kaldırıp gökyüzünü gösterdi: Yeşil boyalı evin olduğu taraftaki ağaçların arasından, göğe simsiyah bir duman yükseliyordu.

Bir anda aklıma iki olasılık geldi ve kalbim duracakmış gibi hissettim: Ya Abel evi kundaklamıştı, ya da yanarak ölmüştü. Hangisini tercih ederdim bilmiyorum. Sonra kendimi ocak ayında evsiz kalmış olarak hayal ettim.

"Diana, sen burada kal," diye bağırdım ve hemen verandadan atlayıp koşmaya başladım. Kasabalılar yolumdan çekilip caddede bana yol açtılar ve dönemeci geçip eve varmam sadece birkaç dakika sürdü. Evde bir şey yoktu.

Ellerimi dizlerime koyup bir süre soluklandım. Ev yanmıyordu. Ormandaki ağaçlardan biri tutuşmuş olmalı diye düşündüm; insanlar herhalde yangının büyümesinden endişe

etmişlerdi. Ama havada hiç esinti olmadığına göre, ağacı birisi tutuşturmuş olmalıydı.

Biraz soluklanıp ayağa kalktım. Başımı çevirip baktığımda ahırımın yanıp kül olduğunu gördüm ve artık yangın sönmek üzereydi. Komşularım yanmış otları dikkatle ayıklıyor ve yakındaki ağaçları ıslatıyorlardı.

Birden arkamda Diana belirdi ve sol elimi tuttu. "Ne olmuş?" diye sordu. Başka tarafa bakmadan, doğruca yanıma gelmişti. Ona sessizce ahırı gösterdim ve birlikte yanıp kül olan ahırdan geriye kalanı seyrettik.

"Kassandra nerede?" diye sordu. Elini bırakıp yanan ahıra doğru yaklaştım. Dükkân sahibi kalabalığın biraz önünde durmuş insanları yönlendiriyor ya da yönlendirir gibi yapıyordu.

"İnek nerede?" diye sordum ona. Kafasını salladı.

"Burası bir inek ahırıydı," dedim. "Benim bir ineğim var. Nerede o?"

"İçerideydi," dedi.

Ahır yanıp kül olmuştu ve geriye için için yanmaya devam eden bir avuç külden başka bir şey kalmamıştı. Geri çekilip beklemeye başladım.

"Abel nerede?" dedi Diana.

"Cehenneme gitsin."

"Joseph," dedi. "Burada kalıp nöbet tutacağım."

Diana'nın yüzünde saf ve kararlı bir ifade vardı. Onu öptüm ve eve girdim.

"Abel!" diye bağırdım. "Neredesin?"

Yanıt gelmeyince, paldır küldür yukarıya çıktım.

"Abel! Neredesin?"

Yanıt vermiyordu. Ona seslenmeye devam ederek, yatak odama, çalışma odama ve onun odasına baktım. Dolapların içine ya da yatakların altına bakmadım, çünkü saklandığını düşünmüyordum: Eğer benden saklanmak isteseydi, doğruca ormana giderdi. Ama bodrumda da saklanıyor olabilirdi.

Koştura koştura zemin kata inerken, sadece bir an durup soluklandım.

"Abel!" diye bağırdım tekrar. Bodrumun kapısı açıldı.

"Buradayım Joseph," dedi.

Hareketleri hiç hoşuma gitmemişti. Konuşurken bağırmamak için dişlerimi sıktım. "İyi misin Abel?" diye sordum. "Neden montunu giydin?"

"Şeytana uydum işte," dedi.

Sol kolumun acıyla kasıldığını hissettim; yumruğumu sıktım. Abel arkasını dönüp ağır ağır odasına doğru yürümeye başladı ve ben de onu bırakıp dışarıya çıktım.

Yolun karşısında, ahırımın küllerini karıştıran iki ya da üç kişi kalmıştı. Yangın sönmüştü. Ters ters bakarak onlara doğru yürüdüm.

"Zahmet etmeyin," dedim soğuk bir ifadeyle.

"Yeniden parlamasın diye uğraşıyorduk," dedi birisi.

"Yanacak bir şey kalmamış ki," dedim. "Sağ olun."

Benim bu nankörlüğüm karşısında omuz silkip gittiler. Diana tekrar yanıma gelip, kolunu omzuma attı. Gözüme bir şey takılmıştı: Çatının enkazı altında kalan bir şekildi bu.

"Onu bulabildin mi?" diye sordu Diana.

Biraz ilerledim ve yanmış kiriş parçalarını tekmelemeye başladım.

"Onu bulabildin mi Joe?"

Yıkıntının altında, ineğim Kassandra'nın yan yatmış gövdesini görebiliyordum, ama bir tuhaflık vardı.

"Joseph," dedi Diana.

Yanmış tahta parçalarını tekmeleyince, küller havaya savrulup genzime kaçtı. Bir an nefesim kesildi.

"Diana," dedim, "bodrumda bir kürek olacaktı."

Diana bir adım atıp durakladı.

"Sorun nedir Joseph?"

"Lütfen Diana," dedim. Telaşla ona bakınca, aceleyle küreği getirmeye gitti. Kassandra'nın gövdesini seçebiliyordum ama gövde tam değildi.

Diana geri döner dönmez elinden küreği kaptım ve iri gövdenin etrafındaki külleri dikkatlice kaldırmaya başladım. Diana yanı başımda dikilmiş beni seyrediyordu.

İneğin derisi yanıp kavrulmuş ve üstünde kabarcıklar oluşmuştu. Bir canlının yanarak öldüğünü düşününce bir an ürperdim. Ama Kassandra yangında ölmemişti.

Diana nefesini tutmuş bekliyordu.

Kana bulanmış küllerin arasından, kafası kesilerek öldürülmüş hayvanın gövdesini çıkarttım. Gövdenin tamamı ortaya çıkınca, küllerin arasında dizlerimin üstüne çöktüm ve boynundaki is lekelerini temizledim. Yanmış deri parçaları parmaklarıma yapıştı.

Yangının etkisine rağmen, boynundakinin temiz bir kesik olmadığı açıkça belli oluyordu: Buruş buruş olmuş ve kararmıştı, gövdesinin her yanından et parçaları sarkıyordu. Boyun kemiği parça parça doğranmıştı. Buğulu gözlerle etrafıma bakınıp, buna sebep olabilecek bir şeyler bulabilmeyi umdum. Diana arkasını dönmüş, dizlerinin üstünde hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Birden parlak bir şey gözüme takıldı ve külleri eşeleyince, yerde duran şeyin benim testerem olduğunu gördüm.

Ayağa kalktım; her yanım kül olmuştu. Bir şekilde, yakındaki bir ağacın gövdesinden kırmızı bir şeylerin aktığını gördüm: Ormana doğru yürüdüm ve inek kafasının camsı gözleriyle karşılaştım; buraya doğru fırlatılmışlardı. Üstüm başım simsiyahtı.

"Diana," dedim. Daha doğrusu hırıldadım, sesim bile çıkmamıştı. Diana gözyaşları içinde bana baktı, açık gri mantosunun kirlenmesine aldırmadan, omuzlarından tuttum.

"Canım Diana," dedim, "teşekkür ederim. Lütfen artık eve git. Evine git. Yarın görüşürüz. Lütfen."

Onu orada bırakıp karşıya geçtim. Kapının önünde üzerimdeki külleri silkeledim ve ellerimi yıkamak için içeriye girdim. Sonra bodruma indim. Orada babamdan kalma, kapağı halatla bağlanmış eski bir deri bavul vardı. Metal kürek hâlâ elimdeydi.

ONUNCU BÖLÜM

1

Yürürken, Abel'ın gömleğinin kollarını çekiştirerek ellerini gizlemeye çalıştığını fark etmiştim. Bunun tedirginlik sonucu yapılan bir hareket mi yoksa yalnızca soğuğa karşı bir tepki mi olduğunu anlayamamıştım. Sorununun ne olduğunu sordum.

Hemen cevap vermedi ve o donmaya yüz tutmuş arazide bir süre daha sessizce yürüdük.

"Benden çok birbirleriyle ve kendi dertleriyle uğraşan, duygusuz bir ailenin yanında yetiştim," dedi sonunda. "Hiç kardeşim yoktu ve kimsenin beni anlayamayacağını düşündüğümden hiç arkadaş da edinmemiştim. Fazla zekiydim ama bu zekâ benim duygusal gelişimimi ve kendimi ifade etmemi engelledi. Giderek kendimle daha fazla meşgul olmaya ve kendime daha fazla acımaya başlamıştım ve bu da insanlarla empati kurma ve onları anlama yeteneğimin körelmesine yol açtı. Hayatımın, ailemin sevgisini kazanmaya çalışmakla ama aynı anda onlara buna ihtiyacım olmadığını kanıtlamakla geçtiğini söyleyebiliriz. Dünya çapında bir ün kazanacak olursam beni görmezden gelemeyeceklerini düşünüyordum, ama bu üne ulaşabilmenin onlarla bir ilgisi yoktu, bu sadece benim doğal yeteneğime kalmış bir işti. Bu yüzden de, on üçüme geldiğimde ressam olmaya karar verdim, Joseph.

"Aslında resim yapmaktan çok resim yapmanın sonuçlarıyla ilgilendiğim için, o ana kadar resim yapmayı öğrenmek bir yana, elime bir kalem alıp bir şeyler çiziktirmek bir yana, etrafıma alıcı gözlerle bakmak bile aklıma gelmemişti. Bunun yerine, ressam ya da sanatçı olmanın, beni diğer insanlardan üstün kılacak bir özellik olduğuna inandım. Ama sonra bir gün, talihsiz ve berbat bir gün, kendimi bir müzede buldum. Kim bilir ne düşünüyordum. Ve o müzede, Joseph, karşıma gerçek bir merakı ve yeteneği yansıtan, olağanüstü gerçek bir resim çıktı. Bu resim benim için o denli ulaşılmazdı ki, o ana kadar hayatımın en büyük tutkusu olduğuna inandığım her şeyi yerle bir etmişti. Nihayet ressam falan olmadığımı kabul etmek zorunda kaldım; kimseden bir üstünlüğüm yoktu, düzenbazın tekiydim, kendime has bir yeteneğim olmadığı gibi işe yarar biri de değildim; böylece, ressam olmak da dahil tüm hırslarımdan arınarak her şeyden elimi eteğimi çektim ve aciz ve sıradan bir hayatı yaşamaya başladım.

"Sonra, yıllarca amaçsızca yaşadım. Hiçbir şey düşünmeden, hiçbir şey konuşmadan, hiçbir şey yapmadan; tıpkı bir toz zerresi gibi oradan oraya sürüklenip durdum. Ama ne denli sefil olursam olayım, bu konuda hiçbir şey yapamayacak kadar korkak biriydim ve gerçekle yüzleşmek yerine, bunun kaderciliğe varan dini inançlarım, acizliğim, zayıflığım ve korkaklığım yüzünden böyle olduğuna kendimi inandırmayı yeğledim. Sorunum şu Joseph, bundan tam yirmi beş yıl önce yaşamaktan vazgeçtim ve şimdi öyle bir noktaya geldim ki, üzerime lanet bir kazak giymek ya da içeride oturmak yerine, soğuk havada burnumu çeke çeke ağlamayı tercih ediyorum."

Hatırladığım kadarıyla, buna hemen cevap veremedim ve birkaç dakika daha sessizce yürüdük.

"Sadece," dedim, "neden kollarını öyle çekiştirip durduğunu merak etmiştim."

Abel anında cevabı yapıştırdı. "Üşüyorum da ondan," dedi, "seni lanet ileri zekâlı."

"Neden..."

"İçim üşüyor, nefesim üşüyor, kanım donuyor, kalbim buz tuttu, kemiklerim titriyor, gözlerim üşüyor. Neden artık çeneni kapatmıyorsun? Üşümekle ilgili bir felsefe yok ve sen konuşup durdukça ben ısınmıyorum. Üşüdüğümü düşünmek, beni bu montsuz halimle ormanda dans ettirmeyecek sonuçta. Sadece üşüdüğüm için üşüyorum seni lanet muhallebi çocuğu ve bunun başka bir anlamı yok."

Abel, acı acı öksürdükten sonra yere bir tükürük savurdu. Bir an için yürümeyi bıraktık ve küreğimi yere sapladım. Henüz Bettley'den beş altı kilometre kuzeydeydik, ama buradaki çamlar çok daha vahşi ve heybetliydi. Paltomu çıkarıp çocuğun sırtına koydum. Hiçbir şey demeden kabul etti ve tekrar yürümeye başladık.

Bir ara kalp atışlarımı hızlandırabilmek için zıplamaya kalkınca, kalbimin zaten normalden epey hızlı attığını fark ettim. Küreğin sapına bağladığım halatı omzuma attım ve Abel'a yetişebilmek için tekrar hızlı adımlarla ağaçların arasına daldım.

"Nerelerdeydin Josephina," dedi.

"Ne?"

Yan yana yürüyorduk ama ikimiz de önümüze bakıyorduk.

"Ben dünyanın temellerini atarken, sen nerelerdeydin," dedi. "Şu dev su canavarını* tek bir kanca ile haklayabilir misin?"

Hiçbir şey söylemedim ve sessizce yürümeye devam ettik. Birkaç dakika süren soğukluğun ardından, Abel kendi sorduğu soruya cevap verdi. "Cevapları açıklıyorum," diye haykırdı. "Bir, nerelerdeydin, hiçbir yerde; iki, haklayabilir misin, hayır, haklayamazsın."

---

* "*Leviathan*" yerine. (e.n.)

Yürümeyi bırakarak küreğimi toprağa sapladım.

"Bettley'den ne kadar uzaklaştık?" dedi.

"Yeterince."

Bir süper egonun tüm fiziksel emarelerini tek tek sayarak kendimi haklı çıkartmaya çalışıyormuşum gibi görünmek istemediğimden, yalnızca ellerimin titrediğini ve mideme kramplar girdiğini söylemekle yetineceğim.

"New Salem'e daha ne kadar var?"

"Geldiğimiz yerden çok daha az kaldı," dedim.

Abel ona verdiğim paltoyu çıkartıp bana uzattı ve ben de aldım. Sonra bir ağaca bakmaya gitti. Bu bir karaağaçtı; bu çam ormanında gördüğüm tek yaprak döken ağaç. Abel gözlerini bu kapkara ağacın gövdesine dikmiş bakarken, ben de gidip tam arkasında durdum. Sırtımdaki palto yere düştü. Küreğin sapındaki halatı çözmeye çalışırken, halatı Abel'ın boynuna doladığımı ve onu boğuncaya kadar sıktığımı hayal ediyordum. Kalın ve kaba bir halattı; ilk aklıma gelen şey, liflerinin avuçlarımı acıtacağı oldu. Ama hemen sonra, halatın çocuğun boynunu da acıtacağı aklıma geldi ve bu durum bir boğuşmaya yol açabilirdi.

"Amma ilginç," dedi Abel. "Bu kadar çatlak ve kırık görünmesine rağmen, bu kabuk bu ağacı nasıl da koruyor, değil mi?"

İpi yere bırakınca, elimde sadece kısa çelik kürek kalmıştı. Bunu Abel'ın kafasına geçirmeyi düşündüm. Sanırım bunu tek hamlede yapabilirdim. Ama olur da başaramazsam, ona bir kez daha vurmak zorunda kalırdım ve işim bittiğinde etraf tam bir kan gölüne dönerdi. Ağzımda biriken tükürüğü yuttum ve küreği elimden bırakarak çocuğa yaklaştım. Kürekle vurmak da, halatla boğmak da korkakların işiydi: O benimdi ve ona dokunmalıydım.

Abel arkasına dönerken, bir kolumu boynuna dolayıp kendime doğru çektim. Böyle bir şey yapacağıma inanmamış gibi,

bir an için bana direnmedi, ama sonra, deli gibi kıvranarak dişlerini gösterdi. İkimiz birden yere düştük ve debelenmeye başladık. Bu mücadelenin ne kadar sürdüğünü bilmiyorum ve o sırada kimin ne yaptığını söyleyemem; zaman ve özdeşlik kavramını tamamen yitirmiştim. Dövüşten başka hiçbir şey yoktu; dövüşenler arasında bile hiç fark kalmamıştı. Kendisiyle korkunç bir şekilde mücadele eden, dünyadan habersiz, tek bir hayvan gibiydik. Ama bütün bu hengâmenin ortasında, bir el bir boğazı sıktı; sonunda dövüş bitti ve bedenlerimiz birbirinden ayrıldı: Benim bedenim hâlâ titrerken, Abel'inki artık cansızdı.

Biraz soluklandıktan sonra doğruldum ve gidip yanına çömeldim. Sanırım onun yatıp dinlendiğini hayal ettim; hiçbir şey hissetmiyordum. Birkaç haftadır evden dışarı çıkmadığı için Abel'ın teni biraz solmuştu ve onda bıraktığım tek iz, çenesinin altındaki birkaç kırmızı çizikten ibaretti. Dikkatle bakmazlarsa, kimse onları fark edemezdi. Metal saatimi burnunun altına tutup da kapağının buğulanmadığını görünce, birden korku ve paniğe kapıldım.

Korku ve panik dalga dalga tüm bedenime yayıldı, bu his nihayet kulaklarıma hücum etti ve gittikçe şiddetlendi. Ama tam o anda, hayatımda ilk defa, beni bir hukukçu yaptığı için Tanrı'ya şükrettim.

"Rahat dur," dedim sertçe. "Şimdi bunun zamanı değil. Korkuya kapılmak ya da kuşku duymak istiyorsan, bunu kurban ölmeden önce yapacaktın. Artık bunun bir anlamı yok. Ona yardım edemezsin. Onu düzgünce gömmekten başka yapabileceğin bir şey yok. Bunun için sakin olmalı ve mantıklı davranarak sağlıklı kalmaya çalışmalısın."

Yeni bir panik dalgası daha hissettim ama hemen kendimi yatıştırdım.

"Sen benim vicdanım değilsin," dedim, "sen sadece hayvani bir korkusun." Ve bu her neyse, vicdan ya da korku, yok olup gitti.

Bir mezar kazmak birkaç saatimi aldı. Olabildiğince derin bir çukur kazdım. Hiç endişe etmiyordum; birilerinin onu aramak için bir sebebi olsa bile, kimse onu bu sık ormanda bulamazdı. Ama yarım yamalak işlere oldum olası karşıydım ve zaten böylesi daha doğru görünüyordu. Hiç değilse bu kadarını yapmış ve ölüye saygı göstermiştim.

Onu gömmeden önce kıyafetlerini düzeltirken, üzerinde LMS harfleri olan altın kalemini buldum. Kalemi çevirdim ve sanki ilk kez görüyormuşum gibi baktım. Bunca zaman korktuktan sonra, nihayet sakinleşebilmiştim. Artık pişmanlık duymadan, sistemli bir şekilde hareket edebiliyordum. Sert toprağı kazarken edebiyatla ilgili şeyler düşünmüştüm. Ama bu altın kalemi görmek, bardağı taşıran son damla olmuştu. Gerçekten güzel bir kalem diye düşündüm ve onu heba etmenin bir anlamı yoktu.

Dayanamayıp midemdekileri boşaltmadan önce, cesedin yanından sendeleyerek üç beş adım uzaklaşabilmiştim. Tekrar yürümeyi başardım ve kalemi Abel'ın cebine sokuşturuverdim, bir yandan da ağlıyordum. Sonraki yirmi dakika ya da yarım saat cehennem gibiydi. Ama bu cehennemi yaşadığıma seviniyorum, çünkü bu süre boyunca, sadece Abel'dan kaynaklanmayan, aynı zamanda yetişkinliğime ve hatta çocukluğuma ait tüm acılarımı ve pişmanlıklarımı dillendirmiş ve böylece onlardan kurtulmuştum. O çam ormanının ortasında, sesimi kimseler duymadığı için çok şanslıyım.

Ağlamam bittiğinde, Abel'ı paltomun üstüne yatırarak çukura sarkıttım, sonra toprağa uzandım ve kollarımı çukura daldırarak bacaklarını düzelttim. Paltoyu yukarıya çekerken, ceplerinden birine iki buruşuk kâğıt parçası tıkıştırmış

olduğunu fark ettim. Bunlar İncil'imden yırttığı sayfalardı ve sayfalarda bana aktarıp durduğu Eyüp'ten ayetler vardı. Tekrar yere uzandım ve bunları da göğsüne koydum, sonra kollarını göğsünde kavuşturdum.

Akşamın bu saatinde, Abel'ın mezarındaki hali, tıpkı onu verandamda uyurken bulduğum sabahki hali gibiydi ve şimdi ona bakarken, aynı o gün hissettiğim şeyleri hissediyordum. Uzun süre oradan ayrılmak istemedim ve mezarın başında dikildim. Sonunda hava çok soğudu.

"Huzur içinde yat," dedim ve üstünü toprakla örtüp geri döndüm.

2

Bir keresinde, Abel'a tüberkülozla neden bu kadar ilgilendiğimi bilmediğimi söylemiştim ve sanırım aynı şeyi bu kitapta da daha önce söyledim. Bu hastalığa *neden* bu kadar hayran olduğumu bilmediğim doğru, ama sırf böyle demek de benim için ikiyüzlülük olur, çünkü *nelere* hayran kaldığımı kolayca söyleyebilirim.

Hastalığın tarihine hayrandım. Tüberküloz, insanlık tarihinin doğuşundan beri bilinen bir hastalıktı, hatta hangisinin daha eski olduğunu söylemek bile imkânsızdır. İnsanlıkla birlikte süregelen ve insanların yaşadığı her yerde ortaya çıkabilen bir illetti bu.

Bu hastalığın içinde barındırdığı çelişkilere hayrandım. Tüberküloz özellikle ölümcül bir hastalık değildir: Evin yeterli ölçüde havalandırılması ve birkaç açık pencere onu uzak tutmaya yeter. Fakat o en kirli ve karanlık köşelerde pusuya yatıp bekler ve insanların yakın temas halinde yaşadıkları yerlerde ortaya çıkıp bir yangın gibi yayılır. Hastalığa yakalananlar

çabucak ve birdenbire ölebildikleri gibi, uzun süren bir ıstırabın ardından da ölebilirler. Ya da doktorların ölüme terk ettiği bir hasta yaşamaya devam eder ve tıpkı benim büyük büyükbabam gibi, bir yetmiş yıl daha yaşayabilir. Bu hastalar, ilaçlarını almaya devam ederlerken, temiz havadan yararlanabilmeleri için kuzeye, örneğin Bettley'e gönderilebilir ve birkaç yıl içinde hastalıktan tamamen kurtulabilirler. Ya da, yıllarca hiçbir belirti görülmediği halde, insanlar hastalığa aniden yakalanırlar. Birçok insan ömrünü bu hastalığın ne olduğunu bile bilmeden geçirir, ama herhangi bir zaman dilimi içerisinde, dünya nüfusunun dörtte biri bu hastalığa yakalanmıştır. Her yıl milyonlarca insanın ölümüne sebep olmasına rağmen, son derece sessiz, mütevazı ve kabullenilmiş bir hastalık olduğundan, diğer ölümcül salgınlar gibi toplumsal bir karmaşaya ya da gelecekle ilgili bir endişeye asla yol açmamıştır. Daima insani bir durum olarak algılanmış ve son derece doğal karşılanmıştır. Bazı doktorlar onu yok etme hayali kursalar da, onsuz bir hayat düşünülemez.

Çirkinleştirip sakat bırakabildiği gibi, insanı güzelleştirebilir de: İnsana, sıraca hastalığına ait dehşetin yanı sıra, veremlilere has bir güzellik katar. Dansçılara ya da perilere atfedilen bu uhrevi solgunluk, korkunç bir hastalığın verdiği güzelliktir. Bu sararıp solma hali, bazen romantik bazen de ürkütücü bulunur; çoğu kez ikisi birlikte düşünülür. Bu hastalığa yakalanmamış, hastalığın belirtileriyle ustaca savaşmamış ve onun sayesinde faniliğinin farkına varmamış büyük bir şair ya da ressam düşünülemez bile. Hastalığın önce çiçek açmasına sonra da solmasına neden olan sayısız şiirsel deha vardır.

Tüberkülozun evrimine hayrandım. Onunla savaşmak için ilaçlar geliştirilir ve her seferinde hastalık bu ilaçları alt etmenin bir yolunu bulur. Merak ediyorum: Her yeni tedavi yöntemi sadece bir değişim mi, yoksa bir ilerleme midir; yani

bu hastalık bizi kendisiyle savaşmaya zorlarken daha akıllı ve daha güçlü olmamızı mı sağlamıştır? Onun taşıyıcılarına hayrandım. Temelde bu hastalık sosyal ilişkilerle bağlantılıdır. Tükürük ve balgamla bulaşır ve tek başına yaşayan bir insanın bu hastalığa yakalanması neredeyse imkânsızdır. Tüberkülozun bir insandan bir başka insana bulaşabilmesi için, bu insanların aylarca birlikte yaşamaları ve yakın temasta bulunmaları gerekir. Hastalığın yüz ya da bin kişiye bulaşabilmesinin tek yolu yakın temastır. İnsanlar ne kadar yakın ve samimi bir şekilde yaşarsa, sanki iyilik mantıksal olarak kötülükle eşleşmek zorundaymış gibi, hastalığın yayılması da o ölçüde artar.

Bu bulaşıcı hastalığın tüm doğasına hayrandım. Bakteriler vücudu işgal eder, onu etkiler, değiştirir ve kendi amaçlarına uydururlar; yani işgal ettikleri vücudun bir parçası haline gelirler. Belli bir noktada işgalci olmayı bırakmaları ve, pek yurtsever sayılmasalar da, bedensel cumhuriyetin vatandaşı olmaları gerekir. Öyleyse bunları diğer bakterilerden ya da hücrelerden ayıran temel fark nedir? Tek fark, diğerlerinin daha önceden de orada olmasıdır. Bu beraberinde şu soruyu akla getirir: İnsan benliğinin ve kimliğinin herhangi bir dengesi ya da temel yapısı var mıdır; ya da, birey olarak adlandırabilecek değişmez bir öz olabilir mi? Yanıtın hayır olduğu görülür. O halde davranışlarımızı kontrol eden şey nedir? Bunların hiçbiri değildir. İnsan beyni müthiş bir biçimde yaratılmıştır ve herhangi bir şey yapmak için kendince sebepleri olduğuna inanır. Öksürmek için bile. Ama gerçek şudur ki, bir veremli öksürmek istediği için değil, mikobakteriler öksürmesini istediği için öksürür. Bunun kanıtı şudur: Veremli kişi, tam tersi bir yol izleyerek, kendisini kesinlikle öksürmemesi gerektiğine inandırabilir, taşıdığı hastalığın tümüyle farkında olabilir, hasta olduğu için üzülebilir ve öksürmenin ona bir

fayda sağlamayacağını, tersine onu daha beter hasta edeceğini bilerek öksürmemeye çalışabilir, ama yine de öksürür. Hastalık sizin elinizde olan bir şey değildir, sadece sizin başınıza gelir ve bence günahla hastalık arasındaki tek fark, birinin diğerinden daha zor fark edilebilir olmasıdır.

Tüberkülozla ilgili kitaplar okumaya başladığımda ilk dikkatimi çeken ve beni büyüleyen şey, hastalığın adının "kralın laneti" olmasıydı. On sekizinci yüzyıla kadar, İngiltere'de sıraca hastalığının –ki sıraca, salgı bezlerinde gelişen veremi tarif etmeye yarayan ve tüberküloz yerine kullanılan bir terimdir– kralın bir dokunuşuyla tedavi edilebildiğine inanılırdı. Bu konu hakkında pek fazla düşünmemiştim çünkü bu görünürde hiç de mantıklı değildi. Ya tahtta hak iddia edenler ne olacaktı? Ya da imparatorluklara bağlı krallar? Bu tedavi krala ait bir özelliğin fiziksel iletimine mi bağlıydı, eğer öyle ise, bunu alıp şişeleyemezler miydi, yok eğer öyle değilse, neden kral kendi iradesini kullanıp etrafındaki bütün sıraca hastalarını iyileştirmiyordu? Ama kralın dokunuşu bana, bir metafor olarak son derece etkileyici ve muhteşem bir fikir gibi gelmişti. En bariz şekilde, bu fikir, örneğin Hıristiyanlıktaki tanrısal inayeti ve bağışlayıcılığı temsil eder. Bu Hıristiyan düşüncesi, ruhun bedeni belirlediğini savunur. Ben de uzun bir süre boyunca, iyi bir yetişkinin yanlış yetiştirilmiş bir çocukta yaratabileceği en hayırlı etkinin tüberküloz olabileceğini düşünmüştüm; ama bundan daha iyisini öğrendim.

Sonunda, kralın laneti diye bilinen bu hastalığa tamamen farklı bir gözle bakmaya başlamıştım. Artık onu, kralın işlediği ya da en azından işlenmesine izin verdiği bir günah olarak görüyordum. Ülkesini tanrısal bir hakla yöneten bir kral, ülkesinde olup biten her şeyden, hatta doğal hastalıklardan bile sorumlu olmalıdır. Bu onun konumunun özünde olan bir şeydir. Yani kral yalnızca iyi işler yapmaya çalışıyor olabilir,

ama ülkesinin bir köşesinde bir adam, adı sanı bilinmeyen bir hastalıktan ölürse, bu onun günahıdır. Birisi bir cinayete kurban giderse, bu onun günahıdır. Bunun tam tersi de olabilir: Kral sadece kötülük yapmayı düşünen zalim bir kral bile olsa, yine de ülkesinde çiçekler açmaya ve kadınlarla erkekler birbirlerine âşık olmaya devam edecektir. Bunlar da onun sevaplarıdır. Sanırım ne tek başına iyilik, ne de tek başına kötülük diye bir şey vardır. Bunlar birbirlerinin gölgesi olduğundan, biri olmadan diğeri var olamazdı: İyilik ve kötülük birbirlerinin ayrılmaz parçasıdır.

3

Eve dönünce küreği temizledim, bavulu tekrar halatla bağladım, yıkandım ve üzerimi değiştirdim; neredeyse şafak sökmek üzereydi. O saatten sonra uyumanın bir anlamı olmadığına karar vererek kendime kahve yaptım ve mutfakta oturup, birkaç haftadan beri okumaya fırsat bulamadığım eski gazeteleri okumaya başladım.

Gün doğumunun en güzel özelliği, gece olup biten her şeyi alıp götürmesidir. Dün gecenin ruhumda derin bir boşluk yarattığını ve bu boşluğu hayat boyu ruhumda taşıyacağımı inkâr etmiyordum; ama sabahın parlak ışığı altında mutfağımda oturmuş gazetemi okuyup kahvemi yudumlarken, bu boşluğu sonsuza kadar unutmaya hazır olduğumu söyleyebilirdim.

Sadece kendimi biraz boşlukta hissediyordum, çünkü aylardır ilk defa günüm yalnızca bana aitti ve bu özgür günle ne yapmam gerektiğini unutmuştum. Akşama bir yemek daveti vermeye karar verdim.

Bu parlak fikir beni öylesine heyecanlandırmıştı ki –belki de panikletti demeliyim– Michael ve Diana'ya birer davetiye

yazmak için hemen çalışma odama koştum. Ama oturup da kâğıdı elime alır almaz, onları şahsen davet etmek üzere tekrar yerimden sıçradım. Üzerime aceleyle siyah, şık bir takım elbise giyip evden fırladım. Palto giymeyi unutmuştum, fakat koşarak gittiğim için soğuğu hissetmiyordum.

"Michael, Michael," dedim, "neredesin?"

Muayenehanesinin kapısını yumrukluyordum, ama galiba daha açılmamıştı. Arkamda belirene kadar yumruklamaya devam ettim.

"Günaydın Joseph," dedi. "Bu şıklığını neye borçluyuz?"

"Akşam yemeğine!"

Sakince beni süzdü. Elinde bir çay fincanı vardı ve çayını yudumlarken gözlerini benden ayırmadı.

"Yemekte ne olacak?"

"Seni, Lucy'yi ve Diana'yı alıp Penley'e yemeğe götüreceğim," dedim. O ana kadar aklımda yoktu, ama söyler söylemez bu fikri pek beğenmiştim.

"Nereden icap etti peki?"

"İlla bir sebebi mi olmalı yani?"

"Abel da geliyor mu?" dedi doktor.

"Abel gitti," dedim, korku ve heyecandan hafifçe titreyerek.

Doktor, çayını yudumlamadığı halde, fincanı ağzından indirmeden beni izlemeyi sürdürdü. Tekrar konuşmaya başlamadan önce de, fincanın kenarından bir ya da iki dakika boyunca bana baktı.

"Onu yetimhaneye mi yolladın?" dedi sonunda.

Şimdi de ben bir iki dakika suskun kalmıştım. Sonra şöyle dedim:

"Başka ne kast etmiş olabilirim ki?"

Doktor beni bir dakika daha süzdükten sonra fincanını indirdi; şimdi gözlerini dikmiş yere bakıyordu. Kımıldamadan bekliyordum. Sonunda doktor kendisiyle bir uzlaşmaya vardı

ve başını kaldırıp gözlerimin içine baktı. "Kaç treniyle gitmeyi düşünüyorsun?" dedi.

"Altı treniyle," diye cevap verdim.

Doktor döndü ve evine doğru yürümeye başladı.

"Gidip Lucy'ye bir sorayım," dedi.

Diana'nın evine doğru koşarken havalara uçuyordum. Kapısına varır varmaz yumruklamaya başladım ve açılıncaya kadar da durmadım.

Diana'nın üzerinde uzun beyaz bir gecelik vardı ve gözlerini ovuşturuyordu. Uyku mahmuru sıcak vücuduna sarılabilmek için ileri doğru atıldım ve içeri girip kapıyı arkamdan kapattım.

"Diana," dedim ve onu öptüm. Henüz tam ayılamadığı için ne öpücüğüme karşılık verdi ne de direndi. "Bu akşam bizimle yemeğe gelir misin?"

"Kiminle?" dedi. "Sen ne yaptın?"

"Oğlanı yolladım," dedim.

"Nereye?" dedi, kollarımdan kurtulmaya çalışırken. "Kaç günlüğüne?"

"Sonsuza dek," dedim. "Her şeyi hallettim. Endişelenme Diana."

Rahatlayarak bana sarıldı ve gülümseyerek gözlerime baktı. Onu ne çok sevdiğimi bir kez daha anladım.

"Yemekte kimler olacak?"

"Muhteşem bir dörtlü," diye cevap verdim. "Sen, ben, Dr. Michael A. Ericsson ve Bayan Lucy J. Ericsson."

Keyfime diyecek yoktu ve Diana'ya bulaştırıp onu da güldürmeyi başarmıştım.

"Briç de oynayacak mıyız?" dedi.

"Briç," dedim elini tutup onu fırıl fırıl döndürürken, "bezik, poker, pik, kupa ve Çin işi *ding pai*."

• Kolaydan zora doğru birkaç seviyede oynanabilen, çok ilginç ve öğrenmesi kolay bir kart oyunu. (e n.)

Diana yine güldü; hayat gözüme birden çok kolay göründü.

"*Ding pai* mi?"

"*Ding pai*, aşkım," dedim, "çok kolaydır. Altı trenine binmek üzere istasyonda buluşuruz."

"İstasyonda mı?"

"Penley'deki restorana gidiyoruz," dedim. Dönüp yürümeye başladım. Diana kapının önünde durmuş arkamdan bakıyordu. Döndüm ve ona seslendim. "Penley'deki o *güzel* restorana!"

Yeşil boyalı eve dönerken, yüzüm kızarmış, kalbim dans ediyordu. Daha akşama çok vardı; yemek vakti gelinceye kadar bir ya da iki öğün yemek yemem gerekecekti. Kendime oyalanacak bir şeyler bulmak zorunda kalacak olmam biraz canımı sıkmıştı, ama sonradan bu sıkıntı, zamanın bolluğuyla keyfe dönüştü.

Mikroskobumu çıkartmak niyetiyle yukarıya, çalışma odama çıkarken Abel'ın kapısında durdum, bu kapıyı görmek beni biraz şaşırtmıştı. Sanırım, Abel gibi buranın da ortadan kaybolacağını ummuştum. Abel'ın eşyalarını toplayıp kaldırmam gerektiğini hatırladım ve bunu yemekten önce yaparsam, dönüşte temiz ve boş bir eve geleceğimi düşünerek eşiği geçip odasına girdim.

Fakat sandalyenin üzerindeki mor gömleğiyle yatağının ayakucundaki kitapları görünce kendimi tekrar dışarıya attım. Kapıdaki kilit hâlâ duruyordu ve kendi kendime, 'Buraya hiç ihtiyacım yok, zamanımı neden temizlik yaparak harcayayım ki?' dedim. Asma kilidi bulamayınca birden paniğe kapıldım, ama sonra nerede olduğunu hatırladım. Çalışma masasının çekmecesindeydi.

Abel'ın kapısını kilitler kilitlemez kendimi bir kez daha evden dışarı attım ve doğruca dükkâna gittim. Bunun pek olası olmadığını bilsem de, dükkân sahibi Gabriel'in Michael'la

konuşmuş olduğu hissine kapıldım. Ne bana Abel'ın nerede olduğunu, ne neden böyle şık giyindiğimi, ne de aylardan sonra ilk kez neden dükkânda vakit geçirmek istediğimi sordu. Dükkâna girdiğimde sadece yüzüme baktı ve bana bir bardak çay ikram etti. Sonunda dükkâna birkaç ihtiyar daha geldi ve onlarla sandviç yiyip dama oynayarak harika vakit geçirdim.

Lucy'nin giydiği sevimli elbisesi ve neşeli tavırlarından, hangi vesileyle akşam yemeğine gideceğimizi bilmediği belli oluyordu, ama yine de giyinip kuşanabildiği için heyecanlıydı. Doktor gözlerini ormana dikmiş, düşünceli düşünceli bakınırken, o ve Diana birbirlerine iltifatlar yağdırıyor ve Lucy'nin karnına dokunuyorlardı. Hemen perona zıpladım ve iyi akşamlar dedim.

"Merhaba Joseph," dedi doktor. "Nasılsın bakalım?"

"Harikulade," dedim ve sohbetimiz sona erdi. Lucy'yi selamladım, o da beni selamladı. Diana'yı öptüm ve Diana da beni öptü.

"Bu yemek davetini neye borçluyuz Joseph?" diye sordu doktorun karısı.

Göz ucuyla doktora baktım, ama ilk konuşan Diana oldu. "O artık yeniden dertsiz bir bekâr," dedi.

"Şu yetim çocuk Abel'ı evden yollamış," dedi Michael. Lucy'nin bunu neden kutladığımızı anlamadığını görünce, "Bu kaçınılmazdı," diye ekledi. "İyi bir iş yapmış olmasını kutluyoruz."

"Ah," dedi Lucy. "O zaman tebrikler Joseph. Sanırım ucuz kurtuldun!"

"Teşekkürler," dedim.

Lucy, kuvvetlice elimi sıkarak Diana'yla kocasını güldürdü.

Üzerinde ciddi bir kıyafet olmasına rağmen, Diana o gün bana her zamankinden daha genç görünmüştü. Gözleri pırıl

pırıldı. Tren gelene kadar el ele bekledik ve sadece bilet almak için elini bıraktım.

Doktorun uzattığı parayı elimle iterken, "Penley'e dört bilet," dedim. Trende dördümüz de karşılıklı koltuklara oturduk ve oldukça ilginç bir sohbete daldık. Bunu, Abel'ın Bettley'deki yaşantısı hakkında pek bilgisi olmayan Lucy'yi eğlendirmek ve Diana'nın dikkatini dağıtarak bir şey ima etmesini engelleyebilmek için, doktorla birlikte önceden planlamıştık.

Bir sessizlik anında, doktor sözü resme getirdi. "Uzun zamandır Mondrian'dan bahsettiğini duymadım," dedi bana. Bu onun durup dururken söyleyeceği bir şey değildi, ama neyse ki Lucy bunu fark etmemiş görünüyordu. Belki de fark etti, ama kocasının sırf laf olsun diye konuştuğunu zannetmiş de olabilirdi ki böyle zannetmemesi için bir sebep yoktu. Ya da belki, kocasının bu ilgisi hoşuna gitmişti. Her durumda, onun bu sözü bana mors alfabesiyle yazılmış şifreli bir mesaj gibi gelmişti.

"Mondrian'ı uzun zamandır düşünmüyordum," dedim. "Hayır, aslında bu doğru değil; son zamanlarda bir şey fark ettim."

Lucy, Mondrian'a olan bu özel ilgimin nereden kaynaklandığını sordu ve doktorun ısrarıyla ona ve bu konuda çok az bilgisi olan Diana'ya, retrospektif sergisine yaptığım ziyaretten bahsettim. Lucy, beni hayal kırıklığına uğratan şeyin Mondrian'ın yeteneği olup olmadığını sordu; ben de ona öyle olmadığını anlattım.

"Önemli olan," dedim, "onların güzel olup olmaması değil. Bence kesinlikle güzeller ama bu hiç önemli değil. Önemli olan, resmin özüne ulaşmış olmaları. Dikey, yatay, siyah, beyaz ve her üç renkte. Sanki ondan önce yapılan tüm resimler ona zemin hazırlamış ve ondan sonrakilerin hepsi de gereksiz ve hatta boşuna yapılmış gibiydi."

Anlatmaya devam edip, son dönemlerde ortaya atılmış bir keşiften bahsetmeye hazırlanıyordum: Örneğin, sıfır sayıları belirtebilir, ama yine de sayıların söylenmeleri gerekir; ya da, zemin binaları değersizleştirmez; hatta, Kartezyen grafikleri ve ana renkleri ifade etmenin sayısız yolu vardır, diye başlayacaktım. Ama Diana'nın sorusu beni tamamen hazırlıksız yakaladı.

"Ama Joseph," dedi, "bu tıpkı aşkın kimyasını araştırmaya benziyor."

"Özür dilerim," dedim, "anlamadım?"

"Bu tıpkı, aşkı feromonların* kimyasına indirgemek gibi bir şey. Feromonlar aşkı açıklayamazlar, onlar sadece araçtır. Mondrian'ın tek yaptığı, resim gereçleri boyamaktı."

"Bu gerçekten dâhice," dedim.

Doktor da aynı fikirdeydi ve ekledi: "Fırçaları duvara tutturmaktan başka bir şey yapmamış yani."

"Bunu herkes yapabilirdi," dedi Lucy.

"Boş ver Joe," dedi Diana, "ne yapmışsa yapmış işte ve bunun seninle bir ilgisi yok. Ne sen onun gibi resim yapabilirsin, ne de o senin gibi."

Bu son cümle beni Mondrian'ın değirmeni kadar etkilemişti; bir elimle Diana'nın koluna, diğer elimle de koltuğumun kolçağına yapıştım.

"Bunu bir kez daha söyler misin?"

"Dedim ki, tıpkı senin onun resimlerini yapamayacağın gibi, Mondrian da senin resimlerini yapamaz."

Lucy ve Diana birbirlerine gülümserken, doktor da bana bakıp gülümsedi. Bense ağzım açık, onlara bakakaldım. Birkaç saniyenin ardından, nihayet Diana'nın kolunu bıraktım.

"Teşekkür ederim," dedim.

Penley'deki yemek harikaydı.

---

* İlk olarak 1956 yılında ipekböceklerinde keşfedilen, hayvanlar tarafından çevreye salgılanan ve aynı türün öteki üyelerinin davranış ve gelişmesine etki eden kimyasal madde. Yunanca kökenli olan feromon sözcüğü, "hormon taşıyan" anlamına gelmektedir. (e.n.)

ON BİRİNCİ BÖLÜM

Bu hikâyenin başlarında, Mondrian'ın retrospektifiyle karşılaştıktan sonra bir daha asla müzeye gitmediğimden bahsetmiştim, ama yeni bir kişilik kazandığım son birkaç aydır tüm zamanımı resim galerilerinde geçiriyorum. Bu zaman içerisinde, melek Mikail'in* elindeki mızrakla şeytanın gözünü oyarken betimlendiği pek çok resimle karşılaştım. Ve hiçbirinde, meleğin duruşundaki o sakinliği görmekten bıkmadım. Nasıl bu kadar acımasız davranabiliyordu? Sanırım bunun yanıtı, yaptığının adil olduğuna inanmasıydı, çünkü o iyiden yanaydı.

Çocuğu sersemleyinceye kadar dövdükten sonra Michael'ın Abel'ı nasıl tedavi ettiğini size daha önce anlatmıştım: Ona, tıpkı bir bebeğe davranır gibi, son derece nazik davranmıştı. Ancak şimdiye dek yeri gelmediğinden, bu olaydan sonra Michael'la aramızda geçen konuşmadan henüz bahsetmedim:

"Benim o küçük piçi iplediğim falan yok Joseph," demişti Michael. "Benim tek derdim, çocuğun senin davranışlarını etkiliyor olması."

Bunu söylediğinde bu konuya pek kafa yoracak durumda değildim, ama üzerinden birkaç ay geçtikten sonra, iki ya da üç gün boyunca oturup, arkadaşımın görünürdeki bu tutarsızlığıyla kendi yaşadıklarımı bir bir bağdaştırmaya çalıştım. Bunun üzerine, benim de en az onun kadar tutarsız olduğumu

* Kutsal kitapların Türkçe çevirilerinde *Mikail* olarak geçen meleğin adı, İngilizcede *Michael* olarak yazılır. (e.n.)

fark ettim. Fakat ben onun yaptığının tam tersini yapıyordum: Ne zaman Abel'ın çektiği acıları ve yalnızlığını düşünecek olsam kendimi hasta hissediyor, buna rağmen onu dövüyor, azarlıyor ve odasına hapsediyordum. Oysa bu çocuğa karşı hiçbir sempati duymayan doktor ona elinden geldiğince esprili ve nazik davranıyordu. Aramızdaki fark basitti: Doktor daima serinkanlılıkla hareket ediyordu, ama ben içimdeki merhamet duygusuna yenilerek dengesiz davranıyordum. Bu nedenle, melek Mikail'in kendi iyiliği yüzünden acımasızca davrandığını söylemek pek yeterli olmayacak sanırım; aslında melek, acımasız olduğu için iyi olabiliyordu.

Fakat meleğin kazandığı zafer yalnızca şeytanın acı çekmesine neden olmaz: Çünkü ona tesadüfen acı çektirmez, acı çekmesi gerektiği için acı çektirir. Zaten başka türlü var olamazdı. Tıpkı bir taraf zafer kazanmadıkça diğer tarafın acı çekemeyecek olması gibi. Meleğin iyiliği nasıl bir iyilik ki kötülük barındırması gerekir? Mikail hangi suçu yüzünden şeytanı cezalandırır, ya da hangi suçu işlemesine engel olmak için onu şişler? Şans verilseydi, belki şeytan da ona aynı şeyi yapardı. Öyleyse ikisinin arasında ne gibi bir fark var? Bence mızrağı saplayan ya da mızrağı yiyen diye bir şey yok; sadece saplamak var.

Ya da eğer öyle bir fark varsa, bu onların bakış açısıyla ilgilidir. Karşısındakine tepeden bakan melek Mikail, kendisinin iyi olduğunu, bu yüzden yaptıklarının da hem kendi içinde hem de dünya için iyi olması gerektiğini bilir ve hiç pişmanlık duymaz. Hatta, tüm resimler mızrağa yoğunlaştığından ve resimler güzel olduğundan, mızrağının kurbanı ve kurbanın acısı bile bu iyiliğin birer parçasıdır. Tüm çiçekler topraktan biter. Ama şeytan, kendi alçaklığını ve kötülüğünü ve bunun kendi ölümü olduğunu, yani meleğin kendisini öldüreceğini biliyormuş gibi bakar.

ON İKİNCİ BÖLÜM

Ericssonlar şehirde bir ev satın aldıktan kısa bir süre sonra, onları ve Diana'yı alıp tekrar yemeğe götürdüm. Yemeği Penley'de yedik, ardından trene binip geri kuzeye döndük. Trende Lucy bebeğini emzirdi, bizse sessizce oturup, pencerelerden geceyi seyrettik. Bir ara Diana'nın elinden tuttum ve arkadaşlarımızdan bizi mazur görmelerini istedim. Onu trenin en arkasına götürdüm; orada üstü açık küçük bir yer vardı. O isli yere oturduk, gecenin serinliğinde birbirimize sokularak, yanımızdan hızla akıp giden ağaçları seyrettik; ağaçlar da bizi seyretti. Diana'ya evlenme teklif ettim ve ne şanslıyım ki o da kabul etti.

O anın tadını doyasıya çıkartabilmek için konuşmamak üzere anlaştık ve soğuktan titreyinceye kadar orada kaldık. Sonra birden, kararımızı Michael ve Lucy'ye de söylemek üzere gülerek içeri girdik. Diana'nın yüzü kıpkırmızı olmuştu ve benim de biraz başım dönüyordu. El ele ve sabırsız bir şekilde karşılarına dikildik. Michael kafasını bebekten kaldırıp da yüzümüzdeki ifadeleri görünce konuşmayı bıraktı ve Lucy'yle birlikte, söyleyeceklerimizi duyabilmek için beklemeye başladılar.

"Joseph az önce bana evlenme teklif etti!" dedi Diana.

Kısa bir sessizlik oldu.

"Peki sen ne dedin?" dedi Lucy.

"Oh," dedi Diana gülerek, "evet dedim!"

Lucy bebeği babasının kollarına bırakarak yerinden sıçradı ve Diana'yı tebrik etti. Kucaklaştıktan hemen sonra evlilikle

ilgili sırlar paylaşmaya başladılar. Ben de Lucy'nin yerine oturdum.

Doktor sakince elimi sıktı. "Acele karar vermemişsindir umarım?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Uzun zamandır bekliyordum."

Diana bunu duyunca Lucille'i bırakıp bana döndü ve omzuma hafif bir yumruk attı. "Şaka yapmıyorum Joseph," dedi, "kaplumbağa bile senden hızlı davranırdı."

Elini okşadım ve tekrar önüne döndü.

"Tebrik ederim Joe," dedi doktor içtenlikle ve tekrar elimi sıktı. Saatin geç olmasına ve tatlılarımızı Penley'de yememize rağmen, Ericssonlar onlara uğrayıp kahve ve kekle küçük bir kutlama yapmamız için ısrar ettiler. Yemek odalarına geçip camları açtık. Böyle güzel bir gecede Diana'yla ve dostlarımızla oturup kek yemek öylesine keyifliydi ki kalbim sevinçle dolup taşmıştı. O gece Diana'da kaldım ve ertesi gün, o doktorun muayenehanesindeyken, ben de eşyalarımı yeşil boyalı evden onun evine taşımaya başladım.

O zamana kadar benden sakladığı şeyi, Diana bana işte o sabah söyledi: Onu Bettley'e, dolayısıyla da bana getiren, annemle babamın ölümüne sebep olan aynı hastalıktı. Teşhis konduğunda sanatoryuma yatmayı reddetmiş ve doktoru da ona, orman havası ciğerlerine iyi geleceği, sessizlik de dinlenmesine vesile olacağı için, Bettley'deki eski aile evine taşınmasını salık vermiş. Ben geldiğimde semptomlarının çoğu zaten geçmişmiş, ama iyileştikten sonra buradan ayrılma gereği duymamış. Ama artık nişanlı sayıldığı ve yakında da evleneceği için bir nedeni vardı. Bu yüzden, kahvaltısını çabucak yapıp, sağlık raporunu alabilmek için doğruca Michael'ın muayenehanesine gitti. Michael da kısa bir muayenenin ardından ona raporunu verdi.

O öğleden sonrayı birlikte geçirdik. Sıkıca giyinip yol boyunca New Salem'e kadar yürüdük ve geri döndük. Önümüzdeki birkaç ay boyunca epeyce işimiz olacağını bildiğimiz için,

o günü özellikle birlikte geçirmeye gayret ettik. Diana düğün hazırlıklarını bir an önce yapmak istiyordu, ben de resim yapmayı öğreniyordum. Nişanımızın ikinci sabahında, trenle Penley'e gittik; dönüş trenimizin saatini kararlaştırdıktan sonra, Diana matbaacıları, çiçekçileri ve ikram hizmeti veren firmaları dolaşmaya başladı. Ben de biraz resim kâğıdıyla karakalem almaya gittim.

Altı ay sonra, Diana'nın çocukluğundan beri kurduğu evlilik hayalleri gerçekleşmişti ve ben de resim yapmayı iyiden iyiye öğrenmeye başlamıştım. Kendimce fikirlerimin olduğunu fark ettiğimde şaşırdım; aslında bunlar fikirlerden fazlasıydı, sanatsal esinlenmelerdi. Başlangıçta bu, bir şeyler yapma yollarına dair güçlü kanaatlerden ibaretti: Örneğin, mümkün olduğunca şematik çizgiler kullanmaya ve duygusal olmaya çalışıyordum. Ayrıca, kendimi teknik ressamlıkla ilgilenmeye zorluyordum. Fakat kâğıt üzerinde bir şeyler oluşturmaya başladıkça, anlık esinlenmeler de yaşamaya başladım. Bazen, gecenin bir yarısında, aklımdaki bir renkle ya da bir şekille uyanıyor ve bunları kâğıda geçirmeden uyuyamıyordum.

Düğünümüzde harika vakit geçirdik. Diana çok mutluydu ve ben de onunla evleniyor olmanın yanı sıra, başka birçok şeyden dolayı çok mutluydum. Özellikle Diana'nın ailesiyle tanışmaktan. Onları kendi ailemden çok daha fazla sevebileceğimi fark etmiş olmak beni çok heyecanlandırmıştı ve onlar da beni sevmiş görünüyorlardı. Konukları karşıladığımız sırada arkadaşım Michael sayesinde fark ettiğim bir başka şey de, herkesten çok içki içebildiğimdi ve yeterince içince dans etmeyi bile öğrenmiştim. İçi hindistancevizli, beyaz kremalı ve üzerinde pembe çiçekleri olan, çok katlı sarı bir pastamız bile vardı.

Düğünün ardından tekrar kuzeye döndük ama bunun çok uzun sürmeyeceğini biliyorduk. Yeşil boyalı evi çabucak

kapattım; içinde ihtiyacım olan çok az şey vardı. Kıyafetlerimden ve birkaç kitaptan başka hiçbir şey almadım. (Hastalığa olan ilgimi tamamen kaybetmiştim ve bir daha asla ilgi duymadım; hatta, hatıra olsun diye aldığım o birkaç kitabın şimdi nerede olduklarını bile bilemiyorum.) Diana, çocuklarının tiyatrosu ya da kitapçısı olmayan küçük bir kasabada büyümelerini istemiyordu. Bu arada, doktor ve eşi de şehre taşınmıştı ve Bettley'de arkadaşımız kalmayınca, kendimizi çok yalnız hissetmeye başlamıştık.

Şehre taşınmadan önce bir sabah, metal küreğimi aldım ve Diana'yı evde bırakıp çamlığa doğru yürüyüşe çıktım. Abel'la son gelişimizden beri ağaçlarla arama mesafe koymuştum: Onlarla sadece uzaktan bakışıyorduk. Yürüyüşe çıkmaya istekli olduğumu anlayınca, caddeden yürümeye başladım. Korktuğumu söylemeye çalışmıyorum; gerçekten çok pişmanlık duyduğum zamanlar oldu ve böyle zamanlarda yaptığım şeyi düşünmemeye çalıştım; ama çoğunlukla, iyi ya da kötü, ağaçlarla ilgili yapmam gereken bir işi tamamladığımı hissettim. Ama buralardan gitmeden önce, Abel'ın mezarına bir işaret koymak istiyordum. Bulsam bile, bir mezar taşını ormana taşıyamazdım. Bu yüzden küreğimi toprağa saplayıp ona bir hatıra bırakmayı düşündüm.

Bahar yeni gelmişti ve çok güzel bir gündü: Dışarıda tertemiz bir hava ve insanın canına can katan pırıl pırıl bir güneş vardı. Küreğim omzumda, gönül rahatlığıyla yürüyordum. Kısa bir zaman sonra bu ormanı terk edeceğimi bilmek beni çok rahatlatıyordu ve bu duygunun eşlik ettiği o gün benim için beklenmedik bir hediye gibiydi. Yürümek öyle iyi gelmişti ki, galiba farkında olmadan çok fazla ilerlemiştim. Belki de sadece yanlış yöne doğru gittim. Her ne olduysa, o karaağacı bir türlü bulamadım. Akşam yaklaşırken Diana'yı merak etmeye ve onun da beni merak edebileceğinden endişelenmeye

başladım ve sonunda Abel için, bir çam ormanında tuhaf bir şekilde tek başına yaşayan bir karaağaçtan daha iyi bir mezar taşı olamayacağına karar verdim. New Salem'e kadar yürüdüm ve oradan trene binerek eve döndüm. Çok sonra, Diana'nın ikinci gebeliğinde çocuğa ne ad vereceğimizi tartışırken, ona bir oğlumuz olursa adını Abel koyalım dedim. Bunun üzerine, Diana bana, Yahudi geleneklerini hatırlatarak, yeni doğacak bir çocuğa yaşayan birinin adını veremeyeceğimizi söyledi ve ben de belki yine kızımız olur diye konuyu kapattım.

Çok genç yaşta resme başlayan ama Mondrian'ın resimleriyle tanışınca asla onun kadar iyi bir ressam olamayacağına karar verip resim yapmaktan vazgeçen Joseph Malderoyce, tüberküloza takıntılı şekilde merak duyan, felsefi görüşlü bir adamdır. Ailesinden yüklü bir miras kalınca, çalışmakta olduğu hukuk firmasındaki boğucu işinden istifa eder ve isimsiz bir ülkenin en kuzeyinde, adı sanı bilinmeyen bir kasabaya yerleşir. Orada, bir çam ormanının kenarındaki bir evde tek başına yaşarken, bir sabah, evinin verandasında uyuyan, fena halde dövülmüş bir çocuk bulur. Kimsesiz ve yardıma muhtaç olduğu anlaşılan Abel, böylece Joseph'in hayatına girer ve çok geçmeden onun en yakın sırdaşı olur. Ama ilişkileri ilerledikçe, şeytani bir zekâsı olan Abel'ın davranışları tuhaflaşmaya başlar. Sonunda Joseph, evinde kendi eliyle beslediği bu sorunla yüzleşmek zorunda kalır: Bu, çocuktan olduğu kadar kendisinden de kaynaklandığı anlaşılan bir kötülüktür. Çok geçmeden Joseph, kontrol edemediği şiddet dolu fantezilerin esiri haline gelir.

Titizlikle işlenen ve son derece tüyler ürpertici olan bu çağdaş roman, insanın gerçek doğasını ve ruhunun en karanlık ve en kuytu köşelerini irdeleyen, kışkırtıcı ve sarsıcı bir erdemin hikâyesidir.

Çeviren Zeynep Enez

/olvidokitap

OLViDO 9 786056 663703